

TEHDNIK

LETO XXXI., ŠT. 49

Ptuj, 21. december 1978

CENA 3 DINARJE

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

IZ VSEBINE

Delegatom v razmišljanje (stran 3)
Dva vojaka štirikrat udarnika (stran 5)
Potrčev večer v Ptuj (stran 7)
Sto let organiziranega šolstva (stran 9)
Odličen uspeh mladih atletov (stran 11)

Številne prireditve in proslave ob dnevu oboroženih sil

V ptujski občini smo pripravili številne prireditve in proslave ob dnevu oboroženih sil. Vse pa so potekale v svečanem vzdušju, v znamenju dosežkov minulega obdobja ter vrste aktivnosti, pomembne za graditev naše socialistične samoupravne družbe in krepitve sistema splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Skozi manifestacije naše enotnosti in dosežene stopnje naše obrambne pripravljenosti še bolj razvijamo spoznanje in obnem krepimo prepričanje v še boljše in varnejše življenje, v katerem bomo uresničevali zasnove splošne ljudske obrambe in politiko ZK Jugoslavije s tovaršem Titom na čelu. V ta namen je potrebno organizirano in poglobljeno seznaniti armadni sestav, mladino in občane z zgodovinsko vlogo tvorca zasnove SLO in oboroženih sil, tovariša Tita, z najsvetlejšimi izročili JLA in TO. Ob tem je potrebno poudariti sodobno moč oboroženih sil in njihove vloge v obrambni pridobitvi revolucije in mirne graditve naše socialistične samoupravne družbe.

Na vseh proslavah in prireditvah ob dnevu oboroženih sil pa so bili na vidnem mestu zabeleženi tudi uspehi enot ljubljanskega armadnega območja v graditvi države v tekočem letu.

Vojaki in enote so sodelovale

pri gradnji številnih cest, rekonstrukciji in popravilu ter pri gradnji vodovodov. Poleg tega pa

Izurjeni in vedno pripravljeni, če bi bilo treba braniti našo svobodo in socialistično samoupravljanje

so pomemben delež prispevali pri ostalih delih gospodarskega, kulturnega, športnega in drugega pomena. Aktivno so se enote vključevale tudi v akcije odstranjevanja posledic hudih naravnih nesreč, pomagale so tudi pri spravi letine, pogozdovanju, akcijah prostovoljnega krvodajal-

stva. V tem času si je večje število vojakov pridobilo ustrezno kvalifikacijo. Za pomembne deleže pri

Samac-Sarajevo, na kateri je sodelovala mladinska delovna brigada „Franc Rozman - Stane“.

Brigadirji - vojaki so delali pri gradnji drugega tira proga Samac-Sarajevo. Ob tem je potrebno zapisati, da je brigada s svojim vestnim in neutrudnim delom tako na gradbišču kot tudi na področju družbeno-političnega, kulturnega in športnega življenja zabeležila izredne uspehe.

9 krat je bila proglašena za udarno za delo na progi in trikrat za družbene aktivnosti. Poleg tega pa je prejela dve zastavi proge „Samac-Sarajevo 47“, vrsto udarniških značk in drugih priznanj; predlagana pa je še za najvišje priznanje in sicer za sprejem plakete „Veljko Vlahović“.

Na akciji sta sodelovala tudi vojaka ptujске vojašnice. Razgovor z obema objavljamo na strani 5.

Prireditve in proslave ob dnevu oboroženih sil bomo v občini sklenili z osrednjimi prireditvami, ki bodo danes in jutri. Še posebej slovesno bo jutri dopoldan, ko bo v ptujski vojašnici svečani zbor vojakov in stareših, na katerem bodo sodelovali tudi predstavniki družbeno-političnega življenja občine in drugi gostje.

Pripravila: MG

Obvestilo o novoletnem praznovanju

Priporočamo vsem temeljnim in drugim organizacijam ter skupnostim, da seznanijo vse svoje delavce z objavljenim rasporedom prireditve ob novoletnem praznovanju za naše najmlajše.

Prireditve bodo ob osnovnih šolah in otroci od 2-7 let bodo v vsej občini prejeli enaka darila po načelu: „Vsi otroci so naši in vsaj med njimi naj ne bo razlike.“

Prosimo, da pristopite čim prej k sporazumu vsi tisti, ki še niste in nakazite denar na tekoči račun 52400-678-80235 Občinska zveza prijateljev mladine Ptuj, da bo vse pravočasno pripravljeno.

Na vseh osnovnih šolah se že pridno pripravljajo, da bo prihod dedka Mrza čimbolj doživet in prazničen.

Nič ni lepšega kot vesele otroške oči in radostno srce.

Občinska zveza prijateljev mladine Ptuj

„Človek, obrni se vase, v tebi je resnica...“

Te besede je povedal eden od razpravljavcev na zadnji seji občinske konference ZKS Ptuj, ko so člani konference skupno s komunisti iz zdravstvenih organizacij obravnavali vprašanja, ki so v zdravstvu na splošno, posebno pa v ptujski občini zadnja leta močno prisotna.

Kljub polemični razpravi, ostrim besedam z ene in druge strani pa je iz vseh razprav - tako članov konference kot zdravstvenih delavcev - bilo čutiti odločno hotenje, da se zdravstvo v ptujski občini končno organizira v skladu z interesi uporabnikov zdravstvenih storitev, to je delovnih ljudi in občanov. To je obnem tudi poseben družbeni interes, ki ga ima družba na področju zdravstvenega varstva.

Vsi sodelujoči so odhajali s seje s prepričanjem, da bodo delavci v TOZD Splošne medicine na jutrišnjem referendumu to tudi upoštevali, da se bodo odločili v skladu s tem družbenim interesom, ki je gledano naprej tudi posamični interes vsakega delavca v tej TOZD.

Služaj je nanesel, da smo v Ptuj prav v tem tednu s POTRČEVIM VEČEROM obudili spomin na zdravnike, borce za socialistično etiko in moralo dr. Jožeta Potrča, ki je pred 15 leti mnogo prezgodaj omahnil sredi boja za lepši svet, ki ga ni videl le v materialnem blagostanju, temveč predvsem v socialističnih, humanih odnosih med ljudmi. Prav je, da bi zdravstveni delavci, ki se bodo jutri odločali na referendumu, počastili spomin na svojega velikega vzornika tudi z odločitvijo, ki naj bo za napredek, za naš skupni interes socialističnega samoupravljanja.

F. F.

Sprejet statutarni sklep in izvoljen namestnik sekretarja

Statutarni sklep občinske organizacije ZKS Ptuj, prilagojen določilom statuta ZKS in statuta ZKJ, je bil dalj časa v javni razpravi. Na osnutek smo dobili od osnovnih organizacij precej vsebinskih pripomb, ki so v predlogu upoštevane, je med drugim uvodoma povedal Milan Knežević, sekretar komiteja OK ZKS Ptuj, na seji konference, ki je bila v petek.

Nato je Milan Knežević spregovoril o nekaterih najpomembnejših nalogah, ki so pred komunisti v osnovnih organizacijah. Predvsem je poudaril naloge pri uresničevanju družbeno ekonomskih odnosov, razvijanju krajevne samouprave, urejanje odnosov v interesnih skupnostih in opozoril na zaostajanje pri izvajanju samoupravnih odgovorov, gospodarstvo pa je v devetih mesecih letošnjega leta doseglo enega najslabših rezultatov v zadnjih letih. Prav zato so pred komunisti izredno odgovorne naloge, saj gre za globoko vsebinsko spreminjanje odnosov.

Občinska konferenca je soglasno sprejela statutarni sklep in zadolžila vse osnovne organizacije, da v skladu z določili tega sklepa čimprej sprejmejo tudi svoje poslovničke.

Ker je v novem statutarnem sklepu določilo o namestniku sekretarja komiteja, tako določa tudi statut ZKS, občinska konferenca pa je lani izvolila organizacijskega sekretarja, je bil na seji v petek Dimče Štojčevski soglasno izvoljen za namestnika sekretarja komiteja občinske konference ZKS Ptuj, poleg tega pa bo še naprej opravljal naloge, ki so bile doslej v delokrogu organizacijskega sekretarja.

FF

PREGLED PRIREDITEV:

- OŠ Videm - 29. decembra ob 16. uri v kino dvorani,
- OŠ Rodni vrh - 29. decembra ob 14. uri v šoli, - OŠ Ivan Spolenjak - 29. decembra ob 16. uri v dvorani SZDL Breg,
- OŠ Gruškovje - 29. decembra ob 12. uri v šoli,
- OŠ Leskovec - 29. decembra ob 12. uri v gasilskem domu v Leskovcu - OŠ Podlehnik - 29. decembra ob 13. uri v šoli,
- OŠ Narapje - 29. decembra ob 12. uri v šoli,
- OŠ Ptujška gora - 29. decembra ob 13. uri v šoli,
- OŠ Stoperce - 29. decembra ob 9. uri v šoli,
- OŠ Zetale - 29. decembra ob 12. uri v dvorani,
- OŠ Franc Osojnik - 28. decembra ob 16. uri v šoli,
- OŠ Vitomarci - 29. decembra ob 12. uri v šoli,
- OŠ Trnovska vas - 29. decembra ob 12. uri v šoli,
- OŠ Sela - 29. decembra ob 12. uri v šoli,
- OŠ Tone Žnidarič - 28. decembra ob 15. uri za krajevne skupnosti: Tone Žnidarič, Spuhlja, Budina, Brstje in del Rogoznice.

V GLEDALIŠČU OB 17. URI ZA OSTALE KRAJEVNE SKUPNOSTI ŠOLSKEGA OKOLIŠA OŠ TONE ŽNIDARIČ,

- OŠ Majšperk - 29. decembra ob 11. uri v dvorani TVI,
- OŠ Dornava - 29. decembra ob 16. uri v šoli,
- OŠ Polenšak - 29. decembra ob 12. uri v šoli,
- OŠ Gorišnica - 29. decembra ob 15. uri v šoli,
- OŠ Grajena - 29. decembra ob 14. uri v domu,
- OŠ Markovci - 27., 28. in 29. decembra po vaseh,
- OŠ Cirkovec - 28. decembra ob 16. uri v dvorani,
- OŠ Kidričevo - 28. decembra ob 16. uri v šoli,
- OŠ Cirkulane - 29. decembra ob 15. uri v šoli,
- OŠ Zavrč - 29. decembra ob 15. uri v šoli,
- OŠ Desternik - 29. decembra ob 11. uri v dvorani Desternik,
- OŠ Hajdina - po vaseh,
- OŠ Juršinci - 28. decembra ob 11. uri v dvorani Juršinci,
- OŠ Lovrenc - 29. decembra ob 1. uri v šoli,

Dr. Anton Vratuša (desno) se pozdravlja s Franjom Križmančičem, predsednikom IS SO Ormož

foto: zk

Na gradbišču so dr. Antona Vratuša, Iva Marenka in druge predstavnike republiškega izvršnega sveta seznanili s celotno proizvodnjo, z rešitvami varstva okolja, čiščenjem vode in varčevanjem z energijo, s potekom gradnje in s problemi, ki nastajajo ob njej.

Dr. Anton Vratuša je v pogovoru poudaril, da bo treba v najkrajšem času odstraniti vzroke

kilometerske obvoznice izza Ormoža in o gradnji čistilne naprave v tovarni sladkorja. Predsednik je dejal, da ob takšni volji, ki so jo v Ormožu že pokazali, uspeh v prihodnosti ne bo izostal. Cilj vseh nas je, da revni postanejo bogatejši, vendar izključno na osnovi lastnega dela in ob pomoči širše družbenopolitične skupnosti; ta cilj v Ormožu že dosegajo.

zk

DRUŽBENOPOLITIČNE ORGANIZACIJE IN SKUPŠČINA OBČINE PTUJ

iskreno čestitajo vojakom in starešinam vojašnice „Dušana Kvedra“ Ptuj, čestitajo tudi vsem delovnim ljudem in občanom ptujске občine

OB 22. DECEMBRU

DNEVU OBOROŽENIH SIL JUGOSLAVIJE!

Obnem vabijo vse na osrednje prireditve ob 22. decembru:

- na svečano akademijo, ki bo 21. decembra ob 19. uri v ptujskem gledališču
- na svečanosti v vojašnici „Dušana Kvedra“, ki bodo 22. decembra ob 11. uri in
- na tovariško srečanje v ptujskem hotelu ob 19. uri

Nova organiziranost zdravstva v ptujski in ormoški občini

Jutri, 22. decembra se bodo zdravstveni delavci v Združenem zdravstvenem domu Ptuj TOZD Služba splošne medicine ponovno odločili o združitvi v Zdravstveni center Ptuj in Ormož. V obeh občinah so že pred dvema letoma pripravljali združitve — takorekoč prvi v Sloveniji, vendar je bil izid referendumov negativen. V ponovno akcijo so šli letos spomladi in 29. junija izvedli referendum, na katerem se je večina delavcev zdravstvenih delovnih organizacij določila za novo organiziranost. Le v omenjeni temeljni organizaciji so glasovali proti združitvi.

Organiziranost, ki bi jo naj delavci izglasovali na jutrišnjem referendumu, je identična organiziranost zdravstva v SR Sloveniji, ki jo bodo dosegli z uresničevanjem samoupravnega sporazuma o delitvi dela in samoupravno organiziranostjo zdravstvenih delovnih organizacij ter z novo zdravstveno zakonodajo. Zato bodo v uspešnem referendumu v TOZD Služba splošne medicine dosežena prizadevanja za uresničitev potreb in zahtev uporabnikov ter zdravstvenih delavcev, ki so v večini že izglasovali tako zastavljeno samoupravno organiziranost.

Večletno delo v ptujski in ormoški občini še ni rodilo željenih sadov. Bili smo prvi v Sloveniji, ki smo si prizadevali za novo samoupravno strokovno, funkcionalno in dohodkovno povezanost. Do danes so nas že prehiteli v celjski, pomurski, primorski in Kranjski regiji, razprave o novi organiziranosti pa tečejo tudi v ostalih občinah.

Racionalizacija, ki jo prinaša nova organiziranost je nujna, zaradi vse večjih potreb po zdravstvenem varstvu in zaradi uskladitve z možnostmi gospodarstva v obeh občinah, dohodkovna povezanost pa je po zakonu o združenem delu obvezna tudi za zdravstvene delovne organizacije. Nesporno dejstvo je, da zdravstvene temeljne organizacije združenega dela ne morejo delovati neodvisno druga od druge. Nova organiziranost pa tudi zagotavlja večji ekonomski učinek in boljšo socialno varnost zdravstvenih delavcev.

Novi zakon o menjavi dela daje mesto tudi uporabnikom, da sodelujejo pri organizaciji zdravstvenega varstva. Samoupravni sporazum predvideva sodelovanje uporabnikov in izvajalcev ne samo pri planiranju, temveč predvsem vpliv uporabnikov na kvaliteto in racionalno izvajanje zastavljenih nalog. Vsega tega se morajo delavci v TOZD Služba splošne medicine zavedati, ko bodo jutri na svečano okrašenih referendumskih mestih obkrožili svoj „ZA“ — upamo in želimo si, da bodo izpolnili pričakovanja uporabnikov in večine zdravstvenih delavcev!

N. D.

Ustrezno vrednotiti inovatorjevo delo

V ptujski občini že dlje časa ugotavljamo, da stanje na področju inventivne dejavnosti ni rožnato. Za tako stanje obstaja vrsta vzrokov, ki so bolj ali manj že znani. Ugotavlja se tudi, da delovne organizacije posvečajo premalo skrbni razvoju te dejavnosti, ki še zlasti vpliva na boljše gospodarske rezultate in v družbo vnaša nove kakovostne dejavnosti razvoja.

Ko so se pred dnevi člani komisije za inventivno dejavnost pri občinskem svetu ZS sestali skupaj s komisijo za inovatorstvo v tovarni glinice in aluminija „Boris Kidrič“ v Kidričevem, so z zadovoljstvom ugotovili, da inovatorstvo v tej sredini dosegajo dobre rezultate. Ob tej priložnosti so se tudi seznanili s pravilnikom o inovacijah in predlagano spremembo le-tega, ki določa, da se bo dohodek, pridobljen v temeljni organizaciji na podlagi inovacije, delil med vse zaposlene. S tem se želi pridobiti tudi ostale delavce, da bodo ustrezno pri svojem delu uporabljali določeno inovacijo in pri tem upoštevali tudi njene zahteve.

Da bi v občini zagotovili nepretrgan razvoj inovacijske dejavnosti se predlaga sprejem samoupravnega sporazuma o pospeševanju inovacijske dejavnosti v ptujski občini. V razpravi je že dlje časa osnutek samoupravnega sporazuma. Člani komisije za inventivno dejavnost občinskega sveta in komisije iz TGA so imeli v razpravi o tem sporazumu največ pripomb na 17. člen sporazuma, ki določa način pridobivanja sredstev za nagrade inovatorjem. Predlagali so, da bi naj sredstva za nagrade inovatorjev prispevalo združeno delo. Prav tako so soglašali, da bi ob dnevu inovatorjev ptujске občine podeljevali le spominske in ne denarnih nagrad.

V tem tednu bo združeno delo prejelo v izpolnitev posebno anketo, v kateri bodo zabeležena vprašanja s področja inventivne dejavnosti. Na podlagi ankete bo omisija sestavila poročilo o stanju inventivne dejavnosti v ptujski občini.

Na prihodnja delovna srečanja komisije bodo, tako so odločili vabili predstavnike tistih delovnih organizacij, kjer še ne delajo komisije za inventivno dejavnost.

MG

Nekaj grenkih resnic pri gradnji sladkorne tovarne

Do začetka proizvodnje sladkornja v ormoški sladkorni tovarni nas loči samo še devet mesecev. Pred nekaj dnevi smo v našem časniku sicer zapisali, da gradnja tovarne poteka po načrtih iverčjih zastojev ni. Danes se je slika gradnje zelo spremenila. Prejšnji teden so namreč dobavitelji opreme, predvsem izvajalci del — sklical jih je medobčinski svet ZKS Maribor — ugotovili, da je situacija pri gradnji nove tovarne zelo kritična, saj zamuda že znaša več kot tri mesece.

Ko so razpravljali — razgovora so se udeležili predstavniki tovarne Djuro Djakovič iz Slavonskega Broda, Rade Končar iz Zagreba, Gostola iz Nove Gorice, SPT, Metalne, Litostroja, Hidromontaže, Gradisa in Slovina — ocenili trenutno stanje na gradbišču, so ugotovili, da dela zelo kasnjajo, krivdo pa je potrebno pripisati dobaviteljem opreme, ki so doslej na gradbišče dostavili le od 16 do 86 odstotkov opreme. Najslabši med njimi je prav gotovo Djuro Djakovič, ki je za tovarno dostavil šele 16 odstotkov celotne opreme, medtem ko je tudi dobavitelj zahodnonemška tovarna BMA dostavila že blizu 99 odstotkov celotne opreme.

16. decembra je minilo leto dni, kar so v Ormožu položili temeljni kamen za gradnjo sladkorne tovarne in takrat so se dogovorili tako dobavitelji kot izvajalci del, da bo tovarna začela obratovati v

čas tako imenovane kampanije, to je v jeseni 1979. Tovarna bi torej s proizvodnjo morala začeti najkasneje 20. septembra prihodnjega leta. Vendar sedanja zamuda ogroža začetek proizvodnje. Zato je bil skrajni čas, da se dobavitelji opreme temeljito pogovorijo z izvajalci del, določijo nove roke oziroma začnejo s pospešenim delom na največjem gradbišču v severovzhodni Sloveniji.

Ob tem se pojavlja tudi

V Ormožu so se sestali dobavitelj opreme, izvajalci del, investitor in predstavniki družbenopolitičnega življenja nekaterih občin. Dobaviteljem se zamuda ni zdela tako vznemirjajoča, takšnih zamud so namreč že navajeni.

foto: zk

VEČ KOT TRI MESECE ZAMUDE

vprašanje, kako bo s predelavo načrtovane količine sladkorne pese.

Tako namreč obstaja resna težava kam s 120 tisoč tonami pridelka, ki ga bodo kmetje pridelali prihodnje jesen. Tudi predstavniki Hidromontaže iz Maribora so nakazali nekaj

problemov. Namesto 400 delavcev jih pri montaži trenutno dela samo 160 in še ti niso polno zaposleni. To je zgovoren dokaz, da dobavitelji opreme kasnjajo z dostavitvijo in so prav oni glavni krivci zamude. Tone Kropušek, direktor mariborske Hidromontaže je investitorja opozoril, da obstaja bojazen, da v kratkem času, ki ga imajo na razpolago tudi njim ne bo uspelo realizirati celotnega načrta. Potrebno bo pospešeno delo, delo v več izmenah, ob sobotah in nedeljah. Da bi rešili tisto, kar se rešiti da, so v Ormožu predlagali, da bi tovarno razglasili za objekt posebnega družbenega pomena in tako lažje reševali probleme pri dograditvi tovarne. Ta predlog bodo posredovali republiknemu in zveznemu izvršnemu svetu, sestavljata pa ga Gradisa in Hidromontaža iz Maribora.

Alojz Gojčič, sekretar MS ZKS Maribor, je dejal, da tovarna sladkornja v Ormožu mora biti zgrajena do roka, to je do 20. septembra 1979, kajti takšen je tudi družbeni dogovor, ki so ga podpisali vsi dobavitelji opreme in izvajalci del. Poleg tega so se dogovorili, da v vsaki organizaciji združenega dela, ki kakorkoli sodeluje pri gradnji tovarne oblikuje posebne strokovne štabe,

OBISK V HE SD II FORMIN

Velik objekt — malo delavcev

Ob letošnjem dnevu republike so slovesno dali v obratovanje hidroelektrarno Srednja Drava II v Forminu, zadnje v verigi na slovenskem delu Drave. O objektu in njegovem vplivu na širšo okolico smo že veliko poročali, tokrat smo želeli zvedeti kaj več o organizacijski strukturi zaposlenih, pa o njihovem vsakdanjem delu in podobno.

K razgovoru smo najprej povabili Danila Šefa, vodja izmene HE Formin, ki je organizacijsko celoto elektrarne takole opisal:

„Dravske elektrarne na Dravi, tja do hrvaške meje, vsaka izmed elektrarn pa je TOZD v okviru celotne delovne organizacije DEM. Tudi HE Formin bo postala TOZD, zaenkrat je še samo TOZD v ustanavljanju, prepričani pa smo, da bomo s 1. januarjem 1979 postali redna TOZD tako, kot vse ostale elektrarne.“

Koliko vas je zaposlenih v HE Formin in kakšna je struktura poklicev zaposlenih?

„Moram reči, da nas ni veliko, trenutno nas je zaposlenih le okoli 20. To so poklici od inženirjev pa tja do čistilke. V končni fazi bo pa zaposlenih 29 delavcev — brez osebja za čuvanje objektov.“

Ali je med zaposlenimi kaj občanov ptujске občine?

„Visoko kvalificirani kadri, se pravi inženirji so takšni ljudje, ki so že prej delali na katerem izmed hidroenergetskih objektov, ti so v glavnem iz Maribora. Za tako odgovorno delo so potrebni ljudje z velikimi izkušnjami, zato nam možnosti niso dopuščale, da bi

strokovnjake še na novo zaposlovali. Pri sprejemanju novozaposlenih delavcev za manj zahtevna dela in opravila, kot so posluževalci agregatov, skladišni-

ljubljskemu se pravi republikemu dispečerskemu centru.“

Torej je HE Formin vodena avtomatsko iz dispečerskih centrov?

Danilo Šef, vodja izmene v HE Formin

Tone Teršek, vodja nadzora v HE Formin Foto: M. Ozmeč

ki in podobno, pa gledamo tudi na to, da bi zaposlili kader iz ptujскеga območja.“

Kot vodja izmene gotovo veste koliko delavcev mora redno bdeti v izmeni za nemoten potek obratovanja HE?

„Normalno sta v izmeni za obratovanje agregatov dva delavca v strojnici en delavec pa upravlja z zapornicami na jezcu v Markovcih. V dopoldanskem času je pa redna delovna izmena, v kateri delajo vsi v vzdrževanju in seveda osebje v administraciji. No, razen tega je v dispečerskem centru v Mariboru vedno dežurni dispeker. Ta je seveda vedno podrejen

„Zaenkrat še ni. Naš dežurni posluževalec agregatov sprejema sporočila še po telefonu. V prihodnosti pa bo elektrarna daljinsko upravljana in je tako tudi grajena.“

Dejstvo je, da sta oba agregata v omrežju že nekaj mesecev, da sta proizvedla že veliko prepotrebne električne energije. O tem je Tone Teršek, vodja elektronadzora HE Formin povedal:

„Od začetka obratovanja prvega agregata in v poskusnem obratovanju drugega agregata smo v Forminu proizvedli že okoli 170 milijonov kilovatnih ur električne energije. To je bila nekako prva

povrnitev družbi, ki je v ta objekt vložila ogromna sredstva. No v povprečnem hidrološkem letu bo HE Formin proizvedla letno okoli 580 milijonov kilovatnih ur energije.“

Kako pa je pozneje z razdelitvijo električne energije v omrežje?

„Energija proizvedena v HE Formin je povezana s 110 KV stikališčem, ki po daljnovodih pošilja energijo na vse strani. Tako v SR Hrvaško, kot v severovzhodni Sloveniji, predvsem Murško Soboto, Lendavo in okoliške kraje. Razen tega imamo povezavo s sistemom preko RTP Cirkovce in Kidričevo od tam pošiljamo energijo v slovensko omrežje.“

Zlobneži trdijo, da smo z objektom HE SD II Formin Ptujčani pridobili le „ljubljsko meglo in Bohinjsko jezero“, vse pa kaže da jezero le ni tako veliko, kot smo pričakovali?

„Reči moram, da tudi mi komaj čakamo, da bomo lahko kvoto vode dvignili na že v naprej določeno. Tako bo proizvodnja električne energije precej večja, Ptujčani pa boste z dvigom gladine za okoli 1 m le imeli svoje jezero.“

Naj ob koncu opozorimo vse občane, predvsem nepravilne na nevarnost zadrževanja v bližini dovodnega ali odvodnega kanala. Stene kanalov so iz asfalta in časoma postanejo spolzke, tako, da vsak, ki pade v kanal s težavo pripleza ven. Prvi dokazi za to so več kot očitni. V kanalu je našlo smrt večina divjadi, ki je imela tod prej svojo naravno pot.

M. Ozmeč

TEMELJITA ANALIZA SAMOUPRAVNIH SPLOŠNIH AKTOV

Rok za uskladitev samoupravnih splošnih aktov OZD s področja dohodkovnih odnosov, združevanja dela delavcev, delovnih razmerij, ureditve statutov temeljnih organizacij, registracije poslovnega predmeta in ne nazadnje rok za proučitev ustreznosti ali neustreznosti sedanje samoupravne organiziranosti združenega dela je z 11. decembrom potekel.

Ob vprašanju, kje smo v občini na področju uresničevanja zakona o združenem delu, je Janko Bežjak, vodja nove imenovane komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu pri SO Ptuj med drugim povedal, da je v tem trenutku težko posredovati konkretne dosežke usklajevanja interne samoupravne zakonodaje z določili zakona o združenem delu. To pa iz že znanega vzroka, ker je bila komisija na novo imenovana šele v prejšnjem mesecu in ker v občini vse od meseca maja nihče te aktivnosti ni spremljal. Zadnja analiza oziroma pregled je pripravil družbeni pravobranilec samoupravljanja kot že rečeno v mesecu maju.

Takrat rezultati niso bili preveč ohrabrujoči, zato tudi dvomi, da bi v občini lahko do roka opravili izredno zahtevne naloge, zlasti še s po-

dročja dohodkovnih odnosov. Kljub temu pa je bilo v zadnjem času čutili, da se je aktivnost v zvezi z uresničevanjem zakona o združenem delu v mnogih organizacijah izredno povečala. Tako je pričakovati, da bodo zahtevani samoupravni splošni akti v glavnem sprejeti še v tem mesecu. S podobnim stanjem smo se srečevali tudi v decembru preteklega leta, ko smo bili priče prave kampanje pri sprejemanju teh aktov.

Komisija za spremljanje izvajanja določil zakona o združenem delu se je že sestala na prvi seji, ko je tudi opravila konstituiranje in obenem sprejela podroben program svoje bodoče aktivnosti. Da bi delo potekalo čim bolj temeljito in kakovostno so pri komisiji izvolili še pet delovnih skupin in sicer za področja: samoupravne organiziranosti združenega dela, dohodkovnih odnosov med in znotraj organizacij združenega dela, delitve po delu, svobodne menjave dela in pravne usklajenosti internih splošnih aktov.

Te komisije, ki so sestavljene iz članov komisije pri SO, strokovnih delavcev SO ter predstavnikov sindikata in drugih družbeno-političnih organizacij imajo nalogo, da opravijo vsebinsko analizo internih samoupravnih splošnih aktov

organizacij združenega dela ter obenem ocenijo ustreznost ali neustreznost posameznih rešitev.

Tako bodo do 15. januarja 1979 zaključili s pregledom sprejetih oziroma usklajenih samoupravnih aktov organizacij združenega dela po stanju 31. 12. 1978.

Obiski posebnih tri članskih komisij, ki jih bo imenoval občinski svet ZS bodo prav tako v mesecu januarju. Ob tej priložnosti se bodo le-ti pozanimali za vse probleme, ki se v združenem delu pojavljajo v praktičnem izvajanju določil zakona o združenem delu.

Komisija bo v mesecu februarju prihodnjega leta poleg tega še pripravila tri posvetovanja in sicer v zvezi z urejanjem dohodkovnih odnosov, delitvijo po delu in uresničevanjem svobodne menjave dela med delavci temeljnih organizacij in delovno skupnostjo skupnih služb. Na teh posvetovanjih se bo prav tako obdelovala vsa problematika pri uresničevanju določil zakona o združenem delu v praksi. Zatem, ko bodo z delom zaključili vsi posveti, pripravljena ocena vsebine sprejetih aktov, bomo v občini pripravili celovito analizo uspehov in neuspehov pri uveljavljanju določil zakona o združenem delu.

Pripravila: MG

ki bodo analizirali zamudo in na osnovi teh ocen pripravili tudi postopek pospešene proizvodnje opreme. V okviru združene proizvodnje strojev Slovenije pa je potrebno nemudoma oblikovati posebno telo ali organ, ki bo

koordiniral dobavo opreme md tujimi in domačimi dobavitelji. K tujim dobaviteljem najbrž taki posegov oziroma koordiniranj ne bo treba, kajti njihova oprema je skoraj v celoti na gradbišču sladkorne tovarne.

zk

Gradbeniki tesneje v poslovnem sodelovanju

Člani občinskega odbora sindikata delavcev gradbeništva so na zadnji seji izredno podrobno razpravljali o problematiki gradbene operativne, zlasti še o vprašanju bodočega tesnejšega poslovnega sodelovanja. V ta namen so predlagali, da bi se v kratkem sestali predstavniki temeljnih organizacij gradbene operativne, na katerem bi se med drugim dogovorili tudi za oblike sodelovanja pri uresničevanju naložbene politike, kot pri gradnji betonarn, urejanju gramoznic in podobno.

Ko so govorili o bodočem delu, so soglašali, da bo potrebno v prihodnje bolj smelo kot doslej iskati delo tudi izven občinskih meja, seveda pa je pri tem izrednega pomena tudi ustrezna organizacija operativne kot celote.

Pri obravnavi resolucije za prihodnje leto so ugotovili, da je gradbena operativna zastopana le v manjšem delu. Krivdo za to nosijo tudi posamezne temeljne organizacije, ki niso posredovale zahtevanih podatkov. Zato bo potrebno v najkrajšem času posredovati manjkajoče podatke.

Ptujška gradbena operativna tako so poročali predsedniki posameznih osnovnih organizacij sindikata je pravočasno sprejela potrebne samoupravne akte v skladu z določili zakona o združenem delu. Osnovna naloga, ki ostaja za vnaprej je, poiskati ustrezno povezovalno obliko med nosilci gradbene dejavnosti v občini in tako najti zadovoljivo mesto v nadaljnji stanovanjski in drugi gradnji. Ob tem pa se seveda ponuja nova možnost za zaposlovanje.

MG

O DELU KOMISIJE ZA VOLITVE IN IMENOVANJA

DELEGATOM V RAZMIŠLJANJE

Seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Ptuj sta v petek, 15. decembra tekli tako kot si je le želeli. Ob številnih, družbeno pomembnih vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, je tekla vsebinsko dobra razprava, delegati so dajali utemeljene predloge in pripombe. Večina predlogov odlokov je bila sprejeta soglasno, nekateri osnutki spremenjeni v predloge in tako sprejeti po hitrem postopku, nekateri pa tudi zavrnjeni. Posebno živahna razprava je bila o osnutkih odlokov, saj je tu čas in mesto za predloge in dopolnitve, če hočemo, da bodo v predlogih zajeti interesi vseh delegacij oziroma njihovih delegatskih baz, to je organizacij združenega dela in krajevnih skupnosti.

Nadalje je bila na dnevnem redu cela vrsta predlogov sklepov o imenovanjih, med njimi o imenovanju predsednika in sodnikov temeljnega sodišča v Mariboru, o imenovanju sodnikov porotnikov, o imenovanju javnega tožilca in namestnikov temeljnega javnega tožilstva v Mariboru, o imenovanju ravnateljev štirih temeljnih organizacij združenega dela srednješolskega zavoda v Ptuj in še imenovanja nekaterih predstavnikov. Do sem je šlo gladko, praktično soglasno, zataknilo pa se je pri predlogu sklepa o imenovanju ravnatelja VVZ Ptuj. V zboru združenega dela je bil predlog sklepa z večino glasov zavrnjen, v zboru krajevnih skupnosti pa se je večina delegatov glasovanja vzdržala.

To sicer ne bi bilo nič posebnega, saj delegati imajo pravico in dolžnost povedati svoje mnenje, odločati v skladu s stališči svojih delegacij oziroma svojih samoupravnih organizacij in skupnosti, vendar pa so samostojni pri opredeljevanju in glasovanju. Prav tu pa se je treba ustavit. Vsak delegat se ima pravico in dolžnost v skladu s skupnimi in splošnimi interesi opredeliti, vendar opredeliti na podlagi argumentov, ne pa govoric in nepreverjenih izjav.

Povezano s tem se postavlja vprašanje vloge in dela komisije za volitve in imenovanja, predvsem pa vprašanje zaupanja v njeno delo. Zato ni odveč, da tu nekatera dejstva ponovimo.

Tako kot v prejšnji, je tudi v tej mandatni dobi komisija za volitve in imenovanja izvolila skupščina občine Ptuj na svoji prvi seji. Komisijo sestavljajo po trije delegati iz vsakega zbora skupščine, štiri člani pa je delegirala občinska konferenca SZDL Ptuj. Za tako sestavo komisije in za njene člane so se soglasno odločili vsi trije zbori občinske skupščine.

Naloga komisije so posebej opredeljene v poslovniku skupščine občine Ptuj, ki je bil sprejet leta 1976. Naj na kratko te naloge ponovimo:

Komisija za volitve in imenovanja obravnava temeljna vprašanja s področja kadrovske politike in vprašanja s pristojnosti skupščine, ki so v zvezi z volitvami, imenovanji in razrešitvami. V skladu s tem komisija pripravlja predloge in mnenja v sodelovanju z organi in organizacijami, zainteresiranimi za rešitev kadrovskih vprašanj in jih daje pristojnim zborom skupščine v odločitev.

V meljih svojih nalog komisija skrbi, da se izvajajo ustavna načela in družbene norme, ki se nanašajo na kadrovske politiko, predlaga ukrepe za njihov napredek, spodbuja dejavnost organov in organizacij v zvezi z reševanjem kadrovskih problemov. Iz pristojnosti občinske skupščine pa komisija zlasti:

— opravlja razpisni ali kandidacijski postopek, če tako določa zakon, odlok ali drugi akt skupščine;

— pripravlja in daje zborom predloge za izvolitve oz. imenovanje in razrešitev funkcionarjev skupščine, če ni s poslovníkom drugače določeno;

— daje zborom predloge za izvolitve, imenovanje in razrešitev predsednika in sodnikov temeljnih sodišč in drugih sodišč (združenega, dela, sodnikov za prekrške, pravobranilcev samoupravljanja itd.);

— daje zborom predloge za imenovanje drugih funkcionarjev, če tako določa zakon, statut občine in drugi akti skupščine;

— sodeluje s koordinacijskim odborom za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL;

— izdaja odločbe voljenim in imenovanim funkcionarjem o višini mesečnih nadomestil osebnih dohodkov in drugih osebnih prejemkov ter opravlja druge zadeve, ki jih določajo splošni akti in poslovnik.

Navedenih je le nekaj najpomembnejših nalog komisije za volitve in imenovanja. Že iz teh je razvidna velika družbena odgovornost, ne le politična in samoupravna, temveč tudi odgovornost za zakonitost postopka. Plod vse te odgovornosti je v predlogu sklepa in obrazložitvi stoji mnenje organov, pristojnih za kadrovanje, strokovna mnenja organov, ki jih zakon pooblašča, da taka mnenja dajejo itd. Posebej velja omeniti še stališča, ki jih sprejema do posameznih vprašanj koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja pri OK SZDL, ki frontno povezuje kadrovske komisije pri vseh družbenopolitičnih organizacijah v občini.

Vsega tega se delegati v omenjenih dveh zborih niso dovolj zavedali in podvomili v argumentirana stališča in obrazložitve komisije (tisti, ki so se glasovanja vzdržali), ali pa bolj verjeli neargumentiranim in nepreverjenim trditvam posameznih delegatov (tisti, ki so glasovali proti). Če je v zapletenem kadrovskem postopku od razpisa do predloga sklepa, zlasti še, če se stvari poskuša reševati humano-živiljsko in ne togo-birokratsko, morda kak pravi pristojni, je stvar zakonitih pravosodnih organov, da ugotovijo zakonitost postopka, glede izpolnjevanja pogojev razpisa pa lahko odločajo prav tako le za to pristojni strokovni organi.

Stvar širše politične ocene je, da podrobneje ugotovi vzroke, ki so privedli do primera, kakršnemu smo bili priča na petkovi seji zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti. Vseeno pa se zastavlja vprašanje, na katerega si naj poskuša odgovoriti vsak delegat, vsak član delegacije, ki je kakorkoli pri tem sodeloval bodisi aktivno ali pasivno:

Zakaj podvomiti v delo komisije samo v enem primeru, če smo več sto drugih, za družbo tudi pomembnejših kadrovskih predlogov v mandatni dobi že sprejeli, ne da bi v enem samem primeru nastalo vprašanje pravno pravičnega postopka, čeprav je tudi ta predlog bil enako argumentiran? Zakaj so posamezni delegati bolj verjeli govoricam brez dokaza, kot pa dokumentom pristojnih organov? Ob tem se nehoti postavlja vprašanje zaupanja v delo komisije kot celote, v delo delegatov, ki smo jih izvolili iz svoje sredine in delo delegatov SZDL, kot frontne organizacije vseh delovnih ljudi in občanov.

Na ta vprašanja si naj vsak delegat s polno politično odgovornostjo poskuša najti odgovor. Po določilih 151. člena statuta občine Ptuj na kazensko odgovornost za mnenje, ki ga je povedal v zboru, katerega član je v skupščini. Toda nihče se ne more izogniti politični odgovornosti tisti organizaciji, ki nas je evidentirala in kandidirala za delegata! Pri tem se je treba zavedati, da občinska skupščina ni edino odgovorno telo, za sprejemanje končnih družbenih odločitev. Delegatska skupščina občine je delovno telo vse družbene skupnosti, zato mora biti odprta do te skupnosti tako, da pri pripravi in sprejemanju sklepov lahko neposredno sodeluje celotna samoupravna in družbena struktura. Pri tem ima SZDL kot frontna organizacija pod idejnim vodstvom ZK prav gotovo pomembno vlogo.

Franc Fideršek

PODRUŽBLJANJE KADROVSKE POLITIKE

Primer imenovanja ravnatelja vzgojno-varstvenega zavoda, ki je svojo negativno kulminacijo dosegel na zadnjem zasedanju delegatov zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Ptuj, nas naravnost prisiljuje, da se nekoliko poglobimo v eno najobčutljivejših področij dejavnosti, to je kadrovske politike.

Pri tem je treba poudariti, da v našem sistemu socialističnega samoupravljanja postaja človek vse pomembnejši, vse bolj odločujoči dejavnik. V tak položaj postavlja človeka naša ustava, zakon o združenem delu in vsa druga — na tehdokumentih temelječa zakonodaja — od statutov krajevnih skupnosti in temeljnih organizacij združenega dela navzgor.

Tak položaj človeka je hkrati višje globoke kulturne in etične revolucije, saj vpliva na spremembo celotne zavesti delovnega človeka. To obenem zahteva tudi kar najbolj dosledno podružbljanje kadrovske politike. Podružbljanje, kot v pomeni, da o tem, kdo bo zasedel tak ali drugačni položaj v družbi, ne odločajo posamezniki, ne odločajo ozke skupine za zaprtimi vrati, temveč, da se celotni postopek kadrovanja pelje po demokratični poti, da odločajo o kadrih organi, ki jih je družba izvolila, jim zaupala to dolžnost, in tej družbi za svoje odločitve tudi odgovarjajo.

Na slabosti v kadrovski politiki je Zveza komunistov resno opozorjala že pred leti, ta problem je zlasti poudaril tovariš Tito v svojem znanem pismu, in končno, na kongresih je bila začrtana taka kadrovska politika, ki bo zagotavljala — tako v vodstvih družbeno-političnih organizacijah, kot v predstavnških in drugih družbenih organih in to na vseh ravneh — izvolitev ali imenovanje sposobnih, socialistično-samoupravno naravnanih in poštenih ljudi. Vsaka odgovornejša funkcija naj bo zaupana ljudem, ki bodo svojo dolžnost opravljali v interesu delavskega razreda. Takrat smo uvedli tudi prakso, da v razpisih del in nalog navajamo moralno politične kvalitete kot enega od pomembnega, z ostalimi pogoji razpisa povsem enakopravnega merila za izbiro kandidata. O tem smo se dogovorili v družbenem dogovoru o kadrovanju in kadrovski politiki.

V skladu s takim načinom kadrovanja — postopoma tudi odmirati ali izginjati mezdna miselnost delavca, miselnost podrejenega uslužbenca. Vse bolj se poraja zavest svobodnega človeka, ki samostojno odloča o svojem delu in življenju sloh. Iz nekdanje pasivne odgovornosti nadrejenim, se vse bolj uveljavlja ustvarjalna odgovornost človeka do drugega človeka in njegovih interesov, stem pa tudi odgovornost do družbe sploh.

Toda kljub temu moramo priznati, da ta proces podružbljanja kadrovske politike ne gre povsod enako hitro, da se pogosto srečujemo z raznimi ostanki preteklosti in podobno. Te negativne ostanke preteklosti bi lahko združili v tri glavne skupine, s katerimi se najčesteje srečujemo tudi pri nas v ptujski občini in to na vseh nivojih.

Prva je miselnost, zasidrana pri mnogih, da tisti, ki je enkrat izvoljen ali imenovan na nek vodilni položaj, ne more več opravljati drugega dela kot vodilne dolžnosti, sicer trpi njegov ugled. Tako ga ocenjuje tudi potrošniško usmerjena okolica. Toda že s tem, ko smo zakonsko uveljavili načelo rotacije in reelekcije — mora postati čisto normalen pojav, da se nekdo, ko mu poteče mandatna doba — vrne k svojemu prejšnjemu poklicu, če že ne na svoje prejšnje delovno mesto. Enako velja za direktorja, ker je vsak imenovan le za dobo štirih let, potem vodilno delovno mesto znova razpišemo. Direktor ali drugi delavec na vodilnem delovnem mestu, mora sam sebi pripisati vzroke, če ga kolektiv ni znova izvolil, saj zato smo vendar uveljavili reelekcijo, da se mora vsak delavec na vodilnem delovnem mestu — vedno znova uveljavljati s svojim živim dnevno ustvarjalnim delom.

Druga negativna slabost, ji se nam včasih pojavlja — posameznikov, da bi svoje osebne interese, interese svoje skupine ali svojo privatniško kadrovske politiko, uveljavili skozi družbene organe, pristojne za kadrovanje.

Tretji problem pa je v občutljivosti in užaljenosti ljudi, ki so bili obravnavani v demokratičnem kadrovskem postopku, ki so prišli v ožji izbor, vendar končno niso bili izbrani. Če smo uveljavili demokratični kadrovski postopek — od evidentiranja, kandidiranja, volitev ali imenovanja, je razumljivo, da o predlaganih ljudeh za posamezna vodilna delovna mesta ali vodilne funkcije razpravlja veliko ljudi, v različnih organih. Vsak ima pravico in tudi dolžnost, da o človeku pove odkrito svoje mnenje. In ker o tem razpravlja veliko ljudi, ljudski rek namreč pravi: „Če vejo trije — že vejo vsi ljudje“, zato ni čudno, da taka mnenja pridejo tudi do ušes tistega, ki je bil predmet razprave, včasih še popačena ali vsaj potencirana, in zamera, užaljenost in ne vem kaj še vse je tu.

Velja posebej poudariti, če hočemo kadrovanje in kadrovske politiko resnično podružbiti, če hočemo zagotoviti znano in mnogokrat preizkušeno modrost — o pravih ljudeh na pravih mestih, potem nujno moramo pri tem odpravljati in presegati našete in podobne, lahko bi rekli — nezdravo ambiciozne miselnosti iz preteklosti. Predvsem pa moramo dati večji poudarek vlogi in odgovornosti organov in teles, ki pripravljajo kadrovanje in vodijo kadrovske postopke, povezano s tem pa tudi zaupanje v njihovo delo. Če takega zaupanja ni, tudi ni moč uresničevati skupno dogovorjene kadrovske politike!

FF

ORMOŽ

Oborožene sile v borbi in miru

Ormoški pionirji so se k praznovanju jugoslovanske ljudske armade vključili z likovnimi in literarnimi prispevki. Na vseh ormoških osnovnih šolah je namreč tekla akcija pod skupnim naslovom „Oborožene sile v borbi in miru“. Tako kot v Ptuj in

drugih slovenskih občinah bodo najboljše literarne prispevke nagradili, likovne pa razstavili. Njihova dela bo ocenjevala posebna komisija pri občinski izobraževalni skupnosti.

Nekateri učenci so že obiskali vojašnico v Ptuj in si ogledali tehniko in oborožitve naše armade. V te aktivnosti se vključujejo tudi organizacije združenega dela, ki so v goste povabile pripadnike JLA, v vojašnico pa napotile nekaj svojih delavcev.

Osrednja prireditelja od dnevu JLA pa je bila v soboto, ljer so mladi iz Ormoža pripravili bogat kulturni program, kasneje pa v družabni prireditvi navezali stike s pripadniki oboroženih sil. Danes zvečer bo v Ormožu tudi svečana akademija, na kateri bodo podelili pohvale in vojaška priznanja.

MG

zk

UGOTOVITVE IN STALIŠČA OK ZKS PTUJ O ZDRAVSTVU

Vsi moramo čutiti odgovornost

Občinska konferenca ZKS Ptuj je v petek, 15. decembra 1978 na svoji 7. redni seji razpravljala o stanju in nalogah ustavne preobrazbe na področju zdravstva.

Po uvodnem poročilu Silve Gorjupove, razpravah Milana Kneževiča, sekretarja komiteja OK ZKS Ptuj, Franca Bohinca, namestnika sekretarja zdravstvene skupnosti Slovenije, Alojza Gobjiča, sekretarja medobčinskega sveta ZKS Maribor, članov konference in zdravstvenih delavcev: Janka Mlakarja, Stanka Lepeja, dr. Toneta Florjančiča, dr. Mitja Mrgoleta, dr. Jožice Suhadolnikove, dr. Ivce Sokoliča, dr. Cvetka Dopliharja, predsednika SO Ptuj, Draga Zabavnika iz Ormoža in drugih, je občinska konferenca soglasno sprejela ugotovitve in stališča, ki jih na kratko povzema-

mo: V zadnjih letih ugotavljamo napredek pri uveljavljanju samoupravnih odnosov na področju zdravstva, ki se kaže v ustanovitvi občinske zdravstvene skupnosti in razširitvi njihove delegatske baze z izvolitvijo posebnih delegacij v TOZD in krajevnih skupnostih. Sprejet je bil tudi samoupravni sporazum o zagotavljanju solidarnosti pri izvajanju enotnega programa zdravstvenega varstva. Kljub temu pa se srečujemo še s številnimi problemi, zlasti s premalo učinkovitim izvajanjem zdravstvenega varstva, ob razmeroma večjih sredstvih, neurejenimi odnosi med zdravstvenimi delovnimi organizacijami in zdravstveno skupnostjo v občini in regiji itd.

Vse to ogroža nemoteno izvajanje zdravstvenega varstva delovnih ljudi in občanov ter zamegljuje perspektivo delovnim skupnostim zdravstvenih delovnih organizacij. Nemudoma se je treba soočiti z vzroki, ki so pogojili sedanje stanje in podvzeti ukrepe za ureditev samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov na področju zdravstva.

V obstoječi zakonodaji in v samoupravnih aktih še ni jasno in dosledno opredeljena vloga občinske zdravstvene skupnosti, ki je

temeljni nosilec dogovarjanja o celovitem programu zdravstvenega varstva. Čeprav na področju zdravstva v občini za iskanje najsmotnejših rešitev v opredeljevanju obsega in v izvajanju zdravstvenega varstva.

Ugotavljajo tudi, da strokovna služba regijske zdravstvene skupnosti ne opravlja pravočasno in zadovoljivo nalog za potrebe občinske zdravstvene skupnosti in v njeni sedanjih organizacijah ne daje zagotovila, da se to stanje izboljša. Zato je nujno to službo preurediti v skladu z ustavnimi načeli, ob tem pa naj občinska zdravstvena skupnost ugotovi, katera strokovna opravila bi lahko izvajali skupaj na območju in katere strokovne službe organizirati v občini, ki so nujno potrebne za izvajanje samoupravnega področja in zagotavljanja menjave dela.

V organizacijah združenega dela na področju zdravstva ni izpeljana samoupravna organizacija, ki bi zagotavljala smotno delitev dela, funkcionalno povezanost in učinkovitost pri izvajanju zdravstvenega varstva. Delavci v ZZZ TOZD Služba splošne medicine so se že dvakrat negativno izrekli glede združitve v delovno organizacijo, prav tako temu nasprotujejo lekarniški delavci. Osnovni vzrok je v neenakem družbenoekonomskem položaju zdravstvenih delavcev različnih TOZD, ki je posledica neizenačenih osnov in meril za vrednotenje opravljenega zdravstvenega varstva in še vedno proračunskega načina financiranja zdravstvene dejavnosti. Konferenca ocenjuje, da ni moč vzdrževati takih odnosov še naprej. To morajo upoštevati tudi samoupravni organi, družbenopolitične organizacije in delavci v prizadeti TOZD, v lekarni, v občinski in regijski zdravstveni skupnosti. V teh prizadevanjih morajo priti bolj do izraza zahteve uporabnikov glede učinkovitosti izvajanja zdravstvenega varstva. Tega pa ne bo mogoče doseči, dokler TOZD na področju zdravstva ne bodo izpeljale združitve v delovno organizacijo ter jasno opredelile skupne interese in odnose v

samoupravnih aktih.

Neusklajeni odnosi in osebne nestrpnosti med posameznimi zdravstvenimi delavci negativno vplivajo na kakovost zdravstvenih uslug, na red in disciplino v zdravstvenih delovnih organizacijah. Samoupravni preobrazbi tudi dovolj ne sledijo strokovne službe v zdravstvu, iz tega nastaja potem cela vrsta kasnitev.

Na podlagi vseh teh ugotovitev je občinska konferenca zadolžila:

— komuniste v delegacijah za občinsko zdravstveno skupnost in v vodstvu te skupnosti, da se takoj soočijo s stanjem samoupravnih odnosov na področju zdravstva in da pospešijo s stanjem samoupravnih odnosov na področju aktov skupnosti in smeri njene popolne uveljavitve kot temeljnega nosilca izpeljave svobodne menjave dela z izvajalci zdravstvenega varstva. V skladu s tem je treba opredeliti tudi funkcijo in organizacijo strokovne službe občinske zdravstvene skupnosti;

— komuniste v organih občinske zdravstvene skupnosti, da pospešijo spremembo samoupravne podlage za delovanje regijske zdravstvene skupnosti v skladu z opredeljeno vlogo občinske zdravstvene skupnosti, kot nosilke dogovarjanja v celovitem programu zdravstvenega varstva in vseh oblik solidarnosti;

— komuniste v temeljnih organizacijah na področju zdravstva, da pospešijo združevanje v zdravstvene delovne

NAPOTKI ZA BODOČE DELO

V preteklem tednu je bil na gradu Borl pri Ptuj seminar za sindikalne delavce, ki ga je skupaj z občinskim svetom ZS, organizirala Delavska univerza Ptuj. Seminarja so se udeležili predsedniki osnovnih organizacij sindikata in tudi tajniki osnovnih organizacij poleg predsednikov odborov za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito ter odborov za samoupravno delavsko kontrolo.

Skozi teme seminarja so sindikalni delavci

pridobili potrebno znanje, ki ga bodo s pridom uporabljali pri svojem delu v sindikalni skupini in v osnovni organizaciji. Naloga sindikata so v tem trenutku izredno velike in tudi odgovorne, zato terjajo stalno prisotnost in budnost slehernega člana sindikata, ki pa mora biti tudi ustrezno usposobljen, da bo prejete naloge lahko v praksi tudi uresničeval v takšni obliki, kot smo jih zastavili v družbi.

MG

USTAVNO PREOBLIKOVANJE KS PTUJ**DEJANSKA SAMOUPRAVA OBČANOV**

Te dni mineva leto, ko so se delovni ljudje in občani krajevnih skupnosti Ptuj in nekaterih obrobnih zaselek KS Hajdina in Rogoznica na referendumu z ogromno večino odločili za ustanovitev 11 novih krajevnih skupnosti, ki štejejo od 700 do 2.700 prebivalcev. Če danes pregledamo enoletno delovanje, moramo ugotoviti, da je krajevna samouprava naredila velik korak naprej, ne samo v kvantiteti (v samoupravnih organih in delegacijah deluje desetkrat več ljudi kot prej), temveč tudi v kvaliteti, v vsebini delovanja. Ta vsebina je v tem, da se vse bolj uveljavljajo oblike skozi katere se zagotavlja neposreden vpliv delavcev in vseh krajanov na samoupravno odločanje. Ptujске krajevne skupnosti postajajo resnično vse bolj odprte posebne interesne skupnosti občanov.

Celotno enoletno obdobje lahko ocenimo kot obdobje izredne aktivnosti. Takoj po referendumu se je bilo treba samoupravno organizirati, oblikovati družbeno-politične organizacije in samoupravne organe v vsaki krajevni skupnosti, da so lahko stekle intenzivne priprave na volitve delegacij v delegatske skupščine občine in samoupravnih interesnih skupnosti. Naloga je bila nadvse uspešno opravljena, delegacije, v vsaki KS jih je od 5 do 8, (posebne in združene), so začele.

Takoj za tem je bilo treba napraviti 2 in pol letne programe razvoja vsake KS (do konca srednjeročnega obdobja), pri tem upoštevati skupne naloge, samoupravno sprejete v prejšnji veliki KS za plansko obdobje 1976-80, ki še niso bile uresničene, začrtati lastne programe in jih uskladiti s programi SIS. S temi programi je vsaka KS šla v akcijo za samoprispevek. Čeprav delovni ljudje z območja Ptujja že plačujejo 1,5 % samoprispevka za gradnjo šolskega prostora, so se na referendumih v vsaki KS z nad 70 odstotki izrekli za novi krajevni samoprispevek v višini od 1 do 2 odstotka od OD, pač glede na obsežnost programa v posameznih krajevnih skupnostih.

V zadnjih dveh mesecih je bila v ptujskih krajevnih skupnostih še posebna aktivnost, saj je bilo treba pripraviti osnutke statutov krajevnih skupnosti, ki so bili v enomesečni javni razpravi, izvesti javno razpravo o urbanističnem razvoju občine in še posebej Ptujja kot pomembnega središča širšega območja, razpravljati o vrsti samoupravnih sporazumov, zlasti o združevanju sredstev za financiranje razvojnih programov krajevnih skupnosti, za kolektivne komunalne storitve, razvoj vodovodnega omrežja, lokalnih cest itd.

V tem mesecu so skupščine ptujskih krajevnih skupnosti sprejele svoje statute, ki prinašajo vrsto novosti, konkretnosti na področju samoupravne organiziranosti, oblik neposrednega sodelovanja delovnih ljudi in občanov, družbenem planiranju in zagotavljanju materialne osnove za uresničevanje pravic in dolžnosti, nalog na področju ljudske obrambe, družbene samozaščite, civilne in narodne zaščite, družbeno izobraževanje, kadrovska politika, sodelovanje s TOZD, določila o pogrebnih poslovanjih in podobno. Sedaj gre za to, da vsa ta statutarna določila kar najbolj dosledno tudi uresničujemo v praksi. Poleg tega pa bo treba nenehno še dograjevati sistem neposrednega upravljanja občanov, ki je začrtan v statutih.

FF

Ptujске toplice — tudi med prvomajskimi prazniki živahno
Foto: Jože Vrbl

Skoki v vodo, vsakoletno tekmovanje za Ptujski padalski pokal v organizaciji Aerokluba Ptuj, vsako leto privabi k ribniku v Podlehniku veliko obiskovalcev
Foto: I. Ciani

Razvojne coklje v turizmu in gostinstvu ptujске občine

Ptujsko območje je bogato na naravnih, zgodovinskih in drugih temeljnih danosti, ki pogojujejo razvoj gostinstva in turizma. V občini se tega močno zavedajo, zato pripravljajo smeje plane za razcvet te dejavnosti. Nekaj ponuja študija o razvoju malega gospodarstva v občini Ptuj, še več pa študija o razvoju turizma v občini do leta 2000. Z zdajšnjim stanjem pa je potrebno soočiti vse nosilce razvoja turizma v občini, zato prav sedaj v občini potekajo organizirane razprave o nadaljnjem razvoju celovite turistično-gostinske ponudbe.

Vprašanje o tem, kje mo na področju turizma in gostinstva v občini, smo zastavili Marjanu Ostrošku, članu IS SO, ki odgovarja za področje trgovine, gostinstva in turizma.

„V tem trenutku lahko govorimo le o tem, da imamo v občini razvit predvsem izletniški in tranzitni turizem. Podatki o obisku so dokaz za takšno trditve. Samo v preteklem letu je Ptuj obiskalo okrog 260.000 izletnikov in čez 800.000 tranzitnih potnikov; Ptujске toplice pa je skupno obiskalo prek 190.000 kopalcev. Preračunano na celo leto ustvarimo približno 40.000 nočitev. Prav ti podatki nam dajejo misliti. Zlasti, ko ugotovljamo, da so le delno izkoriščene vse naravne danosti. Zakaj do tega prihaja? Velik krivec je prav pomanjkanje nočitvenih zmogljivosti; razpolagamo zgolj z 285 ležišči. Vse to se odraža v obsegu ustvarjenega turističnega prometa. Precej bolj pa je razvito gostinstvo, ki je znano po dobrih in kakovostnih uslugah.“

Podatek, da sta turizem in gostinstvo v družbenem proizvodstvu občine zastopana le z dvema odstotkoma, ni vzpodbuden. V srednjeročni razvojni program smo zato zabeležili napovedi za hitrejšo stopnjo rasti. Že ob tem lahko povemo, da smo nekaj napovedi uresničili, zlasti velja to za Ptujске toplice, ki jih je z združenimi sredstvi zgradilo ptujsko gospodarstvo. Sodobni objekti, kakovostna termalna voda, ki privablja vedno več gostov,

ne zadovoljujejo več. Zavedamo se, da je za popolni izkoristek letnih, zlasti še zimskega bazena nujno potrebna gradnja sodobnega topliškega hotela. Samo tako lahko pričakujemo tudi večji gospodarski učinek ter obenem razvoj stacionarnega in zdraviliškega turizma. Gradnja hotela je predvidena za prihodnje leto. Poleg tega je potrebno omeniti, da velika sredstva vlagamo tudi v posodobitev že obstoječih lokalov in v njihovo specializacijo.“

Ptuj — mesto muzej s svojim značilnim starim jedrom, z bogatimi zgodovinskimi zbirkami, etnografskimi prireditvami lahko zadovolji še tako zahtevnega obiskovalca. Zbirko preteklosti je ob 85. jubileju ptujski muzej še obogatil z odprtjem etnološke zbirke „maske in opravila“, ki ima širši družbeni pomen. V letu 1977 si je muzejske zbirke ogledalo blizu 50.000 ljudi, priložnostne razstave v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra okrog 25.000 ljudi in arheološki lapidarij blizu 3000 ljudi. V načrtu pa je že tudi ureditev muzeja narodnoosvobodilne borbe.

Kje so torej osnovne niti nadaljnjega razvoja turizma v občini?

„Prihodnji razvoj turizma bomo gradili predvsem na naravnih danostih, družbenih zanimivostih in znamenitostih in turistično-zemljepisnem in prometnem položaju Ptujja. Prav slednji daje široke razvojne možnosti in še zlasti vključevanje v bližnji in širši turistični prostor. Tudi bližina mariborskega letališča je več kot ugodna, s katerim se pletejo tesne vezi zlasti še v obliki turističnih poti za področje SV Slovenije. V načrtu je že več turističnih poti, turistična pot „V gorice“ pa je pred dnevi že doživela svoj krst, četudi ne najboljši. Celotna zamisel poti in tudi njena realizacija temelji na ponudbi trenutka, se pravi, da izhaja iz že vpeljane ponudbe. Izhodišče za vse izlete je letališče Maribor. Obiskovalci pa na 150 km dolgi poti srečujejo privlačno krajino in kraje: Ptuj, Ptujsko goro, grad Borl, Ormož, Mihalovce, Jeruzalem, Železne dveri, Ljutomer, Radence, Kapelo, Gornjo Radgono,

Janžev vrh, Gradišče, Lenart, Zavrh, Koreno in Maribor. Ptuj se poleg ostalega vključuje v pot z ogledom vinske kleti in vinskega hrama, ki ju je v letošnjem letu že obiskalo okrog 15.000 obiskovalcev.

Bodočo ponudbo pa bomo morali nujno obogatiti še z najrazličnejšimi športnimi objekti v Ptujskih toplinah, Kidričevem, na letališču v Moškanjcih, na strelišču in kartodromu v Hajdošah in drugod. Glede na naravne danosti lahko v občini računamo s turisti, kot uporabniki celotnega ali delnega letnega dopusta; s turisti, ki iščejo preventivno zdravljenje s programiranim oddihom, kakor tudi tistih, ki iščejo kurativno zdravljenje in z izletniki, kot uporabniki rekreativnih, kulturnih in drugih danosti. Računati moramo tudi na turiste v tranzitu in ponudbo prilagoditi njihovim zahtevam. Posebno pozornost bomo morali posvetiti še lomnemu turizmu, mladini in otrokom.

Da bi lahko vse elemente turistične ponudbe v občini tudi izkoristili, smo izdelali študijo o razvoju turizma v občini. Na osnovi ugotovitev in dolgoročnega plana razvoja bomo morala tako družbeno-politična skupnost kot gospodarstvo dojeti, da je razvoj turizma ter izpolnjevanje zastavljenih ciljev izrednega pomena tudi za celoten razvoj gospodarstva. Jasno nam mora biti, da turizem ni samo gostinstvo, ampak je gostinstvo le ena izmed vej turizma.

Za razvoj turizma je potrebno ustvariti tudi ugodne materialne in nematerialne pogoje. Vzporedno s tem pa bomo morali razvijati še spremljevalne objekte s področja malega gospodarstva.

Za uspešnost turističnega nastopa je pomembna tudi oblika organiziranosti vseh udeležencev v turistični ponudbi. Zato bomo morali veliko več kot doslej storiti na področju enotne turistične ponudbe in vse dejavnosti turistične ponudbe tudi ustrezno organizirati“, je zaključil Marjan Ostroško.

MG

Prihodnje leto že 19. tradicionalno kurentovanje

Med prireditvami, ki vsako leto privabijo v Ptuj veliko obiskovalcev, zavzema posebno mesto tradicionalno ptujsko kurentovanje. Ostrdnji lik prireditve je kurent kot folklorni ostanek prastarega verskega obredja.

Odbor, ki stoji vsako leto na čelu prireditve, pripravlja za 19. kurentovanje posebno bogat program, združen z praznovanjem 10. jubileja folklornega društva Ptuj. Še posebej slovesen sprejem pripravlja Ptuj vsem obiskovalcem 20. kurentovanja, ki bo leta 1980. Takrat bodo v Ptujju zborovali tudi strokovnjaki svetovnega slovesa, da bi poiskali ustrezno mesto v svetu mask tudi za kurenta. Žal se vedno bolj opaža, da mu nekateri „kradejo“ njegovo izvirnost, zato ga je potrebno zaščititi.

Letos smo v Ptujju ob 85. jubileju muzeja odprli tudi etnološko zbirko maske in opravila, ki bi morala v bodoče preiti v nacionalni slovenski muzej mask.

Koranti s Ptujskega polja

Foto: Stojan Kerbler

V vsakoletni prireditvi „Ptujsko kurentovanje“ ponovno zaživijo stare navade, šege in običaji, ki so se ohranile zlasti na Ptujskem in Dravskem polju ter delno v Halozah. Celoten njihov nastop pa je vezan na poljedelčev borbo za obstanek, na ohranitev rodu, rodnost zemlje, uspevanje domačih živali in podobno.

Prireditve pa ni samo tradicionalna, saj se na prireditvi zbirajo skoraj vse maske, ki so se ohranile na Slovenskem in tudi izven meja Jugoslavije. Na 19. kurentovanju bodo ponovno nastopile nekatere nove skupine iz SR Srbije in sosednje Madžarske. Kurentovanje bo 25. februarja 1979.

MG

Dosledno v izvajanju planskih nalog

Z doseženimi gospodarskimi rezultati letošnjega leta v občini ne moremo biti zadovoljni. Če jih primerjamo z rezultati zadnjih let ugotovimo, da so krepko najslabši v obdobju zadnjih treh let. Komu pripisati odgovornost za takšno stanje? Kje smo na področju uresničevanja planskih nalog? Kako so osebni dohodki usklajeni z rastjo dohodka in se bi lahko vpraševali? Drži pa, da odgovori na ta in podobna vprašanja osvetlijo tudi vzroke zaostajanja na gospodarskem področju.

O tem zakaj slabši gospodarski rezultati, so na včerajšnji seji razpravljali tudi člani občinskega sveta ZS Ptuj. Zato bo potrebno na področju gospodarstva predvsem dati poudarek doslednemu izvajanju planskih nalog v delovnih organizacijah, ker je nevdržno, da pri zastavljenih planskih nalogah dosegamo in celo presežemo vse oblike porabe, ne dosegamo pa sredstev za razširjeno reprodukcijo. Čeprav bi nam moralo biti jasno, da brez sredstev za razširjeno reprodukcijo ni mogoče zagotavljati normalnih pogojev gospodarjenja v naslednjem obdobju in socialne varnosti zaposlenih. Prav tako je potrebno spremeniti merila za delitev sredstev za osebne dohodke, ki temeljijo zgolj na časovnih in količinskih normativih in se pri tem zanemarljivo vpliv dohodka na osebne dohodke.

Člani občinskega sveta so na včerajšnji seji razpravljali tudi o predlogu resolucije o uresničevanju družbenega plana občine Ptuj za obdobje 1976-1980 v letu 1979. Posebno pozornost pa so namenili še področju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite ter poročilu o delu delegatov ptujске občine na 8. kongresu jugoslovanskih sindikatov.

MG

RAZPRAVA O USTANOVITVI MEDOBČINSKE GOSPODARSKE ZBORNICE**Statut in program dela**

Vse do 15. januarja bo potekala javna razprava o ustanovitvi medobčinske gospodarske zbornice. Nosilec razprave je sindikat z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami. Bodoča medobčinska gospodarska zbornica bo imela sedež v Mariboru. V razpravo o ustanovitvi pa se bodo poleg članov sindikata vključili tudi ostali družbenopolitični delavci in strokovni sodelavci dosedanega odbora gospodarske zbornice, ki se preoblikuje v medobčinsko

gospodarsko zbornico. Pomen medobčinske gospodarske zbornice je velik, saj bo v takšni obliki lahko bližnja problemom gospodarstva ožjega območja.

V skupščini medobčinske gospodarske zbornice bo združeno delo ptujске občine glede na številno zaposlenih in družbeni proizvod imelo 8 delegatov, poleg tega pa še delegate v ostalih organih zbornice. Tudi evidentiranju ustreznih kandidatov bomo v občini v času javne razprave morali

posvečati ustrezno pozornost. Medtem pa bo potrebno izpeljati razpravo o statutu zbornice in njenem programu dela. Zato bo v kratkem tudi posvet s predsedniki delavskih svetov OZD, temeljnih organizacij, predsednikov osnovnih organizacij sindikata, sekretarjev osnovnih organizacij ZK, direktorjev in drugih, ki so odgovorni, da bomo v občini vodili temeljito razpravo o prednostih ustanovitve medobčinske gospodarske zbornice.

MG

Zahteve po gradnji nove pekarnice so tudi družbene zahteve

Okrog stanja v Intesovi temeljni organizaciji „Vinko Reš“ Ptuj že dže časa bje brezplodna razprava. Kot je videti, bo v kratkem prinesla določene rešitve in s tem tudi izboljšanje družbenoekonomskega položaja temeljne organizacije in njenih delavcev.

Nedoseganje potrebne akumulacije, ki onemogoča normalno reprodukcijo, delavcem v zdajšnjem trenutku onemogoča začetek nove investicije in sicer gradnje potreb po kakovostnih pekovski in slašičarskih izdelkov nujno potrebna. Brez širšega nastopa tu ne bo šlo.

Ob tem je potrebno povedati, da je še vedno 50 odstotkov kruha pod kontrolo cen. Tako že tečejo razprave v mariborski regiji, da bi cene na tem območju za vse vrste kruha poenotili. Prav tako bodo predložili normative za uporabo materiala pri izdelavi določenega pekovskega izdelka. Sicer pa se

tudi javlja potreba po popravku cen kruha. Statistični podatki namreč kažejo, da je kruh v življenjskih stroških potrošnika udeležen le z dvema odstotkoma.

Ukrepi, ki se pripravljajo naj bi v mnogočem pripomogli k temu, da bi se v bodoče ne srečevali s takšnimi in podobnimi stanji. Ugotavlja se tudi, da bi nova pekarna prinesla rentabilnejšo in bolj specializirano proizvodnjo, ki bi se dopolnila še z okrog 150 tonami domačih keksov in 100 tonami belih drobtin. Za potrošnika je izrednega pomena tudi to, da bi se proizvodnja usmerila za izdelavo določenih novih vrst kruha in tudi peciva, izboljšala bi se tudi kakovost pekovskih izdelkov. Le-ta pa je vezana na določene pozitivne učinke. Manj kruha bi se našlo v smeteh, prihranili bi več surovin in na sploh izboljšali odnos do tega osnovnega življenjskega artikla.

MG

DVA VOJAKA S ŠTIRIMI UDARNIŠKIMI ZNAČKAMI

IVAN IN SINIŠA DELALA NA PROGI ŠAMAC—SARAJEVO

Tudi vojaki so sodelovali na letošnjih republiških in zveznih delovnih akcijah. Še posebej so bili veseli tisti, ki so se udeležili mladinske delovne akcije na tako imenovani progi bratstva in prijateljstva, na revolucionarni trasi naših narodov, na progi Šamac—Sarajevo. Delovne akcije sta se v avgustu letos udeležila tudi Ivan Bunčič in Siniša Perkič, vojaka iz vojašnice Dušana Kvedra v Ptuj.

Vključena sta bila v brigado Franca Rozmana-Staneta, ki je združevala vojake-brigadirje ljubljanskega armadnega območja.

Bila sta v drugi izmeni, ki je štela 101 brigadirja.

Siniša Perkič, vojak črnih las in prijetne zunanjosti, radovednih oči se je prvi predstavil. Povedal je, da je doma iz Bele Crkve v Vojvodini in da je na progi Šamac—Sarajevo delal predvsem zato, ker je že sodeloval na mladinskih delovnih akcijah, bil je na Moravi 76, delal je na Djerdapu in v Nišu. Skratka Siniša je že prekaljen in star brigadir.

Ko je začel pripovedovati o brigadirskem življenju, ni mogel najti pravih besed, da bi lahko izrazil življenje na trasi in v naselju. Dejal je, da so se 10 dni pripravljali v Ljubljani in nato konec avgusta odšli na delo. V Ljubljani so se spoznali med seboj,

se učili pesmi in se pripravljali na težko delo. „Na trasi je bilo lepo, fantastično se temu bolje reče,“ pripoveduje Siniša. „Delali smo 47 dni in v tem času je naša brigada dosegla izvrstne rezultate. Brigada

takemu delovnemu času pa je bilo dovolj časa za svobodne aktivnosti. Končal sem politično šolo in se izkazal na nekaterih športnih področjih. Skratka brigadirsko življenje je bilo dobro, nobenih

življenju Ivan Bunčič iz Slunja pri Karlovcu. Tudi Ivan je nosilec dveh udarniških značk in značk z zlatim likom tovariša Tita. „V brigado sem prišel zato, ker sem bil dober vojak, vsaj tako karakteristiko sem dobil pred odhodom na traso. S Sinišo sva postala dobra prijatelja, združilo naju je delo in brigadirsko življenje. V brigadi sem se dobro počutil, spoznal sem veliko mladih. Iz vsakega konca domovine so bili in zato prijateljstva ni bilo težko navezati. V prostem času sem se ukvarjal predvsem s športom in reči moram, da so bile vse svobodne dejavnosti na zelo visoki ravni.“

Ko je beseda bila o Ptuj in vojaškem življenju, je dejal, da je Ptuj prijetno mesto, tudi ljudje so mu všeč, kajti prijazni so, čeprav pravih stikov še ni navezal.

Videti so prijazni, je dejal. „Kar pa zadeva življenja v kasarni je treba reči, da vojaško življenje ni tako hudo kot to včasih kdo reče. Mislim, da se starešine in vojak v vojašnici Dušana Kvedra med seboj dobro razumemo in prav to je najvažnejše, to vodi k uspehom!“

Ob koncu naj omenimo še misli Siniše Perkiča, ki je dejal, da je na progi Brčko—Banoviči takoj po vojni sodeloval tudi njegov oče, ki je takrat prejel 3 udarniške značke.

Siniša Perkič

Ivan Bunčič

foto: zk

je bila udarna, dobila je več pohval in emblemov JLA. Sam pa sem dobil dve udarniški znački ter znački z zlatim likom tovariša Tita.“

„Vstajali smo ob štirih, na trasi smo bili ob šestih ali sedmih in delali do 17. ali 18. ure. Kljub

razlik ni bilo med vojaki in „civilji“. Brigadir je bil enak brigadirju. Presenečen sem bil nad samoupravljanjem v brigadi, reči moram, da je le-to zažvelelo in zadihalo s polnimi pljuči, no še vedno pa so napake pri brigadirskem življenju.“

In kaj meni o brigadirskem

ORGANIZIRANJE ZASEBNEGA KMETIJSTVA

Kmetje so se odločili za zadrugo

Za ptujsko občino je bilo značilno, da zasebnega dela kmetijstva nismo imeli enotno organiziranega. Dve leti trajajoče razprave o organiziranju smo pripeljali h končni odločitvi in ustanovili kmetijsko zadrugo. S to organiziranostjo uresničujemo ustavno načela in določila zakona o združenem delu hkrati pa je to uresničevanje stališč predsedstva Republiške konference SZDL Slovenije o zagotavljanju pogojev za hitrejši razvoj kmetijstva, uveljavljanje novih družbeno-ekonomskih odnosov in preobrazbe vasi v srednjeročnem razvojnem obdobju.

Po vrsti predlogov smo se z ozirom na kadrovske, prostorske in materialne možnosti odločili za enovito kmetijsko zadrugo z združnimi enotami. V to prehodno obliko organiziranosti se je 27. novembra z referendumom, glasovali so kmetje—člani in delavci dosedanjega obrata za kooperacijo Kmetijskega kombinata Ptuj, obrat preoblikoval v Kmetijsko zadrugo Ptuj, ki bo pokrivala 92 odstotkov ptujske občine. V bodoče bomo morali vso pozornost nameniti združnim enotam in po enem letu v skladu z bodočim zakonom o združevanju kmetov pristopiti k oblikovanju temeljnih združnih organizacij tam, kjer bodo to omogočili kadrovske, prostorske in materialni pogoji. S tem bomo dosegli neposredno odločanje kmetovalcev pri zagotavljanju njihove večje socialne, materialne in družbene varnosti.

Na referendumu so se delavci in kmetje—člani odločili o izločitvi obrata iz sestava DO Kmetijski kombinat Ptuj, o razdelitvi premoženja med kombinatom in zadrugo ter o samoupravnem sporazumu o združevanju kmetov in delavcev v kmetijsko zadrugo. Pred samo izvedbo referenduma so kmetje, ki so se odločili za trajno proizvodno in člansko sodelovanje, podpisovali članske pogodbe. Udeležba na referendumu je bila uspešna, saj se je glasovanja udeležilo 96 odstotkov članov in delavcev, ti pa so se v veliki večini (prek 97 odstotkov) odločili za enovito kmetijsko zadrugo.

Tako je sedaj največji del zasebnega kmetijstva organiziran v zadrugi, zraven te pa so še TOK Perutnine, Kmetijska zadruga Dravsko polje Lovrenc in obrat kooperacija Gozdnega gospodarstva Maňbor.

Za organiziranje zasebnega dela kmetijstva tečejo priprave tudi v sosednjih občinah Slovenska Bistrica in Ormož.

L. kotar

Več pozornosti pridelovanju sladkorne pese

Člani odbora za organizirano rastlinsko proizvodnjo v ptujski občini so prvo sejo namenili problematiki pridelovanja sladkorne pese. Program za leto 1978 je predvideval, da bomo v ptujski občini pridelovali sladkorno peso na 185 hektarjev površin. Od tega v družbenem delu na 100, v zasebnem (bivši obrat kooperacija in KZ Lovrenc) pa na 85 hektarjev. Družbeni del je letos pridelal peso na 112 hektarjih, zasebni (le obrat Kooperacija) pa na 26 hektarjih. Torej programa nismo dosegli.

Na proizvodne in kakovostne rezultate letošnjega pridelka je vplivalo vreme, ki je bilo v času klitja zelo slabo. Proizvajalci ugotavljajo, da sorta almona ni bila uspešna zaradi slabega klitja, manjših pridelkov, manjše digestije in nižje cene. Prav tako bo v bodoče potrebno boljše izkoriščati strojne linije in kombajne. Izpopolniti bo potrebno tehnologijo siliranja pesnih odpadkov od kombajnov do silosa in uporabo krme. Ob pomanjkanju živinske krme ostaja vse preveč odpadkov neuporabljanih, izplačila za peso niso bila redna, kar bo prav tako potrebno izboljšati, če ne gre drugače, z akontacijami. Kvalitativni in količinski prevzem pese s strani sladkorne tovarne letos ni potekal zadovoljivo, zato bo potrebno v naslednjih letih organizirati prodajo in planirati od izkopa do tovarne. In kakšen je program za prihodnje leto?

Program nalaga pridelovanje na 490 hektarjih. Pripravljenih pa je 212 hektarjev v družbenem sektorju. V kmetijski zadrugi Ptuj in KZ Lovrenc bodo morali pristopiti k podpisovanju pogodb s kmetovalci. Da bi proizvodnja stekla bolj intenzivno, je odbor predlagal krajevnim skupnostim in krajevnim konferencam SZDL, da organizirajo sestanke za ustanovitev iniciativnih odborov za proizvodnjo sladkorne pese v naslednjih vaseh: Levanci, Podvinci, Hajdina, Tržec, Videm, Hajdoše, Gerečja vas, Muretinci, Draženci, Pobrežje, Pacinje, Velovlak, Spuhlja, Markovci, Bukovci, Goršnica, Gajevci, Moškanci, Juršinci, Polenšek in Trnovska vas. Tovarni sladkorja pa priporočajo, da za vse kooperante skupno reši vprašanje apnenca in zaščitna sredstva za prihodnje nabavi še v tem letu.

Za boljše organizacijo strokovne službe bo potrebno pripraviti program in ga predložiti SIS za pospeševanje kmetijstva. Sladkorna tovarna, ki bo pričela z obratovanjem prihodnje leto, potrebuje surovino in zato je pred organizatorji in pridelovalci sladkorne pese odgovorna naloga, ki pa ni neizvedljiva.

Lk.

S SKUPŠČINE KULTURNE SKUPNOSTI

Za program kulturnih dejavnosti 73 odstotkov podpisnikov

Programi in dopolnila vseh interesnih skupnosti so bili združenemu delu in krajevnim skupnostim posredovani 10. novembra. Do danes so že skoraj vse temeljne organizacije združenega dela in KS razpravljale o programih interesnih skupnosti za prihodnje leto. Javna razprava bi se sicer morala zaključiti do 10. decembra, vendar ponekod še teče. Na osnovi javnih razprav je moč ugotoviti, da je dopolnila kulturne skupnosti občine Ptuj sprejelo 73 odstotkov podpisnikov ali 11 organizacij združenega dela. Na osnovi teh rezultatov so delegati obeh zborov na ponedeljskem zasedanju skupščine kulturne skupnosti soglasno sprejeli dopolnitev k programu kulturnih dejavnosti za prihodnji dve leti.

Poleg poročila o delu in finančni realizaciji kulturne skupnosti za obdobje januar — september in predloga spremembe finančnega načrta za letošnje leto ter predloga o začasnem financiranju kulturnih dejavnosti v prvih treh mesecih prihodnjega leta.

Delegati so s ploskanjem potrdili predlog o podelitvi najvišjega priznanja kulturne skupnosti občine Ptuj in sicer bo priznanje veliko oljenko sprejel Stane Stanič, predsednik ZKO Ptuj. Visoko priznanje bodo Stanetu Staniču izročili na svečanosti ob slovenskem kulturnem prazniku, 8. februarja 1979. Oljenko bodo sprejeli še Ljudska in študijska knjižnica, folklorna skupina iz Markovec in pihalni orkester OOS TGA Kidričevo.

zk

Okrepljena vloga ZSM v JLA

V vojašnici Dušana Kvedra v Ptuj posvečajo veliko pozornosti delovanju mladinske organizacije. Za to so v prvi vrsti odgovorni mladi komunisti. O tem je starešina Komnen Žarkovič, sekretar komiteja ZK v vojašnici Dušana Kvedra Ptuj povedal:

„Na enem izmed zadnjih sestankov komiteja konference ZK v naši kasarni smo med drugim sprejeli sklep, da bomo povesliti posebno pozornost delovanju osnovnih organizacij ZSM v enotah. Temu smo dali takšen povdarek zato, da bi vlogo mladih vojakov v okviru te organizacije lahko enačili z borbena pripravljenostjo. No, po tem sestanku komiteja ZK so vse OO ZK v svojih enotah na sestankih še podrobneje opredelile pogoje in načine delovanja mladinske organizacije v kasarni. Reči moram, da je bilo kmalu čutili povsem drugačno klimo, predvsem v odnosih starešin do mladinske organizacije. Vsa stvar se je krepko premaknila naprej in že samo to je velik uspeh. Sicer pa vojaki — člani mladinske organizacije rešujejo sedaj večino primerov, bodisi v interesu vsakega posameznika ali skupine ali celo v interesu borbene pripravljenosti v okviru svoje organizacije v enoti.“

Komunisti v vojašnici smo

torej zavzeli stališče, da za vsako ceno pospešimo in razširimo delovanje mladinske organizacije, ker menimo, da v tem trenutku ni važnejše naloge. Tudi v nadaljnjem delovanju komunistov in članov mladinske organizacije se bomo trdno

Komnen Žarkovič, sekretar komiteja ZK v vojašnici Dušana Kvedra.

držali sklepov XI. kongresa ZKJ in X. kongresa ZSMJ.“

Mladi vojaki so torej dobili trdno podlago za uveljavljanje svojih skupnih interesov skozi organizacijo ZSM, njihova glavna skrb pa je, da se vseh sprejetih sklepov in stališč držijo in da širijo okvire delovanja svoje mladinske organizacije.

Dragan Rašeta, predsednik koordinacijskega odbora ZSM v vojašnici Dušana Kvedra je o tem povedal:

„Glede na izkušnje v dosedanjem delu mladinske organizacije v JLA in glede na naloge, ki so v tem trenutku postavljene

Dragan Rašeta, predsednik koordinacijskega odbora ZSM v vojašnici.

Posnetek: M. Ozmeč

ne pred mladina — vojaka, lahko brez pretiravanja trdim, da je mladinska organizacija končno našla tudi v JLA tisto mesto, ki ji pripada. Njene oblike dela so zelo razvejane in imajo trdne temelje. Mladi v JLA imamo najpomembnejšo nalogo pri izvrševanju borbene pripravljenosti in krepitvi siste-

ma splošnega ljudskega odpora. Takoj za tem je mladinska organizacija, ki skupaj z ZK organizira celotno življenje in delo po enotah. Povsem jasno je torej, da posvečamo veliko pozornosti pravilni usmeritvi in organiziranosti mladinske organizacije v JLA.

Močno se zavedamo, da komite ZK v vojašnici vedno usmerja in krepki delo vojakov — mladincev. Vsi pa se trudimo, da bi bili povsod aktivni, tako pri izvrševanju vojaških in borbeneh nalog, kot pri organiziranju kulturnega in idejnopolitičnega delovanja ter končno tudi zabavnega življenja.

V počastitev 22. decembra dneva JLA smo v sodelovanju z mladimi iz ptujske občine, predvsem srednješolci, pripravili bogat in pisan spored kulturnih prireditev. Zavedamo se, da je ena naših glavnih nalog tudi poglobitev stikov in sodelovanja z občinsko konferenco ZSMS in mladimi ptujske občine nasploh. Priprani smo, da bomo v prihodnjem letu, ko slavimo 60-letnico SKOJ-a svoje sodelovanje potrdili še s številnimi drugimi prireditvami tako v vojašnici, kot izven nje.“

Brez dvoma se tem željam in ciljem vojakom pridružujemo vsi in jim ob njihovem prazniku iskreno čestitamo!

M. Ozmeč

VESELJE V PTUJSKI VOJAŠNICI

Plaketa „Podvig vojaka“ Zefu Matiču

Redakcija beogradskega lista Borba letos že štirinajstič zapored podeljuje pozlačeno stran Uzičke „Borbe“ — plaketo „Podvig vojaka“ najzaslužnejšim vojakom ki so v preteklem koledarskem letu dosegli nadpovprečne rezultate.

Med letošnjimi dobitniki tega visokega družbenega priznanja je tudi vojak Zef Matič, ki je na odsluženju vojaškega roka v vojašnici Dušana Kvedra v Ptuj. Obširneje smo poročali o njegovem podvigu, ko je brez premišljanja hrabro skočil v deročo Dravo, da bi rešil utaplajočega človeka.

Zef Matič je plaketo „Podvig vojaka“ sprejel včeraj osebno — v veliki dvorani delovne organizacije Borba v Beogradu. Razen njega pa so plakete najbolj veseli starešine in vojaki v ptujski vojašnici, ki so na vzornega vojaka izredno ponosni.

M. Ozmeč

NA MLADIH GRADIMO BODOČNOST

Tega prekaljenega gesla se dobro zavedajo tudi pri občinski konferenci ZSMS v Ptuj, kjer so v okviru konference mladih delavcev pripravili skupaj z Delavsko univerzo v Ptuj 2 dnevni seminar za predsednike OO ZSMS v združenem delu. Seminarja, ki je potekal 15. in 16. decembra v podlehniškem Motelu se je udeležila večina predsednikov, sama izvedba pa je bila več kot zadovoljiva.

Mladi delavci so poslušali številne zanimive teme, ki se nanašajo na njih in njihovo delo, tako so med drugim razpravljali o socialni problematiki mladih, o vlogi in delovanju delegatskega sistema v združenem delu, pa o povezavi TOZD s KS ter o vlogi družbenopolitičnih organizacij v združenem delu.

Mladim delavcem je ta seminar gotovo v prid, saj so si pridobili veliko znanja, ki jim bo v pomoč pri njihovem nadaljnjem delu. Po vsaki temi se je med udeleženci seminarja razvila plodna razprava, želja vseh udeležencev in predavateljev pa je, da bi se še večkrat srečali v takšni in podobni obliki. Rajko Matijević, predsednik konference mladih delavcev pa nam je med drugim povedal, da je med mladimi ves čas čutili potrebo po takšni obliki izobraževanja. Navsezadnje bodo o vseh temah na seminarju razpravljali še mladi delavci v svojih OO ZSMS, tako, da je učinek še plodnejši.

-OM

KS TURNIŠČE

Velika pripravljenoost občanov za reševanje problemov

Na izteku leta, ko že ugotavljamo uspehe in neuspehe dela v določenih sredinah, v krajevni skupnosti Turnišče z zadovoljstvom povedo, da so zastavljene naloge za tekoče obdobje v pretežni meri realizirane. Tako so v okviru letnega programa opravili gradbeno in obrtna dela v domu občanov, opremili dvorano in uredili tudi okolico doma. Tako je dom postal pravo središče družbenega in političnega življenja skupnosti. Se v tem mesecu bodo uredili tudi dve avtobusni postajališči in končali druga manjša dela. Nekaj sredstev so namenili tudi OS „Ivan Spoljenjak“ za ureditev šolskega športnega igrišča. Z referendumsko odločitvijo so prejeli tudi obvezo zbiranja sredstev za razširitev šole, ki je nujna, saj je že v tem trenutku potrebno pouk organizirati v več izmenah in v zelo utesnjenih prostorih. Zato občani upravičeno upajo, da ne bo potrebno dolgo čakati na rešitev omenjenega problema.

Občani so se množično udeleževali tudi vseh akcij prostovoljnega dela. Njihov skupni prispevek je velik; pohvaliti je tudi člane strelske družine Turnišče in posamezne obrtnike, ki so prav tako veliko prispevali, da so akcije prostovoljnega dela tudi uspele.

Poživljeno je delovanje družbeno-političnih organizacij, večjo aktivnost je opaziti tudi pri mladih. Dogaja pa se tudi, da aktivnost ob določenih akcijah ni najboljša, zato je potrebno družbeno-politično delovanje v skupnosti še krepiti.

Pred časom smo že pisali o tem, da v krajevni skupnosti organizirano razpravljajo o potrebi širitve obstoječega trgovskega lokala ali gradnji novega objekta. Skupaj z odgovornimi so se sporazumeli le za širitev trgovskega prostora. To pa je le začasna rešitev, kajti običajna gneča, zlasti se ob nakupovalnih dnevih bo še ostala.

Za naslednje leto pa načrtujejo, da bodo uresničili zastavljene naloge pri sofinanciranju vodovoda, električnega omrežja, cestne razsvetljave, asfalta in gramoziranja lokalnih cest. Poleg tega pa imajo v načrtu urediti še nekatera manjša dela. O programu dela in finančnem načrtu sicer v skupnosti že razpravljajo, dokončen predlog pa bodo sprejeli v kratkem.

MG

POLJČANE

Mladi o 10. kongresu v glasilu

Pred kratkim je v okviru osnovne organizacije ZSMS Poljčane izšla skupno sedma, v letošnjem letu pa tretja številka glasila MI MLADI. Glasilo, so pričeli redno izdajati pred dvema letoma, ureja ga posebni uredniški odbor. Pri tem je treba upoštevati, da so mladi obremenjeni s študijem in z nalogami v TOZD pa tudi na področju družbenopolitičnih aktivnosti v KS in v občini. Glasilo pa je obširno in vsebinsko kot tudi slikovno zelo bogato opremljeno.

Letošnja tretja številka je v večini posvečena 10. kongresu ZSM Jugoslavije. V njem pa so tudi prispevki o dosežkih in prihodnjih nalogah mladine iz KS Poljčane. Več je tudi literarnih prispevkov, kulturna stran kot tudi prostor posvečen domačemu humorju.

Glasilo je edino te vrste v občini Slov. Bistrica, ki izhaja redno in v nakladi okoli 200 izvodov. Mladi iz Poljčan si potrebna sredstva za njegovo izdajanje zagotavljajo predvsem iz prispevkov delovnih organizacij občine Slov. Bistrica, tiskanje pa jim omogoča osnovna šola Poljčane. Za letošnjo tretjo številko so potrebna sredstva prispevale delovne organizacije EMI in Koloniale TOZD Preskrba Poljčane, IMPOL, Kreditna banka Maribor, poslovna enota Slov. Bistrica, Kmetijski kombinat in Steklo iz Slov. Bistrice.

Viktor Horvat

USPEL REFERENDUM TUDI V DESTRIKU

Tudi na območju krajevne skupnosti Destričnik, so se minulo nedeljo občani odločali na devetih glasovalnih mestih o programu razvoja do leta 1983, ki ga bodo delno realizirali tudi s svojimi sredstvi. Zedolej je bil krajevni samoprispevek pomemben delež v financiranju komunalnih in drugih objektov na območju te slovenskogoriške krajevne skupnosti, s tako zbranim denarjem pa bodo tudi poslej realizirali vrsto najnujnejših del.

Na devetih glasovalnih mestih so imeli vpisanih skupno 1838 volilnih upravičencev od katerih se jih je 1268 izreko za uvedbo novega krajevnega samoprispevka do leta 1983 ali skupno 68,9 %. Ob upoštevanju krajanov, ki so na začasnem delu v tujini in v JLA, teh je 83, pa je rezultat glasovanja 72,2 % ZA samoprispevek.

mš

Še enkrat o pomanjkanju premoga

Kljub temu, da smo o pomanjkanju premoga že poročali in seveda tudi o tem, zakaj je do pomanjkanja prišlo, so nas predstavniki TOZD Trgovina Les v Ptuj prosili, da to storimo še enkrat. Izpostavljeni so namreč velikemu povpraševanju po premogu in ker vsem naročilom naenkrat ne morejo ustreči, so tarča negotovanja, tarnanja in prošnjčenja. Med številnimi zamudniki pri naročilu premoga pa niso le zasebniki. Opraviti imajo namreč tudi s celo vrsto naročnikov družbenega sektorja. Problem je tudi v tem, da ti želijo večje količine premoga, kar nekaj vagonov hkrati in je problem ustreči samo njim, kje so še le mnogi zasebniki, ki se prav tako želijo greti. Tarnanja, da spomladi za premog ni bilo denarja, kot recimo trdi nekdo in neke osnovne šole ni mogoče vzeti za opravičilo, če upoštevamo, da se je premog pozneje že dvakrat podražil. Zanj je torej potrebno sedaj odšteti precej več „družbenih sredstev.“

Spet moramo povedati, da je bilo v poletnih mesecih možno premog nabaviti s pomočjo kredita, ki so ga pri Lesu nudili z izredno ugodnimi pogoji. Toda kdo bi v poletni vročini mislil na zimo in na premog? Verjetno je svoje k tej krizi prispevala tudi velika ponudba premoga nekaj let nazaj. Ker pa je letos prišlo do prepovedi uvoza nemških briketov, kar so zahtevali bosanski rudniki, ki pa so zaradi zalog v prejšnjih letih začeli premog tudi izvažati, pa zaradi večjih potreb termoelektrarn in tako dalje, je dobava premoga v zadnjih mesecih komaj še 50 odstotka. Trenutno tako dobavljajo premog tistim, ki so ga naročili septembra, sedanja naročila pa bodo prišla v poštev šele konec januarja ali februarja.

Naj ob koncu še enkrat povdarimo naslednje: da se ne bo v prihodnjem letu kriza v dobavi premoga ponovila, si ga nabavite še takoj po zaključku te kurilne sezone. Premog pri pravilnem vskladičenju ne izgubi na kvaliteti. V spomladanskih mesecih je tudi izbira večja, dobava pa takojšnja.

JB

Dvajset let delovanja društva računovodskih in finančnih delavcev Ptuj - Ormož

V petek je bila v domu Franca Krambergerja v Ptujju proslava 20-letnice delovanja društva računovodskih in finančnih delavcev Ptuj-Ormož. Poleg delegatov, ki so bili izbrani po ključu en delegat na deset članov društva, so se proslave udeležili tudi predstavniki družbenopolitičnih organizacij občin Ptuj in Ormož, predstavniki društev računovodskih in finančnih delavcev iz Celja, Ljubljane, Maribora in Novega mesta, ter predstavnik zveze RFD SR Slovenije.

O prehojeni poti, uspehih in težavah v 20 letih obstoja je spregovoril sedanjí predsednik društva Franc Lukman. Omenil je, da 20 let na prvi pogled ni dolga doba, sicer skromen jubilej pa dobi veljavo, če upoštevamo, da je delo v društvu neprofesionalno in zato so člani na vse doseženo toliko bolj ponosni.

Za rojstni dan društva štejejo 25. september 1958, ko se je na ustanovni skupščini zbralo 59 knjigovodij iz ptujškega in ormoškega območja. Začrtali so smernice bodočega dela in sprejeli potrebne samoupravne akte. Pomembno je, da soppada ustanovitev društva s pričetkom uveljavljanja delavskega samoupravljanja in tako krepitve gospodarske samostojnosti podjetij. Šibka materialna podlaga podjetij pa je zahtevala tudi razvoj temeljnih poslovnih funkcij, v prvi vrsti računovodske in finančne. Društvo knjigovodij Ptuj je bilo eno prvih v naši republiki.

Programu dela, ki je bil sprejet na ustanovni skupščini, še danes

posvečajo mnogo pozornosti. Osnovne naloge društva, ki veljajo še danes, so bile: proučevanje in poglobljanje knjigovodske teorije in prakse s ciljem izpopolnjevanja ra-

Društvo šteje danes že 728 članov, pripravljajo pa se tudi na sprejem novih članov. Za primeren opis 20-letnega dela so v društvu izdali poseben zbornik in bodo z

Člani delovnega predsedstva na proslavi ob 20-letnici društva Foto: M. Ozmeč

čunsko-finančnega poslovanja v delovnih organizacijah, nadalje organiziranje tečajev, seminarjev in predavanj, skrb za izobraževanje članov, skrb za status in vlogo knjigovodje, sodelovanje z zakonodajnimi organi pri sprejemanju predpisov s tega področja, skrb za pravilno tolmačenje sprejetih finančno-materialnih predpisov reševanje raznih problemov v stroki, skrb za kulturno zabavno življenje, rekreacijo članov in tako dalje.

njim o svojih dosežkih seznanili vse člane in seveda svoje delo predstavili tudi javnosti. Naj tudi mi omenimo le nekaj podatkov o delovanju v zadnjih 10 letih. V tem obdobju so organizirali 87 posvetovanj, tečajev in predavanj, ki se jih je udeležilo okoli 6.600 članov in drugih.

Na njihov predlog sta ptujski srednješolski zavod in delavska univerza organizirala izobraževanje ob delu na srednji ekonomski šoli. Tako so si

IZREČENA ZAUPNICA NADALJNJEMU RAZVOJU

Tudi drugo petletno obdobje, ki bo zaključeno prihodnje leto je bilo zelo uspešno za krajane in krajevno skupnost Heroja Lacka Rogoznica. V obdobju od 1. 1. 1974 do konca letošnjega leta bodo s krajevnim samoprispevkom zbrali 2 milijona in 478 tisoč dinarjev, za realizacijo srednjeročnega programa pa bi potrebovali prek 9 milijonov dinarjev, zato so morali pritegniti elektrogospodarstvo, lokalno skupnost za ceste, TOZD Opekarna, ki so prispevali 3 milijone 230 tisoč, krajani sami pa še po posebnih pogodbah v minulih petih letih 3.230.525,85 dinarjev s čimer je bilo zgrajenih več transformatorskih postaj (stiri), vodovod Zabajk-Podvinci, vzdrževane krajevne ceste, nekatere rekonstruirane, urejena razsvetljava v Velovlaku, popravljen most v Sp. Velovlaku ter asfaltirane ceste in ulice na območju krajevne skupnosti v znesku 5.310.000 dinarjev. Omeniti pa je potrebno še prispevek za pokopališče, regionalni vodovod Slovenske gorice, za nakup gramoz, za ureditev avtobusnega postajališča in okolice doma Slovenskogoriške čete, za novi otroški vrtec in še bi lahko naštevali.

V mesecu novembru pa so letos na zborih krajanov razpravljali o novem srednjeročnem programu razvoja svoje krajevne skupnosti in ob tem poudarili kaj vse bi se morali postoriti in urediti, da bodo vasi in naselja še bolj komunalno opremljena, da bo stal novi vrtec, nova trgovina, vodovod v Kicarju, kanalizacija v Rogoznici, da bodo lahko asfaltirali ceste in realizirali še druge naloge iz programa, ki so ga

občani sprejeli in potrdili na svojih zborih. V namen so minulo nedeljo že zjutraj ob sedmi uri odprli sedem glasovalnih mest in tako pozvali vse, da se ponovno na demokratičen način izrečejo o svojem deležu pri realizaciji tako zastavljenega programa. In niso se zmotili. Ponovno je zmagala želja in prepričanje, da si lahko le skupno ustvarijo boljše pogoje za življenje in delo v svoji krajevni skupnosti.

Na referendumu 17. decembra so se krajani krajevne skupnosti Heroja Lacka Rogoznica samoupravno izrekli za program razvoja za katerega bodo prispevali: — delavci od neto osebnega dohodka 1 % — upokojenci od neto pokojnin 1 % — kmetje 4 % od katastrskega dohodka, — obrtniki 4 % od osnove za odmero davka — krajani na začasnem delu v tujini letni prispevek v višini 500 dinarjev.

Poleg tega bodo krajani vsako leto prispevali po gospodinjstvu še en delovni dan prostovoljnega dela, lastniki motornih in vprežnih vozil pa dva delovna dneva pri urejanju vasi ali naselja. Od skupnega števila 2160 krajanov se je glasovanja udeležilo 2016 krajanov ali 93,3 %. Za krajevni samoprispevek in s tem za program razvoja je glasovalo 1414 volilnih upravičencev ali 65,5 %.

Krajevnih volitev delegatov v skupščino KRS, v odbor samoupravne kontrole in družbenega nadzora ter v odbore vaške samouprave se je od vpisanih 2361 volilcev udeležilo 2083 krajanov ali 88,2 %.

mš

Kdo naj skrbi za počitniški dom v Biogradu?

Počitniški dom, ki ga ima občina Ptuj v Biogradu na morju je že nekaj let predmet številnih razprav in ugibanj komu bi z ozirom na njegovo osnovno dejavnost — to je letovanje otrok, predvsem šolskih, pripadal, kdo ga naj vzdržuje in skrbi za primerno notranjo in zunanjo uredenost, da ga ne bodo pristojni skupščinski organi v Biogradu zaprli. Trenutno s tem domom upravlja skupnost otroškega varstva občine Ptuj, ki ga je prevzela od občinske skupščine. Tako vodi kot svojo posebno dejavnost organizacijo letovanja predšolskih in šolskih otrok, ker to področje ne sodi v njene osnovne naloge. Kot posebno „zanimivost“ pa moramo še zapisati, da je dom registriran v skupini gostinskih storitev in nastanitev iz česar pa izhajajo tudi večji stroški, vse to pa nima nič skupnega s tem, da v njem letujejo otroci, ki so takega počitka na morju nujno potrebni in jim je to dostikrat tudi prva in edina priložnost, da morje vidijo.

Ze pred letošnjo sezono je bilo več pogovorov z različnimi dejavniki v Ptujju za ustrežnejšo organiziranje počitniške kolonije za katero izvršni odbor skupnosti otroškega varstva občine Ptuj meni, da ta

samoupravna interesna skupnost nima veliko skupnega s tovrstno dejavnostjo, posebej še, če upoštevamo, da je bilo letos od skupnega števila 553 otrok v Biogradu le 27. predšolskih malčkov v prvi izmeni. Vsako leto pa nastajajo težave s potrebnimi vzgojitelji, tehničnimi delavci in drugimi, da o gluhih uselih v zvezi s financiranjem sploh ne govorimo.

Za počitniški dom v Biogradu moramo biti nekoliko bolj odgovorni vsi skupaj so dejali pred nedavnim na IO SOV in sprejeli sklep, da je potrebno temeljito analizirati doseženo delo doma in prizadevanja za ustrežnejšo organiziranje letovanja, nato pa se z vsemi odgovornimi in občini tudi pogovoriti — KAKO NAPREJ in komu tovrstna dejavnost po vsebini dela in namenu tudi najbolj pripada. Gotovo težav ne bi bilo, če bi prinašala dobiček, ko pa je za vsak dinar potrebno skrbeti sproti pa se je tisti, ki jim je predvsem namenjena najbolj otepaše.

Ne kažimo samo na težave, ukrepajmo pravočasno — kajti odgovorni bomo v občini vsi, tudi tisti, ki menimo, da smo najmanj poklicani za njihovo reševanje. Ne smemo pozabiti, da gre za dom, ki je namenjen otrokom in to našim otrokom!

mš

Oh, ti komunalci

Toliko pri nas govorimo o čistočih ulic in sploh našega res najstarejšega mesta na Slovenskem. Če se v ranih jutranjih urah malce sprehodimo po mestu, vidimo na ulicah več čistilcev, ki pridno pometajo vso človeško nesnago, ki jo pač mi čez dan ali tudi ponoči odvržemo kar na pločnik, ulico, čeprav imamo ponekod tudi košare, v katere bi naj, če bi bili kulturno vzgojeni, metali vse kar nam v nekem trenutku postane odveč.

Nadležna fotografija!

Bolj kot to pa je vsega obsojanja vredno, da je mogoče ob vhodnih vratih, na ulicah, cestah neredko zagledati takole do vrha in še čez napolnjene smetnjake, ki še kako kazijo izgled ulice, našega mesta. Vse to je namreč mogoče videti že od daleč. Kako to izgleda, lahko vidite na fotografiji, ki smo jo posneli v Jadranski ulici v Ptujju. Lahko pa bi posnetek naredili tudi kje drugje. Mi se seveda sprašujemo, kaj je temu vzrok, bodisi, da so smetnjaki premajhni, da jih je premalo ali pa je krivda v tem, da komunalci pač preporedko odvažajo smeti.

Kaj bo šele poleti, ko se bodo na teh smetnjakih lahko na veliko pasle muhe, da o drugem mrčesu, ki se lahko zaredi niti ne govorimo. Fotografija bi bila seveda „lepša“, če bi lahko objavili barvni posnetek!

joh

Zbori delovnih ljudi in občanov v KS Videm

V nedeljo so sklicali v krajevni skupnosti Videm pri Ptujju zbere delovnih ljudi in občanov. Zbori so bili na treh mestih in sicer v prosvetni dvorani na Vidmu, pri Francu Turku v Lancovi vasi in v gasilskem domu Tržec. Potrebno je povedati, da je bila udeležba na zborih minimalna, kar posebej velja za zbor v gasilskem domu v Tržcu. Zaradi pomembnosti razprave na zborih se je potrebno vprašati, kje je zavest in samoupravna volja naših občanov. Vprašanje je tudi, ali so izvoljeni delegati v skupščino krajevne skupnosti ter vaške odbore in KK SZDL res izbrani pravilno in bodo pravilno zastopali interese svoje sredine.

Ne želimo tu kritično razpravljati o novih delegatih, temveč postavljamo vprašanje delovnim ljudem in občanom ali jim je res vseeno, kako poteka krajevna samouprava. Je mar res dovolj samo kritizirati in obrekovati delegate, češ, da se premalo zavzemajo za probleme svojega kraja? Potrebno se je vprašati, kdo bo še voljan delati brez podpore tistih, ki so ga izvolili. Morda bi lahko pripisali slabo udeležbo na zborih prelabemu obveščanju v krajevni skupnosti Videm. Kaj če se ljudje bojijo razpravljati o nečem kar ne poznajo, tokrat mislimo na osnutek statuta krajevne skupnosti. Povedano je sicer bilo, da je bil osnutek statuta

posredovan društvom, ki pa po vsej verjetnosti o njem niso razpravljala, družbenopolitičnim organizacijam in pa vaškim odborom socialistične zveze, ki se v triletnem obdobju še sploh prav sestali niso in jim je bil mandat podaljšan z željo, da vsaj zdaj nekaj naredijo. Razume se, da bi osnutek statuta za vsako gospodinjstvo pomenil za krajevno skupnost preveliko finančno breme. Lepo pa bi bilo v bodoče razmišljati o sklicu sestankov v določenih sredinah in razpravljati o tako pomembnih samoupravnih akcijah. Morda pa bi tako občane le zainteresirali za aktivno sodelovanje v krajevni samoupravi.

JB

POTRČEV VEČER V PTUJU

Včeraj, v sredo 20. tm. je priredilo zgodovinsko društvo v Ptujju POTRČEV VEČER. Z njim je počastilo spomin na revolucionarja dr. Jožeta Potrča ob 15-letnici njegove smrti in na 50-letnico ustanovitve prve ilegalne celice Komunistične partije v bivšem ptujskem okraju — v železniških delavnicah v Ptujju, ki jo je ustanovil dr. Jože Potrč skupaj s kovačem Ivanom Spolenjakom.

S prireditvijo je pričelo, oktobra letos ustanovljeno zgodovinsko društvo v Ptujju, s svojo dejavnostjo, ki naj obuja tudi spomin na izredne osebnosti iz naše preteklosti, katere so s svojim delom prispevale k napredku in sooblikovali našo revolucionarno preteklost.

Ivan Spolenjak, kovač iz Ptujja, prekaljen revolucionar, je skupaj z dr. Potrčem ustanovil leta 1928 celico KP v železniških delavnicah v Ptujju (Spolenjak je umrl leta 1940)

Za govornika na Potrčevem večeru je zgodovinsko društvo naprosilo Ivana Bratka, direktorja Državne založbe Slovenije ter književnika Ivana Potrča. Slavnosti sta se udeležila oba, o Potrču in o

Dr. Jože Potrč na konferenci v Ptujju (dvorana OLO, danes Klub mladih, v prvi vrsti z leve: Ivan Potrč, Jože Tramšek, Lojzka Stropnik in dr. Jože Potrč)

celici v Železniških delavnicah v Ptujju pa je spregovoril Ivan Bratko.

Prireditve je odprla s predgovornim predsednica zgodovinskega društva Petra Malca brala citate iz Potrčevih del. V program je bila vključena tudi godba na pihala pod vodstvom Antona

Dr. Jože Potrč govori na ptujskem gradu ob otvoritvi oddelka muzeja NOB leta 1951

Horvata. Program je napovedoval Marjan Sneiderger.

Slavnosti so se udeležili številni gostje, med njimi tov. Ema Potrč — vdova Jožeta Potrča, Potrčeva sestra Olga Čeh, drugi Potrčevi sorodniki, preživeli člani predvojne celice v železniških delavnicah v Ptujju in svojci padlih in umrlih članov celice, predstavniki zgodovinskih društev iz Maribora in Ljubljane, sedanjí člani organizacije ZK v železniških delavnicah v Ptujju, predstavniki bolnišnice dr. Jožeta Potrča, člani zgodovinskega društva, drugo gostje in številni ptujski občani.

Pokrovitelj prireditve je bila občinska konferenca ZK Ptuj. Njen sekretar, Milan Kneževič, je na prireditvi izročil trem preživelim članom predvojne komunistične celice v železniških delavnicah, spominska posvetila. To so Franc Kosec, Jurij Svenšek in Janko Vogrinec.

MISLI IZ GOVORA O DR. JOŽETU POTRČU

Našim bralcem, ki se niso udeležili POTRČEVEGA VEČERA — podajamo osnovne misli iz govora Ivana Bratka.

Jožetu Potrču, ki se je rodil 3. aprila 1903 v Vintarovcih v Slovenskih goricah in je umrl 4. oktobra 1963 v Ljubljani — je bil marksizem vir življenjskega humanizma. Zanj se je zavzemal od leta 1924, ko je vstopil med člane tedaj tajne Komunistične partije. Misel socialističnega humanizma ga je od tedaj prevevala skozi vse njegovo življenje in delo.

Po sprejemu v članstvo Komunistične partije je širil med študijskimi počitnicami me;prebivalci Slovenskih goric legalno glasilo KP, Delavsko-kmečki list. Leta 1928, ko je končal študij medicine, je

članov: Alojza Arnuša, Franca Kosca, Franca Krambergerja, Leopolda Voda in Jakoba Hercega. V naslednjih letih je narasla še za šest članov, ki so bili: Karl Koren, Avgust Hlupič, Ivan Frankovič, Jurij Svenšek, Adolf Čarman in Ruudi Znidarič. Leta 1941 so vanjo sprejeli še Janka Vogrinca. Člane celice je Potrč ideološko vzgajal in izobraževal, da se je izkazala z revolucionarnim delom.

Iz celice sta odšla v partizane dva člana, Rudi Znidarič in Franc Kramberger, prvi leta 1941, drugi pa naslednje leto. Znidariča so Nemci novembra 1941 ujeli in ga decembra ustrelili. Kramberger pa je padel v boju Slovenskogiške čete v Mostju. Člane celice, Ivana Frankoviča so ustrelili Nemci jeseni 1941. V taborišču pa sta umrla Alojz Čarman in Jakob Herceg. Hitro po

Dr. Jože Potrč — idejni voditelj revolucionarnega delavsko-kmečkega gibanja med obema vojnoma v bivšem ptujskem okraju (posnetek iz leta 1938)

vrnitvi iz taborišča leta 1945 je umrl sekretar celice Leopold Voda. Tako je celica v železniških delavnicah v Ptujju s smrtjo polovice svojih članov zaključila najtrši del svoje zgodovine — 13-letno ilegalno delo med obema vojnoma in vojno obdobje v boju proti fašističnemu okupatorju Jugoslavije. Preživeli člani so se leta 1945 vključili v novo obdobje zgodovine — obdobje izgradnje socializma. Danes živijo še trije člani: Franc Kosec, Jurij Svenšek in Janko Vogrinec.

Dr. Potrča, ustanovitelja komunistične celice v železniških delavnicah v Ptujju, upravičeno imenujemo idej-

nega voditelja revolucionarnega delavsko-kmečkega gibanja v bivšem ptujskem okraju med obema vojnoma. Izreden je bil njegov vpliv na delavstvo

Železniške delavnice v Ptujju v času ustanovitve komunistične celice

v društvih Svoboda in Vzajemnost v Ptujju, vplival je

tudi na revolucionarno rast dijaške in študentske mladine v ptujskem okraju. Pod Potrčevim vplivom se je razvil v močno revolucionarno

osebnost Jože Lacko. Lacko pa je svoj revolucionarni žar prenesel na prijatelja Franca Osojnika, kmeta v Desencih v Slovenskih goricah. Oba sta junaška padla v osvobodilnem boju.

Jože Potrč je odprl zdravniško ordinacijo 1930 v Janežovcih v Slovenskih goricah. Bil je požrtvovalen in socialen zdravnik. Za bolnike je storil vse, kar je mogel. Siromašne je zdravil brezplačno in je zanje kupoval tudi zdravila.

Leta 1930 so Potrča obsodili na dve leti zapora. V tem času je diktatorski režim kralja Aleksandra, kot vemo, močno preganjal člane KP. Ustrelil je več vodilnih jugoslovanskih komunistov, med njimi organizacijskega sekretarja CK KPJ Djura Djakoviča.

Potrča je obtožnica bremenila, da je aktivni član KPJ. Kazen je prestajal v Požarevcu. Leta 1936 je bil spet aretiran, odpeljan v Zagreb in tam zverinsko mučen. Ker ni ničesar priznal, so ga čez štiri mesece izpustili. Od januarja do konca marca 1941 je prebil v koncentracijskem taborišču v Medjurečju v Srbiji, kjer je buržoazna oblast internirala na stotine komunistov in drugih napred-

Gostilna „Pri pošti“, kjer je bil septembra 1928 (v posebni sobi zadaj levo) ustanovni sestanek celice KP v železniških delavnicah

nih Jugoslovancov. Že 12. aprila pa je prišel kot prostovoljec jugoslovanske vojske v vojno ujetništvo. Tuv taborišču je širil napredno misel. Domov se je vrnil avgusta 1945 in opravljal v osvobojeni domovini do svoje smrti pomembne družbeno-politične dolžnosti. Med drugim je bil minister za prosveto, minister za znanost in kulturo in predsednik sveta za ljudsko zdravstvo in socialno politiko vlade LRS ter član izvršnega sveta ljudske skupščine LRS. Osem let je zastopal ptujski okraj v republiški skupščini (1945-1953) in bil poslanec zvezne skupščine za ptujsko — ormoški predel od leta 1953. V zvezni skupščini je bil član zunanje-političnega odbora in odbora za ljudsko zdravstvo in socialno politiko.

Član CK KP Slovenije je bil od leta 1940, od leta 1954 do 1962 član IK CK ZKS, od 1952 član CK ZKJ ter več let član predsedstva glavnega odbora SZDL Slovenije. Bil je tudi član Mednarodne organizacije dela in od leta 1951 vodja naše delegacije v tej organizaciji, v kateri si je s svojimi nastopi pridobil velik ugled.

Leopold Voda (1894-1945), prvi sekretar ilegalne celice KP v železniških delavnicah v Ptujju

Na zasedanjih Mednarodne organizacije delje vztrajno poudarjal, kako nesmiselna je oboroževalna tekma velikih držav, ki požira milijarde denarja, neizmerno potrebne ga lačnim v nerazvitih deležah sveta.

Kot velik človekoljub se je zavedal, da je človekoljubje nujno potrebno za srečo človeštva. Le človekoljubje lahko odstrani vso tragiko človeške družbe. Veroval je v zmago socialističnega humanizma, z zmagovito pot socialistične etike. O socialistični etiki in morali je napisal veliko člankov in razprav, ki sodijo med dragocena pionirska tovrstna dela pri nas.

Potrčeva smrt je prekinila njegovo delo za humanizacijo Potrčeva smrt je prekinila njegovo delo za humanizacijo socialistične družbe. Ostala pa so njegova del. Z njimi bo trajno živel v naši družbi.

Ptujski pionirji čestitajo dr. Jožetu Potrču ob njegovi 60-letnici

Potrčeva ulica v Ljubljani

ODGOVOR NA DELEGATSKO VPRAŠANJE

Organiziranost občinskih upravnih organov

Na seji zbornice krajevnih skupnosti SO Ptuj, 27. novembra 1978 je delegacija KS Bratje Reš iz Ptuj predložila delegatsko vprašanje, ki je zahtevalo odgovore na naslednja vprašanja:

1. kakšno je bilo število stanje zaposlenih v upravnih organih skupščine občine Ptuj na dan 1. januarja 1974;
 2. koliko opravil je bilo z upravnih organov prenešenih na samoupravne interesne skupnosti in koliko delavcev upravnih organov je v zvezi s tem odšlo v SIS;
 3. katere nove naloge so upravni organi prevzeli od 1. januarja 1974 naprej;
 4. katere nove naloge so predvidene v letu 1979, ki opravičujejo porast zaposlenosti v upravnih organih skupščine občine Ptuj za 10 ljudi.
- Odgovore na ta vprašanja je pripravil izvršni svet skupščine občine Ptuj in jih med drugim predložil delegatom zbornice krajevnih skupnosti, na seji 15. decembra. Ker so podatki v odgovorih zanimivi tudi za širšo javnost, jih skrajšano posredujemo.
- Uprava skupščine občine Ptuj je organizirana v 7 oddelkov in to: oddelke za finance in planiranje, oddelke za gospodarstvo in urbanizem, oddelke za družbene službe in delo (samo do 1. 1975), oddelke za notranje zadeve, oddelke za ljudsko obrambo, oddelke za občno upravo, dve upravi — davčna in geodetska ter sekretariat skupščine občine in izvršnega sveta.
- Na dan 1. januarja 1974 je bilo sistemiziranih 249 delovnih mest, zasedenih pa 238 ali 95,6 odstotka. Sistemizacija del in opravil v letošnjem letu (1978) je znašala 252 ali 1,6 odstotka več glede na sistemizacijo leta 1974. Dejanska zasedba po delih in opravilih na dan 13. decembra 1978 pa znaša 233 ali 92,1 odstotka.

OPRAVILA, KI SO BILA PRENEŠENA NA SIS

Na podlagi akta o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v upravnih organih skupščine občine Ptuj, sprejet na seji sveta delovne skupnosti v decembru 1973 in zaradi prenosa nalog in opravil na nastajajoče samoupravne interesne skupnosti, so bile v času od leta 1974 do 1978 prenešene na SIS naslednja delovna opravila:

Iz oddelka za finance in planiranje: računovodja družbenih skladov, kjer sta delala 2 delavca, računovodja za bolniške stroške — 1 delavec, knjigovodja za družbeno pomoč in priznavalnino — 1 delavec, referent za investicije in gradbeni nadzor za objekte na področju družbenih dejavnosti — 1 delavec. S prenosom nalog in opravil so bila ukinjena tudi delovna mesta, delavci pa so se zaposlili bodisi na istih delih v SIS, kamor so bile naloge prenešene ali pa na drugih delovnih opravilih v upravnih organih;

Iz oddelka za gospodarstvo in urbanizem: z ustanovitvijo samoupravnih interesnih skupnosti so dela in opravila iz tega oddelka, in sicer premoženjsko pravne in komunalne zadeve prešle na te interesne skupnosti. Promet s kmetijskimi zemljišči je prenešen na kmetijsko zemljiško skupnost, na komunalno skupnost pa urejanje stavbnih zemljišč in oddaja teh zemljišč. Ker pa komunalna skupnost nima delavca, ki bi opravljal ta dela in naloge, opravlja oddajo stavbnih zemljišč še vedno premoženjsko pravna služba oddelka za gospodarstvo in urbanizem. Iz tega oddelka in sicer odseka za komunalne zadeve je prešlo na lokalno skupnost za ceste tudi izvajanje nadzora nad gradnjo komunalnih objektov, kjer nastopa kot investitor lokalna skupnost za ceste, interesne skupnosti in krajevne skupnosti. V tem odseku so ostale le upravne naloge s področja stanovanjskih in komunalnih zadev. V tem odseku so nastale največje spremembe in iz tega razloga ta odsek danes ni polno zaseden;

Iz oddelka za občno upravo: oktobra 1977 so bili iz tega oddelka izločeni delavci krajevnih uradov — 19 in so se ti delavci zaradi nalog in opravil v področja notranjih zadev vključili v oddelke za notranje zadeve. S področja del in nalog oddelka za občno upravo ni bilo prenešeno na SIS nobeno delo in opravilo.

Iz oddelka za ljudsko obrambo: po izdaji zveznega zakona o ljudski obrambi v letu 1974 in republikanskem zakonu o ljudski obrambi v letu 1974 je ta oddelke prevzel nove naloge in opravila. Ze leta 1974 se oddelke organizira za delovanje službe opazovanja, javljanja, obveščanja in alarmiranja, formira se center zveze v občini. V obdobju od leta 1974—1978 ta oddelke ni prenesel nobenih nalog in opravil na druge organe, temveč je prevzel v procesu podružbjanja ljudske obrambe nove naloge in opravila iz zveznih in republikanskih organov;

Iz oddelka za inšpekcijske službe: na tem oddelku so se naloge in opravila večala sorazmerno z rastjo prebivalstva, zaposlenostjo, širjenjem združenega dela in zasebne obrti, novogradnjami itd. Na Obdravski zavod za veterinarstvo in živinorejstvo je bilo prenešeno le opravljanje nadzorstva varstva živali pred kužnimi boleznimi. Za naloge in opravila za to področje je inšpektor bil premeščen v obdravski zavod;

Iz oddelka za notranje zadeve: v časovnem obdobju od 1974/1978 so se iz tega oddelka prenešala opravila in naloge na oddelke za inšpekcijske službe, kamor je odšel tudi delavec iz oddelka. Mestnemu območju se je priključil krajevni urad Rogoznica in s tem so se povečala vsa dela in naloge s področja matične službe.

Na podlagi sklepa izvršnega sveta skupščine občine Ptuj so leta 1976 ustanovili profesionalna komisija za vozniške izpite in s tem sistemizirana 3 delovna mesta — predsednik komisije, 2 člana in tajnik komisije. Ta dela pa ni bilo mogoče opravljati, ker so bili vsi razpisni neuspešni. Šele v letu 1977 je začel z delom tajnik komisije za vozniške izpite.

Krajevni uradi so bili oktobra 1977 priključeni oddelku za notranje zadeve, kar je imelo za posledico, da se je število delavcev povečalo oz. da je bila sistemizacija del in nalog polno zasedena;

Geodetska in davčna uprava opravlja dela in naloge po določilih zakonov in s področja del in nalog iz te uprave niso bila prenešena dela n a nobeno SIS.

V davčni upravi so se dela in naloge v časovnem obdobju 1974/1978 znatno povečala, saj so interesne skupnosti in drugi uvajali nove prispevke in s predpisi določili, da jih odmerja in pobira davčna uprava. Znatna dela in opravila so se pojavila tudi z odmero in pobiranjem krajevnih samopriskupkov po reorganizaciji krajevnih skupnosti Ptuj. Nalogin opravila so se povečala zaradi številnih zakonskih sprememb tako, da že od leta 1976 dalje davčna uprava obračunava temeljni, republiški in občinski prometni davek od prodaje avtomobilov, ki ga je prej pobirala trgovina. Leta 1977 je uveden davek na posest stavb in garaž ter republiški prometni davek za alkoholne, umetne in brezalkoholne pijače. Vse od leta 1976 vodi davčna uprava tudi evidenco o plačevanju obrokov posojila za ceste, ki so ga vpisali kmetje, obrtniki in upokojenci. Poraslo je tudi število zasebnih obrtnikov in zavezancev drugih gospodarskih dejavnosti.

Iz zasedbe del in opravil, predvsem pa iz dejstva, da je v letu 1978 sistemiziranih 253 del in opravil, zasedenih pa do vključno 13/12-1978 le 233, utemeljuje upravičen sklep o potrebnosti popolne zasedbe vseh del in opravil po normativnem aktu delovne skupnosti delavcev občinske uprave. Nadalje ni prezreti dejstva, da ustavna preobrazba državne uprave, ki je v teku in bo zaključena s sprejemom republiškega zakona o sistemu državne uprave in o IS SRŠ ter o republiških državnih organih, zahteva tako organiziranost, da bodo delavci državne uprave zmogli vsa dela in naloge iz pristojnosti družbenopolitične skupnosti.

POTREBNA JE ŠE VEČJA SOLIDARNOST IN SOSEDSKA POMOČ

Na delegatski skupščini občinske organizacije Rdečega križa, ki je bila minulo soboto v novem gasilskem domu v Ptuj, je predsednik IO dr. Lojze Arko uvodoma spregovoril o delu občinskega odbora, komisij in vseh tistih, ki so kakor koli sodelovali pri izvajanju nalog in dejavnosti, ki jih Rdeči križ opravlja.

V svoji razvežani in široki dejavnosti povezuje občinska organizacija RKS 35 krajevnih organizacij, prizadevanja pa tečejo, da bi jih ustanovili tudi v tistih krajevnih skupnostih kjer tega še niso opravili, zlasti na področju mesta Ptuj, kjer je še pet krajevnih skupnosti brez prisotnosti te humanitarne organizacije, ki bi se aktivno vključevala v področje dejavnosti humanitarne, socialnega, zdravstvenega in vzgojnega pomena — kot to določa tudi ustava. Kot vse oblike dejavnosti morajo biti tudi izobraževalni programi RK prilagojeni interesom delovnih ljudi in občanov v krajevni skupnosti, šoli in drugod.

Občinska organizacija Rdečega križa je to svojo nalogo dosledno upoštevala že sedaj, vseskozi pa jo preveča tudi sprejeti program za leto 1979, ki poleg osnovnih nalog in dejavnosti vključuje še nadaljnje usposabljanje aktivistov, ki bodo morali še bolj postati koordinatorji in vzpodbujevalci tovrstne aktivnosti med občani in delovnimi ljudmi. Poleg krvoda-

jalstva, ki je ena med največjimi solidarnostmi akcijami, bo kljub sistemskim rešitvam na področju socialnega skrbstva in varstva lju-

dska pomoč pri najnujnejših opravilih še kako potrebna, pomagati pa jim je treba še z oblačili, hrano in posteljino. Najbolj

primer, da je pred nedavnimi rešili avtomobil odpeljal iz bolnišnice mater, ki je ni hotela sprejeti ne prva, druga in tretja hčerka pri kateri se je ustavil. Končno jo je sprejela neka znanka. Smo ljudje res taki...?

Na sobotni skupščini so se s z lepo prepletenim programom recitacij, glasbe, pesmi in dramskim prizorčkom predstavili mladi člani Rdečega križa. Ob koncu pa so podelili priznanja za zasluge za krvodajalstvo Tončki Petrovič, Cilki Migec ter številnim TOZD. Kristina Petrovič, Milorad Pavlovič in Andrej Koje so dobili srebrni znak krvodajalca, Terezija Adam, Marija Filipič in Anica Kostanjevec pa zlati znak krvodajalca.

Na skupščini so izrekli priznanje vsem članom krvodajalske komisije, ki s svojim požrtvovalnim in samo s prostovoljnimi delom zbirajo krvodajalce in zato ni čudno, da je prav delo aktivistov RK — krvodajalcev in občinske organizacije predsednik republike pred nedašnjim odlikoval z redom Zasluge za narod s srebrno zvezdo.

Svoje naloge pa Rdeči križ ne bi mogel izvajati, če ne bi bilo v njegovih vrstah tistih mnogih anonimnih ljudi, ki spoštujejo njegovo poslanstvo, ki jim je skrb za sočloveka, medsebojno sodelovanje in dolžnost pomagati tam, kjer je pomoč najbolj potrebna tudi edino vodilo in vsaj drobna hvaležnost tudi edino plačilo.

mš

Na letošnji osrednji proslavi ob dnevu republike v športni dvorani Mladika v Ptuj je odlikovanje predsednika republike sprejel predsednik IO RKS Ptuj dr. Lojze Arko.

Foto: M. Ozmeč

di, potrebno v Rdečem križu nenehno razvijati nadaljne oblike solidarnosti in humanih odnosov med ljudmi — je povdarila sekretarka OO RK v Ptuj Marija Gmšková.

V razpravi so delegati, zlasti iz področja Slovenskih goric, opozorili na vrsto nerešenih socialnih problemov. Doma, na svoji zemlji sta ostala le starčka ali pa samo eden od njiju, ki si sam skorajda več ne more pomagati. Tu je so-

žalostno pa je, so razpravljajci menili, da ima večina teh ljudi tudi po več otrok, ki pa so na svojo osnovno dolžnost do staršev pozabili. Oglasijo ali vračajo se domov, ko je kaj za odpeljati ali pa po njihovi smrti razdeliti. Tako početje so ostro obsodili in dodali, da tem ljudem moramo pomagati, vendar naj bo dedič njihovega premoženja nato tudi naša družbenopolitična skupnost.

Za ilustracijo naj navedemo samo

DRUŽBENI DOGOVOR ZA DRAVSKO LOVSKOGOJITVENO OBMOČJE

Za ohranitev okolja in divjadi

Zveza lovskih družen v Ptuj je pripravila predlog družbenega dogovora, katerega podpisniki bi naj zagotavljali ohranjanje, vzdrževanje in izboljševanje življenjskih pogojev divjadi, izbiro vrst divjadi vnašanje novih vrst divjadi v lovišča.

Dravsko lovskogojitveno območje obsega lovišča, s katerimi opravljajo lovske družine z območja občine Maribor: Pobrežje-Miklavž, Rače in Starše; z območja občine Ptuj: „Boris Kidrič“ Kidričevo, Cirkovce, „Jože Lacko“ Ptuj. Spodnje Ptujsko polje-Sobotinci in lovska družina Ptuj; z območja občine Slovenska Bistrica pa Cigonca-Slovenska Bistrica, Črešnjevce, Laporje in Poljskava.

Poleg lovskih organizacij bi naj bili podpisniki tega družbenega dogovora vse krajevne skupnosti na tem območju, občinske skupščine, organizacije združenega dela na področju kmetijstva in gozdarstva, samoupravne interesne skupnosti za pospeševanje kmetijstva, varstva okolja, kmetijske zemljiške skupnosti, občinski štabi za teritorialno obrambo iz vseh treh občin, nadalje zvezi lovskih družen iz Maribora in Ptuj, prav

tako obe zvezi ribiških družen in nekateri zavodi.

Ob tej razpravi je treba poudariti, da sta divjad in okolje neločljivo povezana celota. Ker lovske organizacije gospodarijo z divjadjo, ostali udeleženci prostora pa z okoljem divjadi, je nujno uskladiti delovanje tako, da drug drugemu ne bodo povzročali težav.

Gledano ozko, samo z gledišča kmetijstva bi bilo nekako tako: na kmetijskih zemljiščih pridobivati kar največ kakovostnih proizvodov, zato iz njega odstraniti vse, kar bi to kakorkoli oviralo, med drugim tudi divjad, ki pri opravljanju svojih življenjskih funkcij nujno povzroča pojave, ki jih označujemo s pojmom škode.

Vendar bi bilo uresničevanje takih ozkih ciljev v nasprotju s širšimi družbenimi interesi in z naravnimi zakonitostmi.

Biološko gledano so naravno okolje in v njem avtohtone vrste divjadi del celote, ki jo poznamo pod imenom biocenozo. Šele, če človek pri zasledovanju gospodarskih ciljev tako v okolju kot v staležu divjadi s svojim enostranskim vplivom poruši ravnotežje, se med njimi pojavi

nasprotje. Torej je iz biološkega stališča tudi pri zasledovanju gospodarskih ciljev tako v gospodarskih panogah okolja, kot v lovstvu treba kolikor se da upoštevati biocenotske zakonitosti.

Le tako se bomo izognili ali vsaj omeili rušenje naravnega ravnotežja v naravni biocenozo, ki edino lahko zagotovi nemoten obstoj gospodarskih panog in divjadi v istem okolju.

Čim višje stoji družba na ekonomski in kulturni ravni razvoja, bolj enakovreden in nepogrešljiv postaja takoimenovani socialni pomen krajine, ki obsega njegovo blago pri videzu pokrajine, pri rekreaciji sodobnega človeka ter kulturno vlogo pri varstvu narave. Pomemben del vseh teh vlog, ki jih morata gozd in polje danes in jih bosta morala tudi v prihodnje izpolnjevati pa je nedvomno varstvo in ohranitev divjadi.

Čeprav je obstoj divjadi že kot osnova lovskega gospodarstva določena ekonomskega pomena, je njen obstoj še veliko pomembnejši iz znanstvenega in kulturnega stališča varstva narave, kar morajo brezpogojno upoštevati tako gozdno, kmetijsko in lovske gospodarstvo. In prav v skupnem cilju ohraniti naravo v njeni prvobitnosti je glavna stična točka gozdnega, kmetijskega in

lovskega gospodarstva, ne pa v tehtanju in primerjavi finančnih donosov, ki ne morejo biti vsem osnovno merilo.

Družba je zainteresirana, da obenem z donosi gospodarskih panog ohrani tudi vse druge ugodnosti, ki jih lahko daje pravilno obravnavano okolje. Usklajevanje okolja z drugimi cilji gospodarstva je žel bilo doslej pri nas prepuščeno bolj ali manj toku dogodkov. V prihodnje pa bo zahtevalo načrtne in konkretne ukrepe, da ne zaide v slepo ulico.

Uskladitev interesov pomeni, da morajo vse dejavnosti pri svojem delovanju v okolju upoštevati celje drug drugega ter morebitna nasprotja reševati na način, ki je za vse najbolj sprejemljiv. Tako usklajevanje interesov postaja iz dneva v dan hkrati z intenziviranjem gozdnega, kmetijskega in lovskega gospodarstva vse večja nujnost. Usklajevanje interesov in zadovoljivo reševanje nasprotij pa je mogoče le ob tesnem sodelovanju in na strokovni podlagi. Niti pri vsklajevanju interesov gospodarskih dejavnosti niti v naravi, ki je vsem gospodarskim dejavnostim podlaga, ni in ne more biti enostranskih rešitev. Zato je toliko pomembnejše, da z družbenim dogovorom damo osnovo za nadaljnje usklajevanje vseh interesov upravljalcev okolja.

Za vsakega otroka ob rojstvu enak prispevek

Načrtovalci opreme za dojenčke že nekaj časa opozarjajo, da imajo vsi otroci pravico do enakih možnosti za zdrav rast in razvoj, ki pa sta v mnogočem odvisna od prvih let otrokovega življenja. Vsakemu otroku je zato potrebno pravočasno zagotoviti potrebno funkcionalno in higiensko opremo, ki bi jo po predlogu naj v prihodnje dobivale matere kot standardni zavitek namesto denarnega prispevka za pomoč družini ob rojstvu. Vseboval bi naj del osnovne opreme, ki jo dojenček nujno potrebuje, hkrati pa bo embalaža tega, tako imenovanega standardnega zavitka, izdelana in opremljena kot začasno otrokovo ležišče do četrtega meseca starosti, s čimer bi precej zmanjšali stroške za opremo takoj ob rojstvu.

Cena takega zavitka, ki je predviden za leto 1979 bi bila 1100 dinarjev, vsaka mati pa bi dobila poleg funkcionalno izdelanega začasnega ležišča s posteljnimi vložkom še 20 tekstilnih plen, pet povijalnih plen, eno garnituro pleničnih podlog, 40 papirnatih in 20 nočnih plen, štiri majčke, dvojce pletenih žabic, dve kapici in za nego vato, vatirane paličice in zaščitno kremo.

Dosedanja denarna pomoč pokriva od 3,5 % stroškov pri prvorojenem in višjih dohodkih na družinskega člana do 20 % stroškov pri drugo rojenem in nižjih dohodkih na družinskega člana, medtem ko bi po tem novem predlogu za leto 1979 pokrili do 30 % vseh stroškov za opremo dojenčka.

mš

DELAVNI TUDI NAJMLAJŠI ČLANI RDEČEGA KRIŽA

Kadar govorimo o celovitosti dela organizacije Rdečega križa ne moremo mimajmlajših, ki se v to humanitarno dejavnost vključujejo od Zetaj prek Ptuj do najbolj oddaljene šole v Slovenskih goricah.

Na vseh osnovnih in srednjih šolah so učenci in dijaki povezani v organizacije mladih članov RK Slovenije, ki ima svoj program dela. Njihove osnovne naloge so skrbeti za red in čistočo v šoli ter njeni okolici, sodelujejo pri akcijah zbiranja odpadlega papirja in starih oblačil — skratka radi pomagajo povsod v šoli in krajevni skupnosti, tam kjer je njihova pomoč potrebna povsod v šoli in krajevni skupnosti, tam kjer je njihova pomoč potrebna in zaželjena. Ob tem pa ne pozabljajo na stalno izobraževanje kot so predavanja o alkoholizmu, o boju proti kajenju, o toplih odnosih med ljudmi; spoznavajo lepote naše domovine, njeno revolucionarno preteklost in narodnoosvobodilni boj. Največ skrb pa posvečajo prvi pomoči in svoje znanje preverjajo vsako leto na občinskem tekmovanju.

Pomembno področje dejavnosti mladih članov RKS je tudi v pridobivanju krvodajalcev saj se mentorji, ki to delo na šolah usmerjajo trudijo, da bi mladega človeka resnično vzgojili v dobrega in poštenega občana, ki bo pripravljen vedno in vsakomur pomagati.

mš

Varstvo kulturne dediščine v Ptujju

V Prešernovi ulici je hiša št. 4 pred nedavnim dobila svojo izvirnejšo podobo. Hiša stoji v strogem mestnem jedru, v nekdanji Tržni ulici. Po mnenju Curka je redka, skoraj v celoti ohranjena prednesočna meščanska hiša na Stajerskem iz konca 16. stoletja.

Restavracija letošnjo jesen je gorje mnenje dopolnila s tem, da gre za gotško stavbo, ki je bila v 16. stoletju prezidana. Prezidava pa ji je dala nadih prehodnega sloga.

Stavba je nadstropna, pritičje ima troje bidermajersko predelanih vrat, dvojce z značilnimi železnimi loputami in eno z lesenimi vrati. V nadstropju so originalna okna s paličastimi okvirji, policami in karnisi iz 16. stoletja. Na desni strani je pomol, ki ga nosita profilirani konzoli. V pomolu in pod njim je še dvojce oken. Hiša ima izredno širok kap, ki pokriva tudi pomol. Pod odstranjenim ometom se kaže način gradnje in sicer plastenje neobdelanih kamnov, obdelanih le na vogalih. Ob desnih vratih je dobro vidno gotško okno (morda vrata). Šilasto gotško okno postavlja hišo, oz. njene dele v

zgodnejše obdobje in seveda kaže na prezidavo, ki je hiši v 16. stoletju dala današnjo podobo.

Potrditev za zgodnejšo datacijo najdemo tudi na dvorišču. Na dvorišče vodi hodnik z banjastim svodom. V stanovanjske prostore vodijo originalne stopnice, nad katerimi sta dve traveji križno rebrastega oboka, ki se na petih straneh naslanjata na zid, na šesti pa na osmerokotni steber s tremi kockastimi kapiteli z odrezanimi vogali. Vrh stopnišča je ravno tako okno kot na fasadi, vendar je z levim zgornjim vogalom vzdano v že obstoječi gotški obok.

Restavrirana fasada je na eni strani odkrila gotške stavbne elemente, na drugi strani pa estetsko učinkovito prezentirala meščansko hišo, ki ima podobno funkcijo kot jo je imela ob koncu srednjega veka, je stanovanjsko v nadstropju in trgovsko, oz. obrtniško v pritičju. Potrebna bi bila ureditev notranjih prostorov.

Tudi na nasprotni strani ceste se že vrše podobna dela, ki jih izvaja gradbeno podjetje Gradnje Ptuj. Zavod za spomeniško varstvo

Maribor, ki skrbi za strokovni del, je že izdelal tudi celotno dokumentacijo o obnovi mestnega jedra.

Restavracija starih mestnih jeder je dolgotrajen proces, povezan s temeljitimi pripravami in seveda z velikimi finančnimi sredstvi. Potrebna ni namreč le restavracija fasade, temveč tudi obnovitev notranjosti. Čestokrat slišimo mnenje ljudi, da je staro bolje pustiti pri miru ali celo podreti in zgraditi čisto na novo, z novimi estetskimi prijemi. Stanovanci bi bili zadovoljni z novimi zgradbami, vendar mislim, da bi morali v okviru obstoječega zagotoviti primernejše stanovanjske prostore. Staro mestno jedro je zaključena celota, ki mora biti enakovredno obravnavano kot novi predeli, deležno pa mora biti še več skrbi, ker je treba v njem tudi za odmrle funkcije najti nove.

Lažje je seveda načrtovati na novo, kot pa vkomponirati novo v staro. V starem namreč moramo izhajati iz ohranjenih oblik, v novih pa jih šele iščemo (Šumi).

Zakaj je vse to potrebno?

Po čuvanju naše kulturne dediščine se pozna odnos do naše preteklosti, odgovornost do dediščine, poznavanje nastanka in razvoja našega mesta. Staro mestno jedro pa ne opravlja le funkcije kulturno zgodovinskega in umetnostnega spomenika temveč še vedno opravlja centralni del mestnih funkcij (Šumi). Tudi mesto Ptuj je kot večina slovenskih mest še vedno srce danes že razširjenega mesta.

Odgovorni smo tudi širši družbeni skupnosti. Ohranimo in čuvajmo tisto kar imamo doma, žal pa se dogaja, da zunaj čisto občudujemo tisto, pred čimer doma mižimo.

Vsa problematika v zvezi s čuvanjem in ohranjanjem našega starega mesta je velika, vendar mislim, da bi z večjo odgovornostjo do dediščine, z večjim znanjem in sodelovanjem vseh družbenih dejavnikov mogli reševati eksistenčni problem mestnega jedra in njegovih prebivalcev, problem novogradenj, ki bi naj ne rastle iz boja s stari, temveč v sožitju z njim in problem novih mestnih predelov, ki bi naj ne bili zgolj spalni prostori. Lit.: Iva in Jože Curk, Ptuj, 1970, str. 99; Nace Šumi, Prenova Ljubljane (in zazidava mest), Naši razgledi št. 22, 1978

Poznogotška meščanska hiša, v pritičju vidno gotško okno.

Foto: Kosi

Kristina Šamperl

TEDNIKOV RAZGOVOR Z BRANKO KRANER

V slovenskem prostoru premalo kvalitetne glasbe

Prepričan sem, da ste slišali že veliko popevk priljubljene slovenske pevke zabavne glasbe Branke Kraner — Stajerke po rodu. Če ne druge, se letoma spominjate njenega lanskoletnega uspeha na Popevki Vesele jeseni v Mariboru, ko je očarala občinstvo s popevko „Ko me osvajaš“.

Sicer pa jo glasbeni strokovnjaki ocenjujejo kot izredno nadarjeno in obetavno pevko, katere delež se v kvaliteti Slovenske zabavne glasbe že dobro čuti. In čeprav je šele na pragu svoje popevkarske kariere je stekel razgovor prav o kvaliteti slovenske zabavne glasbe danes. O tem je v slovenskih revijah in tednikih morda premalo napisanega — meni sama — čeprav je kvaliteta tista na kateri bi morali graditi vse ostalo.

„Nerada govorim o tem, raje sem, da o kvaliteti povedo več glasbeni strokovnjaki, ki so za to poklicani. Moje mnenje je, da je slovenska zabavna glasba zelo mešana, zelo malo je tega, čemur bi lahko rekli kvalitetna glasba. Mislim da imamole malo skladateljev, ki pravzaprav namerno delajo na tem, da bi bila naša glasba kvalitetna. Skladatelj, ki sta meni osebno najbolj všeč, ki delata in gradita predvsem na kvaliteti sta Jani Golob in Dečo Žgur, všeč pa mi je tudi skladatelj starejše generacije Jure Robežnik. Menim, da ostali skladatelji pišejo skladbe za tiste poslušalce, ki jim skladba pride hitreje v uho.“

„Veliko naših poslušalcev je predvsem za komercialno glasbo, veliko manj pa jih je seveda za glasbo, ki je kvalitetnejša, kajti zanjo potrebujejo več časa da jo sploh dojamajo. Seveda je naloga vseh, ki se ukvarjamo z glasbo, da jih privajamo na poslušanje kvalitetne glasbe. Je pa

Branka Kraner, vedno nasmejana in razpoložena, takšna, kot jo pač poznamo.

Foto: M. Ozmeč

to res težko, kajti še vedno prevladujejo takšne razmere, da je to nemogoče.“

Na kakšne razmere mislite?

„Ja, mislim predvsem na

profesionalnost petja, pa tudi na vse reklame in popularizacijo vsakega posameznega pevca. Poglejte, pevka Marjetka Falk ima sedaj kvalitetno glasbo. Če bi hotela „zasloveti“ močneje ni dovolj privajati poslušalce k temu, da bi njeno petje razumeli, vsi stranski efekti so skoraj važnejši, prevladujejo pač v večini primerov. Zato je njej toliko težje. Vse kar poje predvsem snema za radio, le malo koncertov ima, zato poslušalci niso tako vroče navdušeni zanjo.“

Kaj pa vaša popularnost, vaš največji uspeh v zadnjem času?

„Mogoče je bil to prav moj nastop na festivalu v Piranu, kjer sem prepevala na festivalu Melodije morja in sonca skladbo Jureta Robežnika. Ta skladba je meni osebno bila zelo všeč. Zadostovalo mi je to, da me je skladatelj sam javno pohvalil. Nisem dobila nobene nagrade. Tudi na letošnji Slovenski popevki sem pela skladbo istega skladatelja, ki je zelo kvalitetna in mislim, mislim, da je to tisto kar želim in približujem se temu.“

Torej ste med tistimi pevci, ki res čutijo in vedo kaj pojo?

„Vsekakor, rada pač imam lepo in kvalitetno glasbo in v tem vidim vse lepote popevkarskega sveta.“

Upamo in želimo, da bo Branka Kraner v svoji popevkarski karieri zares dosegla to kar želi in da pri tem ne bo ostala brez podpore poslušalcev in njenih oboževalcev.

M. Ozmeč

Sto let organiziranega glasbenega šolstva v Ptujju

Pod okriljem nemškega glasbenega društva Musikverein, je od leta 1878 beležena v Ptujju organizirana glasbena dejavnost, ki jo v tem času in do danes seveda delimo v več obdobjih. Kronika šole dovolj zgovorno pravi o tistih viharnih časih, pa tudi o tem, da že na začetku najdemo v seznamu imena uglednih slovenskih intelektualcev, ki so poleg Nemcev, tako spoznavali čarobni svet glasbil. Leta 1919 je začela delovati slovenska glasbena šola in je Ptuj drugo mesto za Ljubljano, ki je tako ustanovo dobil. Ko je tri leta pozneje prevzela vso glasbena

življenje v Ptujju glasbena matica in ko je v šolskem letu 1926/27 prišel profesor Karol Pahor se je zanj začelo novo obdobje, začelo je rasti zanimanje za glasbeno vzgojo in že v prihodnjem šolskem letu se je vpisalo 136 učencev. Ob praznovanju 10-letnice glasbene matice 3. aprila 1932 je s svojim izbranim sporedom že nastopil pevski zbor, godalni kvartet, mladinski pevski zbor in mestna godba, kar vse pravi o zavzetem delu v njej.

V šolskem letu 1940/41 je bil za ravnatelja imenovan profesor Jože Gregorc, ki je nato razvil

vsestransko glasbeno dejavnost, ponovno oživel pevski zbor in delo zamrlo in nemški glasbeni učitelji niso zapustili v glasbenem življenju vidnih sledov.

Novo obdobje, popolnoma drugačno od prejšnjih, je nastalo po osvoboditvi za ptujsko glasbeno šolo, ki jo je spet vodil prof. Jože Gregorc vse do leta 1950, ko je to nalogo prevzela profesorica Ela Šrol-Senčar in jo uspešno vodila vse do lanskega leta, ko je bila upokojena, torej polnih 27 let.

V šolski kroniki je posebej zapisan 11. maj 1974, ko smo glasbeno šolo v Ptujju imenovali po nekdanjem ravnatelju, skladatelju in revolucionarju Karolu Pahorju, je med drugim dejal v svojem jubilejnim govoru sedanji ravnatelj profesor Tone Horvat, ko je delovna skupnost že šole v sredo, 13. decembra proslavila svoj stoletni jubilej z nastopom nekdanjih in sedanjih učencev v godalnem orkestru, triu klarinetov ter mladinskem pihalnem orkestru in solističnih glasbenih točkah.

Ob jubileju so podelili priznanje za dolgoletno delo na šoli Jakobu Štruclu, prof. Franju Luževiču, glasbenim učiteljem Franju Petku, Emeriku Senčarju in Tatjani Tomšič ter za dolgoletno ravnateljstvo profesorjema Jožetu Gregorc in Eli Šrol-Senčarjevi.

Delovni skupnosti glasbene šole Karol Pahor v Ptujju ob jubileju iskreno čestita tudi naše uredništvo.

Priznanje je sprejela tudi Tatjana Tomšič.

Foto: Kosi

mš

VIDA ROJIC

UPORNE

SLOVENSKE GORICE

(77. nadahevanje)

IZ AVSTRIJE PREKO SLOVENSkih GORIC V PARTIZANE

V Slovenskih goricah je sodelovalo leta 1944 v osvobodilnem gibanju že toliko prebivalcev, da ni bilo težko najti zavetišča na poti v partizane tudi raznim delavcem, ki so delali v avstrijskih industrijskih središčih iz raznih okupiranih dežel.

Več teh se je odločilo za vstop med jugoslovanske partizane. Tudi pobegli vojni ujetniki in begunci iz taborišč so iskali zvezo za pot med jugoslovanske partizane.

Ker so delali v Avstriji tudi fantje iz Slovenskih goric, povezani v Osvobodilni fronti, so prav ti omogočili marsikateremu, da je prispel v vrsto NOV.

Ce pregledujemo spisek bivših borcev Lackovega odreda, najdemo več imen Ukrajincev, Poljakov, Čehov, Slovkov, Italijanov in še nekaterih narodnosti. Naj omenim le pot, ki je vodila pripadnike raznih narodnosti prek Slovenskih goric v partizane na Kozjak. V skupino so bili trije Čehi, Slovenec iz Trsta in dva Italijana. Iz Kapfenberga, kjer so pobegnili z dela, jih je vodil avgusta 1944 Janez Teuner iz Vukovskega dola, zaposlen v Kapfenbergu in povezan v OF. V Slovenskih goricah so se skupini pridružili še trije begunci iz nemške vojske.

Najprej so vsi skupaj našli zatočišče za nekaj dni pri svojih Janeza Teunerja v Vukovskem dolu, nato za teden dni pri kmetu Pihlerju v Gačniku, nazadnje pa še za nekaj dni na neki postojanki, preden so prišli ponje kuriziji Lackovega odreda s Kozjaka.

AKTIVISTI OF V ZAHODNEM DELU SLOVENSkih GORIC

Leon (Franc Zalaznik) in Niko (Srečko Rojs) sta v jeseni 1943 vzgojila v zahodnem delu Slovenskih goric vrsto aktivistov OF. Ti so leta

1944 razmahnili osvobodilni boj v tem predelu. Med njimi so bili: Boris Drnovšek—Nace, Ela Kristl—Tanja, Aleksander Pirher—Aco, Miha Bračič, Edo Zorko—Mihec in še nekateri, ki jih bomo še spoznali.

Aprila 1944 sta pridobila Ernest Golob—Savo (starejši) in Valentin Dreo—Cvirn iz Gradišča za sodelavca Maksa Ermana—Dušana iz Porčiča. Čez nekaj dni je bil pri Dušanu pomemben sestanek OF, na katerem so sprejeli nove naloge za razmah OF v širšem območju.

V tem času je aktivist Feliks Dvoršak — Zalokar navezal stike z Ludvikom Matjašičem iz Gočove, kar je rodilo bogat sad, saj je Matjašič pridobil za osvobodilni boj močne sodelavce: Vinka Pečovnika, Janeza, Katico in Martina Kurbus, Vinka Frasa ter Janeza in Alojza Krambergerja. Zatem se je krog sodelavcev širil dalje.

Pri Kerenčičevih v Pesnici so se do aprila 1944 shajali člani okrožnega odbora OF Maribor: Kovač (Dušan Spindler), Jernej (Maks Gašparič), Špela (Jadviga Goleš), Joco (Ivan Zagernik), Jakec (Bertl Filipič), Stojan (Marjan Bantan) in Niko (Srečko Rojs).

Med aktivisti se je uveljavil tudi Mirko Kolarič—Km et, posestnik v Vukovskem dolu, steber osvobodilnega boja v svojem domačem območju in član mariborskega okrožnega odbora OF, ter prvi sekretar odbora OF, ustanovljenega v Vukovskem dolu že aprila 1943. Njegov sin Dušan je odšel v partizane že leta 1942.

Mirka Kolariča so Nemci aretirali že februarja 1944. Internirali so ga v Strnišču, od koder je pobegnil. Njegova žena se je umaknila z dvema hčerkama v ilegalo.

POSTOJANKE OF

Za varnejše delo so bile aktivistom potrebne trdne in dokaj varne postojanke, kjer so se sestajali in občasno stanovali.

Poznamo postojanko pri Kerenčičevih na Pesnici. Ker je bila tam gostilna, je bilo shajanje v njej manj sumljivo. Nemci pa so kljub temu prišli na sled, da delujejo Kerenčiči v osvobodilnem boju. Očeta Antona so aprila 1944 aretirali, junija pa hčerko Manico, v partizane pa sta odšla junija 1944 hčerka Marica in sin Tonček. Doma je ostala le mati Romana, a tudi ona je odšla v partizane že julija.

Na drugi močni postojanki v Vukovskem dolu pri Mirku Kolariču, so se prenehali shajati že februarja 1944, ko so aretirali očeta Mirka in je odšla njegova žena z dvema hčerkama v ilegalo.

Po odhodu Kolaričevih je bila v Vukovskem dolu postojanka pri kmetu Jaušniku do 8. marca 1945, ko so družino Nemci aretirali.

Pri Lenartu so se aktivisti zatekali k Pirherjevi mami Mariji—Pepci, ki je vzdrževala vezi OF s Koreno, Gradiščem in ljutomerskim okrožjem.

Postojanko so imenovali „Babica“. Na njej so se oglašali tudi vojaški novinci.

Postojanke so bile še v raznih krajih: v Gačniku pri Šabedrovih, v Lenartu pri Dalmatincu (lekmarmarju), v Črmlji pri Vidicu in Kronofglu, pri Muršaku v Voličini, pri Eli Kristl—Tanji v Koreni in drugod.

IZDAJALEC MILOŠ

V Sp. Žerjavcih je bila javka OF pri Škrofičevih. Franc Škrofič in njegova žena Magdalena—Turčka, kurirka za zvezo s Pohorjem, sta sprejela na svoj dom decembra 1941 Frančevega brata Konrada Škrofiča—Krušnika, pohorskega partizana. Pri njiju se je ranjen zdravil več tednov, nato je ostal doma in deloval v osvobodilnem gibanju. Spomladi 1944 je imel zvezo z Antonom Negrom iz Maribora. Neger pa je nasledel bivšemu partizanu Milošu, ki je stopil v gestapovsko službo, ko so ga Nemci prijeli.

V službi gestapa je prišel Miloš v Žerjavce, češ, da je kurir Pohorske brigade. Oglasil se je pri Krušniku. Ta ga je sprejel in pripravil, nič hudega sluteč sestane v Nedeljki v viničarji. Tu so se sestali Krušnik, Polde Ban in Tone Zemljič. Miloš pa je sem pripeljal gestapovce, oblečene v partizane. Krušnik, Ban in Zemljič so poznali past. Segli so po orožju, a zaman. Nemška premoč je bila prevelika. Vsi trije so obležali mrtvi. Domačini so jih pokopali na lenarškem pokopališču. Za 1. maj 1944 so mladinci OF okrasili njihov grob z jugoslovansko trobojnico, in zasadili bele in rdeče rože.

Po žalostnem dogodku v Sp. Žerjavcih so Nemci zaprli več domačinov.

OBVEŠČEVALEC S POHORJA

Od aprila 1944 je bilo oporišče OF pri Jožetu Golobu v Gradišču. Julija je bil pri njem pomemben sestanek terencev OF, ki je položil temelje obveščevalni mreži pri Slovenskih goricah.

Na sestanek je namreč prišel s Pohorja Mirko Holc—Franz nalogo, da terenci razpredejo niti obveščevalne službe po slovenskogoriškem ozemlju, ki bo povezana s centrom IV. operativne cone na Pohorju.

Ze prej so aktivisti zbirali podatke o okupatorju, njegovih oboroženih enotah, Slovcnih v službi okupatorja, kar so nujno potrebovali pri svojem delu. Po sestanku pri Jožetu Golobu v Gradišču pa so zbrana poročila redno pošiljali na Pohorje. Obveščevalno mrežo so razširili in pridobili več zaupnikov med orožniki, med zaposlenimi na občinskih uradih in drugod v nemških službah.

Nadaljevanje prihodnjici

KIDRIČEVO**Še vedno precej ročnega dela**

Čeprav smo danes vajeni kupovati čevlje le v trgovinah s čevlji, vseeno ne smemo pozabiti tistih, ki še vedno precej dela bodisi pri navadnih ali zaščitnih čevljih opravijo ročno in ob tem mnogim tudi zakrpajo ali popravijo stare čevlje. Eni od takih, ki pridno delajo, so tudi marljivi čevljarji iz čevljarske delavnice Kidričevo, ki vladno sprejemajo svoje stranke in jim tudi ugodijo v njihovih željah in predvsem potrebah.

V čevljarski delavnici v Kidričevem delajo predvsem zaščitno obutev. Posnetek: K. Zorec

Vsebolj prehajajo na mehaniziran način dela, toda kot doslej bodo prav gotovo tudi v bodoče ostali zvesti svoji tradiciji in še marsikaj popravili ali celo napravili ročno, kar je tudi trdno in zanesljivo. Ostali bodo zvesti svojim nekdanjim strankam, saj jim ne odrekajo niti takih popravil, ki jih danes že marsikje ne sprejemajo v popravilo. Zavedajo se, da s tem pomagajo mnogim delavcem z manjšimi dohodki, ki si ob številni družini ne morejo pogosteje kupovati novih čevljev. Prepričani smo, da bodo naši čevljarji iz Kidričevega ostali še naprej zvesti strankam. Želimo jim mnogo delovnih uspehov!

France Meško

Praktična uporaba sončne energije

V AGIS-u je bilo prejšnji mesec zanimivo predavanje o energetskem potencialu, ki bi naj v prihodnosti nadomestil nekatere klasične vire energije. Društvo inženirjev in tehnikov Kidričevo ter društvo ljudske tehnike AGIS je v sodelovanju s predstavniki VTS Maribor in delovne organizacije Cevod, pripravilo predavanje o praktični uporabi sončne energije. Ves potek zanimivega podajanja, še ne v popolnosti raziskanih

geografskih in meteoroloških pogojev.

Trda, tekoča in plinasta goriva bo človeštvo izkoristilo v nekaj stoletjih. Nato mu ostanejo še viri, kot so nuklearna goriva in seveda sončna energija. Razen direktne sončne energije poznamo še posredne energetske vire Sonca, kot so: energija vode in plimovanje morja, energija vetra in energija akumulirana v rastlinskem in živalskem svetu.

Tako izkoriščanje sončne energije je sicer enostavno, vendar našo družbo veliko stane

možnosti in pogojev izkoriščanja te energije, so spremljali filmski vložki in diapozitivi, s katerimi so bili nazorno prikazani nekateri poskusi, kako v bodočnosti zagotoviti normalne pogoje za življenje, s to vrsto energije. Žal kljub zanimivi temi ni bil zadovoljiv obisk iz AGIS-a. Zanimanje za te vrste predavanja pa so pokazale tudi nekatere srednje šole in delovne organizacije iz naše občine.

V nadaljevanju naj navedemo nekaj najzanimivejših odlomkov iz predavanja in razprave.

Sonce je za človeško ero neizčrpen, stalen vir energije in osnova za življenje na Zemlji. Prav to dejstvo in spoznanje človeštva, da zaloga klasičnih virov energije na Zemlji niso neskončne, da zgorevanje trdih, tekočih in delno plinastih snovi močno onesnažuje okolje in da energetske potrebe strahovito naraščajo, je vodilo znanstvenike k podrobnim analizam in novim raziskavam o možnostih za izkoriščanje energije Sonca. Sonce, ta veličastni in za človeška merila praktično neskončen vir energije, sije na Zemljo in ji pošilja energijo, ne glede na politične meje ali ekonomske pregrade. Količina energije je odvisna samo od

Tehnične možnosti za izkoriščanje sončne energije so danes zelo različne, vendar jih lahko strnemo v dve grupi:

1. spreminjanje sončne energije v toploto v zbiralnikih ali kolektorjih. Ta sistem se izkorišča predvsem za segrevanje sanitarne vode in ogrevanje bazenske vode.

2. spreminjanje sončne energije v električno energijo v solarnih celicah. Ta sistem je uporaben za napajanje električnih potrošnikov z energijo (elektr. ure, tranzistorji, elektromotorji itd.).

Uporaba sončne energije zahteva tudi primerno tehnologijo. S tem se brez dvoma odpira priložnost za slovensko industrijo, da se že v začetku razvoja „solarnih tehnologij“ s polno mero smelosti vključi v ta proces. Trenutno ni potreben niti velik kapital niti zelo obsežno znanje.

In končno, v tisočih bojlerjih za toplo vodo, ki so danes v naših gospodinjstvih, bi lahko zamenjali električne grelce s soncem in s tem čuvali naše zaloge goriv. Za energetske bilanco sicer to ne pomeni mnogo, toda spoznanje, da imamo Slovenci zalogo klasičnih goriv le do leta 2035 nas lahko vendar vzpodbudi, da obrnemo energetska žrela proti Soncu.

Srečko Šneberger

PRIPRAVE NA NOVOLETNO PRAZNOVANJE**SLOVENSKA BISTRICA**

Na območju občine Slovenska Bistrica tečejo široke priprave na praznovanja Novega leta. V izložbah trgovci ponujajo številna novoletna darila. Posebno skrbno se pripravljajo na novoletna praznovanja v okviru občinske zveze prijateljev mladine, kjer deluje posebni koordinacijski odbor.

Žal se organizator tudi letos srečuje s finančnimi težavami, ki onemogočajo, da bi uresničevali dobro zastavljen program prireditev za

območje celotne občine. Kljub vsemu pa je organizator poskrbel, da se bodo najmlajši tudi letos lahko povesečili ob Dedku mrazu.

Sredstva, zbrana iz naslova samoupravnega sporazuma o novoletnem praznovanju v občini Slovenska Bistrica, ki so ga sprejeli v lanskem letu in so namenjena za financiranje kulturnih prireditev in

tudi drugih dejavnosti v okviru novoletnih praznovanj, se zbirajo zelo počasi in to največ v novembru in decembru. To pa v veliki meri ovira programiranje prireditev za najmlajše.

Pri občinski zvezi prijateljev mladine Slovenska Bistrica bodo tudi letos za najmlajše pripravili

številne kulturne prireditve, glasbene predstave, lutkovne igrice, risane filme in drugo. Dedek mraz pa bo razdelil tudi kolektivna darila vrtcem, šolam in drugim ustanovam kjer se združujejo najmlajši občani. Za otroke, ki niso vključeni v predšolsko varstvo pa bodo pripravili posebne svečanosti v krajevnih skupnostih, kjer bodo deležni enake pozornosti kot vsi otroci vključeni v organizirano varstvo.

Viktor Horvat

SREČANJE Z ABRAHAMOM

Morda me je le naključje privedlo do tega, da sem izbrskal datum 17. decembra 1978. Kaj hitro sem se spomnil, da prav na ta dan praznuje svoj 50-letni dan in temu primerno srečanje z Abrahamom, naš dopisnik in osebni prijatelj France MEŠKO. Ko sem ga zaprosil za nekaj besed, mi je na kratko povedal tole:

„Kot vidiš si me našel za pisalno mizo in strojem, kjer pravkar pripravljam sestavek na naš tovarniški časopis Aluminijski. Kot veš tudi redno dopisujem v naš TEDNIK, saj mi je to ne le hobi, ampak želja, da bi naši bralci bili seznanjeni tudi z nekaterimi dogodki iz KS Kidričevo in DO TGA kjer sem zaposlen že od leta 1955.“

Sicer pa na kratko tole: Rodil sem se 17. decembra 1928 na Polenškaku kot sin revnih staršev, v tem kraju sem tudi obiskoval šolo, (zgradba bi bila potrebna temeljitega popravila!) na kateri je bil ravnatelj Franc VICAR, ki je dobro znan igralec in tudi iz mariborskih oddaj feljtona radia Maribor. Vihra druge svetovne vojne ni prizanesla tudi nam, saj so očeta mobilizirali pa tudi sam osebno sem poskušal nekaj grenkobe druge vojne vihre. Po osvoboditvi sem se zaposlil v rudniku premoga v Zagorju, nato odšel v JLA in leta

1950 v rudnik svinca Mežica, od tam k podjetju Slovenija ceste, pa spet rudnik premoga Raša pri Pulju in končno leta 1955 v TGA kjer sem še danes.

O vsej svoji družbenopolitični aktivnosti ne bi govoril ker o tem

Jubilant je vedno pri delu

govorijo dejstva, moje družbenopolitične funkcije in zaupanje naših občanov. Želim vsa svoja nadaljnja leta posvetiti družbenopolitičnemu delu v prid naši družbeni skupnosti. To pa je tudi vse o čemer sem želel kaj povedati, kajti o mojem

delu naj govorijo rezultati mojega dela in aktivnosti. Želim, da bi tudi v prihodnje imel dobre sodelavce, kot sem jih do sedaj, želim tudi vsem našim krajanom ter bralcem TEDNIKA srečno in zdravja polno Novo leto 1979!”

Toliko nam je povedal naš sodelavec radia in Tednika Ptuj. Ob tej priliki mu tudi mi zaželimo srečno praznovanje in še mnogo let v krogu svoje družine. ISKRENE ČESTITKE OB ŽIVLJENSKEM JUBILEJU! Besedilo in posnetek: Kondrad Zorec

Uspeh Ptujčanov na 24. jugoslovanskem ornitološkem šampionatu v Mariboru

Člani mladega društva za varstvo in vzgojo ptic v Ptujso se že nekajkrat predstavili kot uspešni vzgojitelji ptic, pomembni uspeh pa so dosegli na pravkar minulem jugoslovanskem ornitološkem šampionatu v Mariboru in na tretjem republiškem prvenstvu.

Na področju varstva zunanjih ptic in vzgoje sobnih ptic so dobili

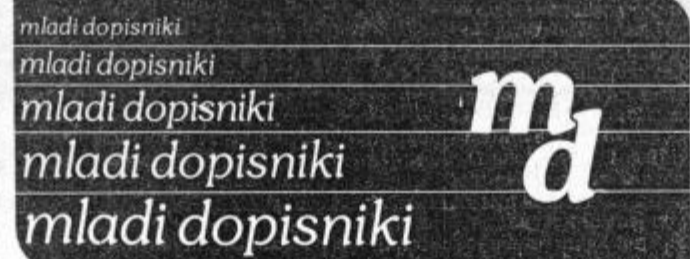
priznanje republiške zveze, osvojili pa so kar pet medalj in sicer Ivan Gobec iz Ptujja za II. mesto v jugoslovanskem merilu, dve drugi mesti na republiškem prvenstvu in dve tretji mesti prav tako v slovenskem merilu.

Tudi nastop Alojza Tovornika iz Ptujja je bil odličen. S križancem

kanarčka — lišček je osvojil 88 točk.

Za uspeh veljajo vsem čestitke, osvojene medalje pa naj bodo mlademu društvu vzpodbuda za še večjo aktivnost na tem humanem področju in tako ohranjanju lepote narave in življenja v njej.

Alojz Segula

PRVI SNEG

Ko se prebudim, zagledam sneg. Bele snežinke se poigravajo v vetru in kakor jutranja rosa padajo na zemljo. Vse postaja belo in mirno.

Mogočne smreke so povesele svoje veje pod težo snega. Ptiki se nemirno spreletavajo od drevesa do drevesa. Iščejo si hrano in upajo, da bodo otroci čim prej natrosili drobtinice na okno. Hrib je ves bel in komaj čaka, da pridejo otroci.

Sosedov Janez že veselo kliče ostale v vasi, naj gredo z njim. Priznal sem se mu tudi jaz in jo s smučmi v rokah mahnil za njim.

Dekleta so nas z vrha hriba pozdravila z belimi kepami. Začela se je prava borba. Kepali in metali v sneg smo vsa dekleta, ki nam niso bila kos. Le nekaj dečkov je ostalo na hribu. Nekaj časa so gledali, nato so začeli delati velike kepe.

Sestavljali so jih in kmalu je na hribu stal velik sneženi mož. Črne

oči iz oglja, velik koren za nos in sosedov zeleni lonec na glavi so ga naredili pravega junaka. Ponosno je stal in gledal, kako se sankama in smučamo. V gozdu se je oglasila drobna ptica. Zamislil sem se in sklenil, da ji naredim krmilnico.

Ko me je zabeležilo, sem stekel domov in začel delati krmilnico za ptice. Kmalu je bila končana. Odnese sem jo na dvorišče in nasipal vanjo hrano. Počasi in previdno so prihajale ptice in veselo jedle. Bilo mi je toplo pri srcu, ker sem naredil nekaj za ptice. Stric Jože mi je obljubil, da bova hodila vsak teden v gozd hraniti srne, fazane in zajce. Zelo sem se razveselil in upam, da sneg ne bo hitro skopnel, da se bomo lahko sankali in smučali.

Daniilo Brezinšek, 7. a OŠ Martin Kores Podlehnik

SANKE V HIŠO

Zopet je zapadel sneg. Vi smo ga zelo veselji.

Nekega popoldneva, ko sem prišla iz šole, sem se šla sankat. Najprej sem si naredila progo. Proga je peljala mimo hiše. Došlo sem se že vozila in proga je bila še zelo zglajena. Sanke so letele bolj kot od začetka. Mislila sem se iti v hišo, pa sem si rekla: „Enkrat se še peljem, potem pa gremo v hišo, ker me že zelo zebe.“ In peljem se še enkrat, zadnjikrat. Toda zadnjikrat ni šlo vse tako lepo kot prej. Proga je bila že ledena. Ko se pripeljem do sredine proge, me začne zanašati. Nisem se mogla ustaviti. Sani so zapeljale s proge in letele proti hišnemu oglu. Ker sem vedela, da se bom zalelela, sem skočila s sani. Imela sem smolo. Ko sem skočila, sem bila nerodna in sem padla. Sani so se odpeljale same v hišo. Odnesele so kos fasade.

Nada Horvat, OŠ Vitomarci

Zdravniške ordinacije so vedno polne!

usluge, so čakalnice zlasti v teh dneh, ko smo ljudje še toliko bolj izpostavljeni raznim vremenskim spremembam, še posebno polne.

Posnetek, ki ga objavljamo, smo napravili eno sredo na rentgenskem oddelku internega oddelka splošne bolnice dr. Jožeta Potrča v Ptujju. Tu vidimo polno pacientov v bolniških haljah, ne manjka pa tudi „civilistov“, ki so prišli iz raznih krajev, bodisi Halož ali Slovenskih goricah na pregled želočca, dvanajstnika pa tudi specialnega pregleda. Tokrat je pregledoval primarij dr. Jože Neudauer.

Vemo, da so zdravniki kot vedno, preobremenjeni z delom, da delajo dopolne, popoldne. Malce nerodno pa vseeno je, da morajo bolniki, ki prihajajo na pregled želočca, priti na ta pregled včasih celo popoldne in to tešči.

Besedilo in slika: jok

Krvodajalka — moj vzor

V današnjem času je mnogo prometnih in drugih nesreč. Za rešitev človeškega življenja je potrebna kri. Krvi ne morejo delati v nobeni tovarni. Kajti kljub visoko razviti znanosti še niso ugotovili, kako bi lahko naredili kri. Zato jo more darovati človek.

Spominjam se naslednjega: Teto Tilo sem zmeraj spraševala, kam gre. Povedala mi je, da gre dati kri. Vprašala sem jo, kje daje kri.

„V bolnici“, mi je odgovorila. Ker sem se bala krvi in sem mislila, da kri boli, sem jo vprašala, če to kaj boli. Zasmejala se mi je in odgovorila: „Kri nič ne boli in tudi potem ne bom brez krvi.“ „Kdo pa rabi vašo kri?“ sem vprašala. „Tisti, ki se ponesejo ali bolnik pri operaciji.“

Šla sem tudi zraven nje v bolnišnico, kjer je dajala kri. Videla sem, da je to posebna soba. Tam so mi tudi povedali, da se ti ljudje, ki dajejo kri, imenujejo krvodajalci. Pri nas v Sloveniji je potrebno, da daruje kri najmanj dvesto krvodajalcev na dan.

Zelim si, da bi tudi jaz dajala kri in postala tako zavzeta aktivistka, kot je sedaj teta Tila. Naj bo čim več krvodajalcev in malo nesreč!

Jožica ZUPANIČ, Silva KUREŽ, 5. a razred OŠ HAJDINA

PIONIRKE OŠ F. OSOJNIK PRVE V SLOVENIJI

Odličen uspeh mladih atletov občine Ptuj

Atletika Slovenije je pred dnevi objavila vrstni red pionirskih ekip v atletiki za leto 1978. V tekmovalstvu za MALI PIONIRSKI ATLETSKI POKAL SLOVENIJE, kjer tekmujejo učenci 5. in 6. razreda iz cele Slovenije, so pionirke OŠ F. Osojnika iz Ptuj osvojile izmed 29 ekip SR Slovenije prvo mesto z 808 točkami. Druge so bile prav tako Ptujčanke in sicer iz OŠ T. Znidariča, OŠ I. Spolenjak je pristała na 16. mestu, Kidričevo pa na 17. mestu.

Znidarič pa je osvojila dobro tretje mesto. Tudi Kidričevo je uvrščeno na solidno 7. mesto. Skupno je tekmovalo 27 ekip.

Če upoštevamo, da sta med posamezniki zmagala v skoku v višino v konkurenci starejših pionirjev Milena Bele iz Žetal in Dušan Vrabl iz Ptuja, je uspeh mladih atletov iz občine Ptuj še večji. AZS je že objavila lestvico najboljših pionirjev in pionirk za leto 1978. Tudi tu ne nekaj atletov iz ptujске občine. V skoku v višino je Milena Bele s 163 cm na drugem, v troboju pa s 1728 točkami

na četrtem mestu. Marija Tili je s časom 1:41,4 v teku na 600 m peta, Milena Hacler pa deseta. Med pionirji je Dušan Vrabl preskočil 182 cm ter je v slovenski lestvici na šestem mestu. Damir Prstec pa v teku na 100 m s časom 11,8 na osmem mestu.

Tudi v „Atletskem pokalu Slovenije“ srednjih šol so bili Ptujčani uspešni. Med mladinkami je gimnazija Dušana Kvedra na drugem mestu. Šolski center GU Ptuj pa na desetem mestu. Zmagala je gimnazija Novo mesto. Med mladinci so bili gimnazijci

Ptuj tretji, Kovinski šolski center Ptuj pa deseti.

Rezultati mladih atletov občine Ptuj so bili torej v letošnji sezoni dokaj dobri, kar je nedvomno dokaz, da imamo precej atletskih talentov, vendar je treba z njimi delati in seveda zato dobiti tudi ustrezno podporo širše družbene skupnosti in ubirati pot tudi v Ptuju, ki postavlja dolgoročno po Portoroških sklepah atletiko—kraljico športa med prve športne zvrsti, ki bi se naj gojile med slovenskim narodom.

OP

STRELSKO TEKMOVANJE OB DNEVU OBOROŽENIH SIL

Dobra organizacija — množična udeležba — odlični rezultati

V vrsto športnih in drugih prireditvev ob dnevu oboroženih sil se vključuje tudi strelsko tekmovanje članov in članic izvršnih organov družbeno-političnih organizacij, SO, IS in občinskega štaba TO. Tokrat je organizator tekmovalja občinski štab TO z zadovoljstvom ugotavljal, da se je letošnje tekmovalje udeležilo nadpovprečno veliko tekmoval-

cev. Uspehi tekmovalja pa nedvomno kažejo na pravilnost in stalno prisotnost obrambnega usposabljanja in obenem tudi podružbljanja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Z dobrimi rezultati so presenetile tudi tovarišice; nekatere med njimi so na tem tekmovalju tudi prvič streljale z orožjem.

Ce odštejemo slabo vreme, ki je kar naprej oviralo tekmovalce, je bilo tekmovalje vzorno organizirano; tekmovalci pa so kljub temu dosegli odlične rezultate. Občinski štab TO je pripravil za ekipnega in posamičnega zmagovalca posebne pokale. Pri seštevku rezultatov streljanja s pištolo in avtomatsko puško je prvo mesto med ekipami zasedal OŠ TO s 418 krogi, drugo mesto komite OK ZKS Ptuj s 378 krogi in tretje oddelek za LO s 377 krogi. Najboljši rezultat med posamezniki pa je dosegel Franc Skrt, predstavnik ZZB NOV s 174 krogi.

Sicer pa je letošnje tekmovalje vnovič pokazalo, da je potrebno

takšnim in podobnim tekmovaljem posvečati posebno pozornost, saj skozi to dokazujemo tudi stopnjo naše obrambne pripravljenosti in izurjenosti. Organizator OŠ TO je odločil, da postane tekmovalje v bodoče tradicionalno.

Tekmovalje je bilo v ponedeljek na strelišču v Rabeljčji vasi; udeležilo pa se ga je prek 50 tekmovalcev za razliko od lanskega tekmovalja, ko je tekmovalo le 13 tekmovalcev.

Tudi to tekmovalje je bilo posvečeno dnevu oboroženih sil Jugoslavije.

MG

NOVINARJI SMO KEGLJALI

Najboljši Korošci

Preteklo soboto smo se v mariborskem hotelu Habakuk novinarji, ki delamo na obočju severovzhodne Slovenije pomerili v kegljanju. Zbralo se nas je 38 iz osmih redakcij. Metali smo 25 na polno in 25 na čiščenje. Končni vrstni red ekip: 1. Korošci (Radio Slovenj Gradec) 552, 2. Novi Tednik (Celje) 548, 3. Delo (dopisništvo Maribor) 515, 4. Pomurci (Vestnik in Radio Murska Sobotna) 506, 5. Večer 472, 6. Združeno delo 458, 7. Radio Maribor 397, 8. Radio — Tednik Ptuj 348 itd. Naša ekipa je nastopila okrnjena, vendar smo tekmovali. Tudi to je nekaj, čeprav nismo nič trenirali.

Med posamezniki je bil najboljši Ivo Mlakar (Korošec — razumljivo) 228, pred Borkom de Cortijem (Delo) 196 in Bodadijem (Novi Tednik) 195 podrtih kegljev. Med posameznicami je tudi tokrat najbolje zadevala Majda Struc (Delo — Maribor). Podrla je kar 151 kegljev. Naslednje srečanje bodo pripravili Pomurci.

L. k.

DELAVSKO — ŠPORTNE IGRE

V pikadu — uspeh za kmetijski kombinat

V športni dvorani „Mladika“ je bilo v petek tekmovalje v ženskem pikadu v okviru tekmovalja delavsko-sportnih iger. Kljub temu, da se je prijavilo kar 16 ekip, syje tekmovalja udeležilo le 5 ekip. Med ekipami je prvo mesto zasedel Kmetijski kombinat, drugi je bil Mesokombinat Perutnina, tretja SO, četrta SDK in peta TGA. Frančka Beranič iz Mesokombinata Perutnina je bila najboljša med posameznicami, druga Milka Pavlica — SO in tretja Sonja Vrščič — Kmetijski kombinat.

MG

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem Skupščine občine Ptuj razpisuje na podlagi 34. člena zakona o upravljanju in razpolaganju z nezazidanim stavbnim zemljiščem (Uradni list SRS, št. 7/77)

JAVNI NATEČAJ

Za oddajo v uporabo stavbnega zemljišča družbene lastnine in na njem stoječe nedograjene družinske stanovanjske hiše.

1. Predmet natečaja je stavbno zemljišče družbene lastnine, ki ga tvori parc. šte. 261/14 travnik v izmeri 789 kv. m, k. o. Skrblje ter na njem stoječa nedograjena družinska stanovanjska hiša.
2. Zemljišče, ki je predmet natečaja, je deloma že komunalno opremljeno. Zgrajena je drenaža okrog stavbe s plastičnimi cevmi, priključek na kanalizacijo s potrebnimi jaški in peskolovi. Zgrajen je del kanalizacije v dolžini 18 m, vodovodni priključek z betonskim jaškom, zgrajen je tudi cestni priključek na glavno cesto, in kabelski priključek za elektriko in dvofazni, dvotarifni števec brez ure.
3. Gradnja stanovanjske hiše na parc. šte. 261/14 k. o. Skrblje je v II. gradbeni fazi. Kletna etaža je v surovem stanju, brez tlaka, vendar z nasipom gramoznih krogel. Stavbno pohištvo še ni vgrajeno. Zidana je na betonske temelje, vse v izvedbi po tipskem gradbenem načrtu, ki ga je izdelal Projekktivni biro Ptuj, pod oznako RI — E. Zazidana površina stavbe po načrtu, že dani zasnovi in dejanski izvedbi, bo znašala 230,00 kv. m, v primeru, da bo podstrežje v celoti izkoriščeno.
4. Izklicna cena za stavbno zemljišče skupaj z nedograjeno hišo, dosežanjo komunalno opremljenostjo, vrednostjo materiala, ki se nahaja na parceli, ter posrednimi stroški, načrti, prispevki, znaša 156.000 din.
5. Natečaj je usten in bo v petek, 5. januarja 1979, s pričetkom ob 12. uri v prostorih oddelka za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj, soba šte. 32/II.
6. Udeleženci natečaja morajo 1 uro pred pričetkom položiti varščino v višini 15.000 din, ki jo je nakazati na račun Samoupravne komunalne skupnosti občine Ptuj, šte. 52400—662—26981. Varščina se ob neuspeli licitaciji vrne, ob uspehi pa vračuna v odškodnino.
7. Izlicirano odškodnino mora najugodnejši ponudnik plačati v roku 30 dni od dneva podpisa pogodbe, katero nakaže samoupravni komunalni skupnosti občine Ptuj.
8. Vsa pojasmila v zvezi razpisane natečaja dobite na oddelku za gospodarstvo in urbanizem SO Ptuj, soba šte. 32/II.

Oddelek za gospodarstvo in urbanizem

ŠAH V JURŠINCIH

Jasna Pavlin in Lidija Horvat med igro

Ob dnevu JLA je ŠSD Slogiz Juršine priredilo šahovski turnir, ki se ga je udeležilo 12 šahistov iz KS Juršinci. Prikazali so zelo borbena in kvalitetna igra. Boj za prvo mesto je bil zanimiv in napet. Z odličnim finišem je zmagala Lidija Horvat, pred Jasno Pavlin in Samom Bezjakom.

Vrstni red: Lidija Horvat 9 točk; Jasna Pavlin 9 točk; Samo Bezjak 9 točk; Janček Kukovec 7 točk; Tonček Lajh 6,5 točke itd.

Lidija Horvat je za osvojevo prvo mesto prejela pokal v trajno last, najboljši trije pa so dobili diplome.

Slavka Cafuta

Uspela razstava malih živali

Društvo ljubiteljev malih živali Ptuj je tudi letos zelo skrbno pripravilo razstavo malih živali z ocenjevanjem. Razstava je bila odprta od 15. do vključno 17. decembra v domu KS Ivan Spolenjak na Bregu in v prizidku.

Razstava je potekala v dveh prostorih. V domu KS Ivan Spolenjak so si obiskovalci lahko ogledali 160 golobov šestnajstih različnih pesem. Vaba za oči je bila vsekakor tudi pasemska in okrasna različna. Zanimive so bile tudi račke mandarinke, ki so zelo redke.

V prizidku pa se je v kletkah šopiril „dlakasti del“, kjer je bilo razstavljenih prek 100 pasemski kunccev. Kunci ptujskih gojiteljev so znani po kakovosti, kar je potrdilo že večkratno ocenjevanje strokovnjakov širom Jugoslavije. Med razstavljenimi kuncji je bilo nekaj republiških šampionov.

V treh dneh si je razstavo ogledalo prek 1000 obiskovalcev, med njimi pa je bilo seveda največ mladih razvednežev.

—OM

Pasemski kunci so bili prava paša za oči

ROKOMET

Neuspeh rokometošic Drave

V organizaciji ljubljanske armadne oblasti, je bil v Novem mestu turnir ženskih rokometnih ekip v počastitev Dnev JLA. Nastopile so ekipe, ki nastopajo v II. zvezni ligi Drava, Alpele, Olimpija in Krka.

Dravašice so odpotovale na ta turnir močno oslabiljene, saj iz opravičenih razlogov niso nastopile Mumlekova, Vogrinčeva in Krajnčeva. Kljub temu pa se je trenerju Džuriću nudila priložnost preizkusiti vse mlajše igralke, s katerimi računa v spomladanski sezoni. Ptujčanke so vsa srečanja izgubile in to: proti Alpelesu 23:13, Krki 14:13, Olimpiji 17:10.

Končni vrsti red; zmagala je Olimpija pred Krko, Alpelesom, in Dravo. V ekipi Drave je bila najuspešnejša strelka Černe 15 golov, Ivančič 9, Čuš 6 itd.

Vse ekipe so prejele spominske plakete JLA in značke, bile pa so gostje garnizije Novo mesto.

anc

KOŠARKA

Drava—Rudar 72:83 (25:29)

V športni dvorani MLADIKA so domači košarkarji pred 50 gledalci izgubili srečanje. Igra je bila skozi vso tekmo enakovredna, saj domačini niso dovolili, da bi si gostje prigrabili prepričljivo vodstvo. V 10. minuti se je poškodoval domači igralec Urbančič, ki igre ni mogel nadaljevati, kar se je v moči ekipe poznalo. Domačine je pokopala prevelika vrneta za zmago in so si v preostri igri v obrambi prehitro nabrali osebne napake, zato so igro zaključili mlajši manj rutinirani igralci, ki pa borbenih gostov niso mogli zadrževati.

Sodnika Jurečko iz Slovenske Bistrice in Tkavc iz Maribora sta tekmo vodila zelo dobro.

Najuspešnejši so bili za Dravo Dobrijevič 16, R. Beranič 14, Šerona 11, Filipič 10 itd., za Rudar Krofi 17, Sluga, Podlipnik in Savšek po 14 itd.

anc

IGRA Z ZVENEČO ŽOGO

Ptujčani tretji v Gradcu

Na povabilo avstrijske-štajerske zveze v Gradcu za slepe in slabovidne je bilo organizirano tekmovalje v igri z zvenečo žogo. Nastopilo je 6 ekip in to tri ekipe iz Slovenije in ekipe iz avstrijske Štajerske.

Ptujska ekipa v kateri so nastopili Ornik, Trstenjak, Furjan in Vuk je v srečanjih prikazala odlične igre, žal pa, je dokaj nesrečno izgubila proti kasnejšemu zmagovalcu s tesnim rezultatom, s tem pa tud-prvo mesto na turnirju.

Srečanja so se končala z naslednjimi izidi: Ptuj—Štajerska 6:0, Ptuj—Maribor I 7:2, Ptuj—Graz I 3:3, Ptuj—Graz II 3:2, Ptuj—Maribor II 0:1.

Za ptujsko ekipo sta dosegla Furjan 10 in Ornik 9 golov. Končni vrstni red: Maribor II 9 točk, Graz I 8, Ptuj 7, Maribor I, 4, Graz II 3 in Štajerska 0 točk.

Na zaključni svečanosti, ki so se je udeležili predstavniki mesta Gradca je bilo poudarjeno sodelovanje dveh sosednih držav tudi na tem področju in da bi ta srečanja postala tradicionalna. Tako bo prihodnje leto v mesecu marcu srečanje v Mariboru, razširilo pa bi se naj tudi na ostala področja sodelovanja. Saj bi tako olajšali in popestrili življenje vsem, ki jih je kruta usoda prikrajšala za vid. V spomin na srečanje so prejeli vsi avstrijski tekmovalci gramofonsko ploščo slovenskih pesni Okteta slepih Slovenije.

anc

NOVO STRELIŠČE V PTUJSKI VOJAŠNICI

V okviru prireditve in proslav ob dnevu oboroženih sil so v ptujski vojašnici svečano odprli novo strelišče za streljanje z zračno puško. Strelišče je sodobno urejeno in ima 8 strelskih mest. Služilo pa bo med drugim tudi za tekmovalja vojakov iz Maribora, Slovenske Bistrice in Ptuja.

Ze ob otvoritvi so se pomerili v streljanju vojniki iz Maribora, Slovenske Bistrice in Ptuja. V ekipni konkurenci je zmagal Maribor pred Ptujem in Slovensko Bistrico; ptujski tekmovalcec Božidar Rojnik pa je med posamezniki zasedel drugo mesto.

Nasploh je bila strelska sezona ptujskih strelcev v tekočem letu izredno uspešna. Za svoje dosežke so ob 30-letnici strelske zveze Jugoslavije prejeli tudi zlato medaljo, ki je bila podeljena občinski strelski zvezi Ptuj.

MG

Delavni planinci v Kidričevem

Nekoliko čudno se sliši, da v Kidričevem, industrijskem naselju sredi Dravskega polja, aktivno deluje tudi planinsko društvo, s samostojno sekcijo v osnovni šoli „Borisa Kidriča“. Za delo planinskega društva ima prav gotovo največ zasluga Andrej Gorše, znani telesnokulturni delavec in strokovnjak s tega področja.

Za mlade planince vsako leto organizirajo planinsko šolo, organizirajo daljše izlete in poti v planine, da mladi na kraju samem

Lanskoletni tečajniki PD Kidričevo na vrhu Uršlje gore pri TV pretvorniku Plešivec Foto: Konrad Zorec

spoznavajo in doživljajo čar naših planin. Pohvalno je tudi, da z mladimi planinci sodelujejo tudi starejši tako planinci kot drugi občani. Zato si je PD zastavilo nalogo, da vsak občan z območja krajevine skupnosti Kidričevo gre vsaj enkrat v življenju s planinci v gore.

Tudi zimski čas planinci v Kidričevem s pridom koristijo za razna predavanja, pripravljajo pa se tudi organiziranje tečaja za smučarje, ki postaja vodilno na področju zimске rekreacije. Poleg tega pa imajo planinci iz Kidričevega v svojem programu zapisanih še precej nalog in so tudi trdno odločeni, da jih dosledno opravijo.

France Mesko

TV spored

TV LJUBLJANA

ČETRTEK, 21. DECEMBRA:
9.55 do 1.30 in 12.55 do 13.30 Veleslalom za moške, iz Kranjske gore; 15.00 Solška TV: Avstralija, Oborožene sile SFRJ; 16.15 Veleslalom za moške i Kranjske gore 17.15 Poročila; 17.20 Voelker-Ludwig: Saj to je za znoret; 17.55 Obzornik; 18.05 Stare japonske pravljice; 18.20 Etna – dokumentarni film; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Izziv kulturi: Kulturna dediščina naših krajev; 22.05 TV dnevnik; 22.20 Jazz na ekranu: Kvartet Dewey Redman;

PETEK, 22. DECEMBRA:
9.55 do 11.30 in 11.55 do 13.30 Slalom za moške iz Kranjske gore; 15.00 TV v šoli; 16.15 Slalom za moške – iz Kranjske gore; 17.15 Poročila; 17.20 Zverinice iz Režije: Mravlji in muren; 17.40 Mathis, mladinska nadaljevanja; 18.00 Obzornik; 18.10 Srečanje oktetrov 78j 18.40 Srečanje z življenjem Himalajskega predgorja; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Slavnostna prireditev ob dnevu JLA; 21.05 Razgledi; 21.35 TV dnevnik; 21.50 Baretta – serijski film; 22.40 Poročila.

SOBOTA, 23. DECEMBRA:
8.00 Poročila; 8.05 Stare japonske pravljice; 8.20 Carobna žoga; 8.35 Z besedo in sliko: Modri zajec; 8.50 Voelker-Ludwig: Saj to je za znoret; 9.25 Daljnogled, TV Beograd; 9.55 Dokumentarna oddaja; ... Izbira študija in poklica: Vojaški poklic; ... M. Dombrowska: Noči in dnevi; ... Poročila; 16.00 Poročila; 16.05 Otok tujenjev – Mladinski film; 17.00 Državno košarkarsko prvenstvo; 18.35 Obzornik; 18.50 Muppet Show; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 J. Mortimer: Will Shakespeare; 20.55 Gospod Verdoux – film; 22.55 Poročila; 23.00 625.

NEDELJA, 24. DECEMBRA:
8.50 Poročila; 8.35 Za dobro jutro: Domači ansambli: Frank, Kumer, 9.25 625; 9.45 D. Sušič: Odborniki, TV Šarejevo; 10.30 Čebelica Maja; 10.55 Skrivnost pletenega koša – serijski film; 11.25 Mozaik; 1.30 Kmetijska

oddaja; 12.30 Poročila; Kaj vemo o ...; dokumentarni film; Dosje našega časa: leto 1960; Sportna poročila; Propagandna oddaja; Veselo potovanje z Bay City Rollers; Poročila; Ironija usode – I. del filma; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 A. Marodič: Zaplet, iz cikla Poti in stranpoti; 20.55 Cetinje – mesto heroj; 21.25 TV dnevnik; 21.35 Sportni pregled.

PONEDELJEK, 25. DECEMBRA:
9.00 TV v šoli: V ritmu, Jugoslavija po II. svetovni vojni; Za prosti čas, Gozd; 10.00 TV v šoli: Materinsčina, Risanka, Zemljepis, 11.10 TV v šoli: Za najmlajše; 15.00 TV v šoli – ponovitev; 16.10 Ljudje in zemlja – ponovitev; 17.15 Poročila; 17.20 Vrtec na obisku; dedek Mrz prihaja; 17.35 Kaj vemo o ...; 18.00 Obzornik; 18.10 Spekter 18.30 Sola smučanja; 18.40 Mozaik; 18.45 Mladi za mlade; 19.15 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 M. Krleža: Gospoda Glembajevi; drama SNG; 22.25 TV dnevnik.

TOREK, 26. DECEMBRA:
8.45 TV v šoli: Pod snežno odejo; Ali ste vedeli; Vrag na vasi; Novoletna pravljica, Dnevnik 10; 10.00 TV v šoli: Prirodoslovje, Risanka, Glasbeni pouk; 14.45 TV v šoli – ponovitev; 17.20 Poročila; 17.25 Rock koncert: Janis Ian; 17.55 Obzornik; 18.05 Pisani svet; 18.40 Trimska televizija; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Mednarodna obzorja; Koroška in Slovenija; 21.05 Štendhal Lucien Leuwen; 21.55 TV dnevnik; 22.10 Glasbeni magazin; 22.55 Poročila.

SREDA, 27. DECEMBRA:
8.30 TV v šoli: Narodi in svet, Industrijski izdelki, Bitka na Sutjeski, Slikarske tehnike; 10.00 TV v šoli: Kocka kocka, Risanka, Izobraževalni film; 16.10 Poročila; 16.15 Z besedo in sliko: Deček ježek; 16.25 Londonska narodna galerija; 16.50 Obzornik; 17.00 Košarka Cibona-Partizan; 18.30 Puntarska pesem; 19.10 Risanka; 19.30 TV dnevnik; 20.00 Film tedna: Ljubzensko življenje Budimirja Trajkovića; 21.45 Sodobniki: Lidija Osterc; 22.15 TV dnevnik.

RADIO PTUJ

ČETRTEK, 21. decembra: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP; 16.30 Pionirji zdravo v OŠ Hajdina II. del; 16.45 Ljudski pevci n godci iz okolice Ptuja; 17.00 Novice; 17.05 Kulturna panorama – delo v JLA; 17.20 Slovenski solisti zabavne glasbe Janko Ropret; 17.35 Delo Strelske družine „Jože Lacko“ Ptuj; 17.50 Vedri ritmi.

PETEK, 22. decembra: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP; 16.30 KS Turnišče pri Ptuj; 16.40 Pojo zbori občine Ptuj; 17.00 Novice; 17.05 Mladi danes v JLA; 17.35 Igramo za razvedrilo.

SOBOTA, 23. decembra: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP; 16.30 V soboto popoldne (magnetofonski zapisi, nasveti, gost oddaje, vmes zabavna in popularna glasba).

NEDELJA, 24. decembra: 11.00 Tedenski pregled dogajanj in obvestila; 11.25 Zabavna glasba, vmes EPP; 11.30 Gospodarsko gibanje in delitvena razmerja; 11.40 Godbe na pihala; 12.00 Cicibani dober dan; 12.15 Čestitke poslušalcev I. del; 13.00 Kmetijska oddaja; 13.15 Čestitke poslušalcev II. del.

PONEDELJEK, 25. decembra: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP; 16.30 Sport in društva; 16.45 Zabaval vas bo orkester in zbor Harry Manciany; 17.00 Novice in EPP; 17.10 Iz stare diskoteke; 17.30 Delegacije obravnavajo; 17.40 Melodije iz operet.

TOREK, 26. decembra: 16.00 Poročila in obvestila; 16.15 Zabavna glasba, vmes EPP; 16.30 Naš komentar o oceni rasti gospodarstva; 16.35 Domači ansambli: Veseli hmeljarji, Maks Kumer in Henček; 17.00 Novice, in EPP; 17.10 Delavec v kolektivu Zgodovinskega arhiva; 17.20 Poje vam Leo Sayer; 17.35 Predstavljamo vam Društvo računovodskih in finančnih delavcev; 17.45 Zabavni orkester Franc Povrec.

SREDA, 27. decembra: 8.05 Dobro jutro, pogovori v živo; 8.30 Poročila, obvestila in EPP; 8.45 Cicibani, dober dan; 8.58 Povzetek in odpoved oddaje.

V ostalem času prenašamo prvi radijski program RTV Ljubljana.

krvodajalci

Lovrenc, 7. decembra 1978: Minka Sluga, Pleterje 6; Jože Kramberger, Lovrenc 27; Marta Loštrek, Lovrenc 36; Maks Lenart, Lovrenc 119; Anton Kramberger, Lovrenc 27; Stefan Beranič, Zupečja vas 4; Vili Pepelnik, Zupečja vas 10; Franc Peršuh, Pleterje 47; Franc Peršuh, Pleterje 39; Janez Medved, G. Pleterje 35; Terezija Jurič, Lovrenc 90; Kristina Čebek, Lovrenc 84; Rozika Vindiš, Pleterje 33; Marija Vnuč, Pleterje 12; Urška Plajnshek, Pleterje 73; Amalija Bauman Lovrenc 29; Pepca Loštrek, Lovrenc 36; Katica Rihtarič, Lovrenc 70; Frančka Ivančič, Lovrenc 14; Jože Murko, Lovrenc 129/a; Stanislav Beranič, Zupečja vas 4; Jože Medved, Lovrenc 16; Branko Horvat,

Lovrenc 72; Franc Planinšek, Pleterje 34; Anica Strel, Lovrenc 83.

POLENSAK, 1. december 1978:
Stanko Stuhec, Hlaponci 43; Jožef Suen, Slomi 4; Majda Kokol, Lasigovci 18; Janez Ernejčič, Hlaponci 44; Jože Plohl, Brezovci 6; Stanko Čuš, Hlaponci 54; Stanko Slana, Polenci 9; Alojz Janžekovič, Polenci 4; Jože Kukovec, Lasigovci 10; Franc Kovačec, Slomi 1; Franc Osterc, Hlaponci 41; Vladimir Suen, Slomi 4; Ottilija Plohl, Polenci 42/a; Angela Petek, Brezovci 1; Marija Megla, Polenci 47; Kristina Štebih, Polensak 25; Jože Kekec, Polensak 15; Milan Lebar, Polensak 29; Danijel Petek, Polensak 11; Janez Kokol, Hlaponci 38; Janez Kovačec, Slomi 1; Alojz Kekec, Polensak 57.

Dežurstvo prehrambenih trgovin:

SOBOTA, 23. DECEMBRA 1978:
prodajalna HRANA, Izbira Ptuj

SOBOTA, 30. DECEMBRA 1978:
prodajalna JELEN, Izbira Ptuj

mali oglasi

PREKLICUJEM SPRIČEVALO poklicne šole za prodajalce z dne 1. septembra 1976 na ime Jožica Premuzič, Vičanci 66, Velika Nedelja.

PRODAM gramofon TOSCA 10 STEREO, avtomatik. Hebar, Hrvatski trg 1, Ptuj.

PRODAM stavbeno parcelo za vikend, Franc Knehtl, Grajena 22, Ptuj.

PRODAM traktor SAME DELFINO 32 KS, dobro ohranjen. Anton Jerenko, Popovci 26.

KUPIM lažji gumivoz, nosilnost od dva do tri tisoč kilogramov. Naslov v upravi.

PRODAM peč na olje in obešalnik za predsobo. Cvetko Borovnik, Peršernova 1, Ptuj.

PRODAM v bližini Ptuja posestvo, primerno za vzrejo prašičev in telet. Zemlja po želji od 3 do 5 ha. Vse zraven hiše. Naslov v upravi.

PREKLICUJEM očitek, ki sem ga izrekel v ptujski banki bančnemu uslužbencu, dne 12. decembra 1978 in se zaradi tega opravičujem, ker je bil izrečen v zmoti. Anton Podhostnik, Cirkulane 63.

Odbor za delovna razmerja **Združenih lekarn Ptuj**

objavlja dela in naloge

PREPISOVANJE ŠIFER IN TAKS NA RECEPTEH

Pogoj: končana osemletka in znanje tehnične pisave številka, enomesečna preizkušnja dela.

OD po pravilniku. Prijave sprejemajo do 31. decembra 1978.

PREKLICUJEM osebno izkaznico na ime Ana Korže, Prešernova 3, Ptuj.

PRODAM leseno uto 10 x 6 metrov. Naslov v upravi.

PRODAM ograjeno stavbeno parcelo ob glavni cesti Maribor-Ptuj. Škofič, Slovenja vas 29.

PRODAM ami 8 ali zamenjam, motor ne dela. Naslov v upravi.

JAVNA ZAHVALA. Pacient Adolf Horvat se pristočno zahvaljuje kirurgu dr. Ljubu Pušenjaku za uspešno opravljeno operacijo in medicinskemu osebju za skrbno nego.

ZAHVALA. Društvo slepih in slabovidnih Ptuj se zahvaljuje kolektivu SDK za podarjenih 500,00 din namesto venca ob smrti svoje bivše uslužbenke v pokloju Marije Brenčič, oskrbovanke doma upokojencev Ptuj-Muretinci.

kino

PTUJ
Četrtek, 21. decembra: ZMAJ UNICUJE GNEZDO honkon. barv. CS karate akcijski film; Od petka, 22. do nedelje 24. decembra: KING KONG am. barv. CS pustolovski film, v nedeljo ob 10. uri bo am. filmska komedija MLADI FRANKESTEIN; Torek, 26. decembra: DRUŽINSKA ZAROTA am. barv. vstav.; Sreda, 27. in četrtek, 28. decembra: MAŠEVANJE ZELENEGA SRŠENA am. barv. CS film, v četrtek ob 20. uri bo it. barv. vstav. film LJUBI ME, TODA OPRAVI DOBRO.

SREDIŠČE
Petek in sobota, 22. in 23. decembra: VIKEND NA DEŽELI ob 19.00 uri; Nedelja, 24. decembra: KAZEN NA PLANINI EIGER, ob 15.00 in 19.00 uri

Delavski svet **TOZD BOLNICA PTUJ** razpisuje prosta dela in naloge **administratorja** v skupni enoti TOZD.

Pogoj: Končana upravno administrativna šola. Delovno razmerje se sklene za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, pri čemer mora kandidat opraviti 2-mesečno poskusno delo. Kandidate vabimo, da v 15 dneh od dneva objave pošljejo pisemne vloge z dokazili o izpolnjevanju zahtev na naslov: Komisija za delovna razmerja pri TOZD Bolnica Ptuj. O izidu izbire bomo kandidate obvestili v 30 dneh po preteku razpisnega roka.

metalka

VAM NUDI iz konsignacije

Viesman – najmodernejši kotli in avtomatike za centralno ogrevanje

Thyssen – oljni gorilci od 15.000 do 80.000 kcal/h (cena 398 DM in 2.604,15 din), poleg teh vam nudimo tudi plinske gorilce in instalacijski pribor

Atrol – raztezne posode in pripadajoče armature

Grundfos – obtočne črpalke

Dobava takoj po plačilu

Vse informacije, nasvete pri izbiri, projektiranju in nakupu, dobite v METALKI LJUBLJANA, Dalmatinova 2, III. nadstropje, soba 5, ali po telefonu številka (061) 317-144

Torpedo
TRAKTORJI 4006 IN 7206 40 IN 70 KM

Močni traktorji z velikim učinkom in malo porabo goriva so izdelani po licenci DEUTZ. Motor je zračno hlajen, z dolgo življenjsko dobo. Enostavno vzdrževanje in vsestranska uporabnost. Rezervni deli in servis zagarantirani.

Prodaja: Agrotehnika Ljubljana, Titova 38 s prodajnimi mesti še v: Celju, Mariboru, M. Soboti, Lendavi, Ljutomeru, Škofji Loki, Poreču, Zminju in Buzetu.

agrotehnika Ljubljana o. spol. o.

TRGOVSKA PROIZVODNA IN SERVISNA DELOVNA ORGANIZACIJA

TOZD Agromehanizacija trgovina

KUPON

S tem odrezkom kupona zahtevajte prospektni material in cene od prodajalca v navedenih krajih.

Ime in priimek:

Ulica, št.

Št. pošte, pošta:

Sprejeli so statut in poslovnik

Delegati obeh zborov skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti Ptuj so se sestali 18. decembra in najprej sprejeli poročilo o finančnem poslovanju skupnosti v devetih mesecih letošnjega leta. Razpravljali so o izvajanju programa vzdrževalnih del v tem letu in o spremembi programa, kjer je bilo nekaj pripomb delegacije KS Kidričevo. Tudi nekateri drugi delegati so se oglašili, vendar je bilo iz razprave razbrati, da so vprašanja zgolj posledica nesodelovanja med delegacijami, krajevno skupnostjo in hišnimi sveti oziroma zbori stanovalcev. Jasno je, da so potrebe vedno večje kot je na voljo denarja za vzdrževanje, posebej še zaradi starega stanovanjskega fonda. Precej sredstev pa gre tudi za obnovo stanovanjskih hiš v središču Ptuja, ki so zgodovinsko zaščitena.

Delegati so opozorili tudi na obnovo hiš izven mesta, prav tako pa na gradnjo. Seveda je gradnja stanovanjskih hiš v zunanjih krajevnih skupnostih odvisna od več dejavnikov, tako od krajevnih skupnosti kot od temeljnih in drugih organizacij združenega dela, ki bi morale prispevati svoj delež h gradnji. Gre za težave tistih delavcev, ki dobe stanovanja v Ptuj in se morajo voziti na svoja delovna mesta v oddaljene kraje. Ker pa je sredstev premalo, potrebe po stanovanjih pa so največje v samem Ptuj, prihaja prav v centru do pospešene gradnje.

Tako so delegati med drugimi nalogami sprejeli tudi takojšnjo akcijo za pridobivanje zemljišč v naselju Rabeljca vas-zahod, poleg tega pa bo SSS pričela iskati možnosti za gradnjo v drugih naseljih na območju občine Ptuj izven mesta, — seveda glede na potrebe in možnosti.

Delegati so brez pripomb sprejeli statut SSS Ptuj in poslovnik o delu skupščine. Bolj zavzeto so prisluhnili razlagi predloga prehoda na ekonomske stanarjne na območju ptujске občine, ki bo v razpravi približno dva meseca. V tem času se bomo morali odločiti za eno izmed variant prehoda na ekonomske stanarjne. Ena izmed delegatke je poudarila, da bi morali ob prehodu na ekonomske stanarjne upoštevati predvsem višino osebnih dohodkov. Tudi osebni dohodek bo eden izmed elementov izračunavanja ekonomske stanarjne, saj le-ta naj ne bi presegala 7% družinskega proračuna. V kolikor pa bo višja, so na voljo solidarnostna sredstva, ki jih bodo lahko uporabili za subvencioniranje stanarin, v kolikor bodo družine do subvencije upravičene.

N. D.

PETA REVILJA PEVSKIH ZBOROV OBČINE PTUJ

Ob svečanostih, ki potekajo te dni v znamenju DNEVA JLA je Zveza kulturnih organizacij občine Ptuj v petek, 15. decembra 1978 organizirala revijo pevskih zborov. Na reviji je nastopilo 18 zborov iz prosvetnih društev, zbor Društva upokoencev iz Ptuja in dva zbor iz organizacij združenega dela.

Kljub temu, da so bili kar štiri pevski zbori, ki so se tokrat prvič predstavili in ne delujejo še leto dni, je bilo opaziti neverjeten kvaliteten vzpon od lanske revije in tudi vseh dosedanjih.

Ta kvalitetna rast zborov se je odražala že pri izbiri pesmi s katerimi so zbori nastopili, kjer so zborovodje napravili velik korak naprej, tako pri vođenju in dirigiranju kot pri interpretaciji nasploh. Zbori so bili intonacijsko čisti, grobega prepevanja skorajda ni več. Lahko mirno trdimo, da nekaj zborov dosega že določeno umetniško višino in, da na reviji ni bilo slabega zbora pač pa nekaj zelo dobrih. Kakšno zanimanje vlada za to vrsto ljubiteljske dejavnosti nam prav nazorno kaže že dejstvo, da je nastopilo toliko zborov in da je bil tako močan tudi odziv med številnimi poslušalci, ki so do zadnjega sedeža in stojišča napolnili, ne ravno majhno, sportsko dvorano „Mladika“ v Ptuj.

Guestje revije so bili pevci moškega pevskega zbora DPD Svoboda iz Ormoža, ki so nastope posameznih zborov zaključili z

Čutimo dolžnost, da se zahvalimo vsem, ki so pomagali, da je prireditev lahko bila izvedena to je vodstvu in dijakom Poklicne kovi-

Združeni zbori so revijo končali s skupnim nastopom.

Foto: Langerhole

Gobčevo skladbo „Vihar“ in pripravili občinstvo do navdušene glasjanja. Združeni zbori, ki so šteli skoraj 500 pevcev so ob zaključku skupno zapeli Pahorjevo partizansko „Koračnico“ in Sivi-cevo „Pesem zmage“.

narske šole „Veljko Vlahovič“ iz Ptuja, Telesnokulturni skupnosti Ptuj, osebju obrata družbene prehrane TGA „Boris Kidrič“ Kidričevo in dramski skupini DPT Svoboda iz Kidričevega ter njemu mentorju. Dušan Kozar

Vedno več sodelovanja in povezovanja

K Elkomu še ptujski

Projektivni biro

K sestavljeni organizaciji združene dela Elkom iz Maribora se bo v kratkem, poleg Line iz Apač pri Radgoni, priključil in samoupravno organiziral še Projektivni biro Ptuj, ki je za „Olgo Meglič“ že druga delovna organizacija, ki se bo vključila v dejavnosti mariborskega združenega dela.

Osnovni motiv povezovanja je prav gotovo iskati v potrebah tržišča, ki teži po celovitih poslih na področju investicijske dejavnosti. Bodočnost imajo tiste delovne organizacije, ki bodo tržišču lahko ponudile celotno storitev: od investicijskega svetovanja do ključa.

Projektivni biro danes zaposluje okoli 70 delavcev, do leta 1980 jih bodo zaposlili še več. Dejavnost Projektivnega biroja je raznolika in razvejana. Tako delavci svetujejo izvedbo naložb, sodelujejo pri izdelavi projektivnih nalog z investitorjem, organizirajo in vodijo licitacije pri izbiri izvajalca projekta, skratka organizirajo celotni program investicije in njene realizacije. S takšnim delom in ponudbo bodo sestavljeni organizaciji združenega dela Elkom dobrodošel poslovni partner. zk

V DOLANAH BODO ODPRLI NOVO TOVARNO

V soboto bodo v Dolanah, v odprli novo tovarno krajevni skupnosti Cirkulane hidropnevmatike in strojev.

V tovarni se bodo zaposlili tudi delavci, ki so bili na začasnem delu v tujini

Slavnostna predaja ključev za novo tovarno bo ob 11. uri, opravil pa jo bo predsednik delavskega sveta tovarne „Olga Meglič“ iz Ptuja, ki je tudi investitor nove tovarne.

Ob tej priložnosti bo Dolane obiskal Vitja Rode, podpredsednik republiškega izvršnega sveta, ki bo tudi slavnostni govornik. Poleg predstavnikov SOZD Elkom, „Olge Meglič“, občine Ptuj in KS Cirkulane se bo svečanostno ob otvoritvi tovarne udeležil še predsednik občinske skupščine, dr. Cveto Doplihar in drugi predstavniki ptujске občine.

Po slavnostni otvoritvi si bodo udeleženci lahko še ogledali film o izgradnji tovarne ter bogat kulturni program. zk

V MIP Ptuj imajo prostorske težave

V novem trgovskem podjetju Panonija Ptuj so po združitvi pričeli z različnimi organizacijskimi spremembami v DS skupnih služb, v TOZD Maloprodaja in TOZD Veleprodaja.

V Veleprodaji so največje spremembe, saj bodo celotno tehnično stroko preselili v Slovenjo vas, medtem ko bo v Ptuj ostala galerija in prehrabeno skladišče. V obeh skladiščih bodo potrebne manjše spremembe, ki ne bodo zahtevale večjih finančnih vlaganj.

Še večje spremembe so potrebne v TOZD Zaščita—Moda. Krojačji bodo dobili obnovljene prostore na Ormoški cesti, — dela so v

TRGOVINA

teku, — kjer bodo podvojili ponudbo krojaštva po meri in skrajšali čas izdelave. V Kidričevem nameravajo zgraditi nove prostore za Zaščito, za kar je dokumentacija že v pripravi.

Najmanj organizacijskih sprememb bo v TOZD Maloprodaja, vsaj v tem času. Že v prihodnjem letu si bodo prizadevali za čimboljšo založenost trgovin, povečali in modernizirali bodo prodajne prostore. Pripravljajo tudi specializirane trgovske lokale — delikateso, trgovino s športno opremo, nogavičarstvo in podobno.

Se vedno razmišljajo o obnovitvah nekaterih trgovin — Kekec, Živila, Turnišče in o novogradnji v Cirkulanah.

Skupne službe so že združili — komercialno, splošno, kadrovsko, razvojno plansko in analitsko ter pravno službo. Pri tem pa imajo izredno velike težave s prostori, saj prav omenjena služba dela pod izredno težkimi delovnimi pogoji. Za primerjavo podatek, da v nekaj pisarnah v prostorih nekdanje „Delte“ dela okrog 50 ljudi, kar je daleč pod normativi. Ob tem je

Franc Tomanič, direktor MIP, dejal:

„Upravičeno govorimo o nerazumevanju KB Maribor poslovne enote Ptuj, ki je s pogojno pridobitvijo nekdanjih prostorov SDK v Ptuj izredno razširila svoje prostore, nam pa ne želi odstopiti pritličja nekdanje „Delte“, katerega lastnik je sicer MIP.

Menimo, da ni prav, da v novi delovni organizaciji nima, v smislu organizacije, ena najpomembnejših služb osnovnih pogojev za funkcioniranje, saj mora biti koncentrirana na enem mestu. Tako bo morala delati na treh mestih, kar bo izredno težko.

O upravičenosti te trditve se je moč prepričati. Zaradi tega ne bomo mogli odstopiti sedanjih prostorov izbirene računovodstva Skupščine občine Ptuj za AOP center in bodo ob takem nerazumevanju KBM poslovne enote Ptuj, ki je sedsela skorajda celi center Ptuja, ostali brez prostora tudi skupščinski organi.“

Težave pa imajo tudi z lokacijami vodstev posameznih temeljnih organizacij združenega dela, vendar bi le-te ob rešitvi prostorskih težav računovodstva, lažje reševali, čeprav ne dokončno.

N. D.

NA LASTNIH NAPAKAH SE UČIMO

Tako bi dejali, ko beremo predlog odloka o zimski službi, ki bi ga naj delegati zbora združenega dela in zbora krajevnih skupnosti skupščine občine Ptuj sprejeli na zasedanju, ki bo 28. decembra. Dejali bi lahko, da smo resnično vsi zatajili. Ob prvem večjem sneženju smo se drsali in „nadršali“, ker pač živimo v prepričanju, da so dolžne očistiti sneg in led s cestišč in pločnikov ob službe, ki jim plačujemo. Pa ni tako. Tudi mi sami bi morali prijeti za lopate in z malce dobre volje poskrbeti za rekreativno čiščenje snega pred stanovanjskimi hišami in poslovnimi zgradbami, vendar se nam ni dalo. Čakali smo in zmerjali, ko smo trdo pristali na

ledenih tleh.

Bo po sprejetju odloka bolje? Najbrže bo. Odlok namreč predvideva poleg dolžnosti tudi sankcije za njihovo neizpolnjevanje. Žal — še vedno so potrebne. Predlog odloka, sprejet naj bi bil po hitrem postopku, kar je še tako potrebno, predvideva v predzadnjem poglavju v 22. členu naslednje denarne kazni:

..... od 100 do 500 dinarjev se kaznuje za prekršek pravna oseba in posameznik, ki stori prekršek v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti, ki:

1. ne očisti novozapadlega snega s pločnikov zjutraj do 5.30 ali po potrebi večkrat dnevno,

2. ne odstrani snega, ki je padel ali je bil odstranjen s streh na pločnike,

3. ne odstrani ledenih sveč s streh ali žlebov,

4. ne posipa pločnikov ob poledicah ali uporablja za posipanje drug material razen peska in soli,

5. odmetava snega na vozišča, s katerih je bil sneg že odstranjen, na cestne požiralnike, hidrante in v očiščene cestne jarke,

6. ne pritrudi snegolovcev na strehah tam, kjer obstaja nevarnost, da pade z njih sneg,

7. ne popravi sproti žlebov in odtoknih cevi na zgradbi,

8. pred odstranjevanjem snega s streh in ledenih sveč s strehe ali

žlebov ne postavi znaka za nevarnost,

9. odvaža snega na mesta, ki niso za to določena.

Z denarno kaznijo od 1000 do 5000 dinarjev se kaznujeta za prekrške lokalna skupnost in samoupravna komunalna skupnost, če ne izvajata plana zimске službe iz 18. člena odloka.

Navedli smo le nekaj sankcij, predvidene pa so tudi za posameznike od 20 do 500 dinarjev, čeprav bi lahko bile višje, če hočemo, da bodo učinkovito vzgojno vplivale na kršilce odloka.

Medtem ko nastaja ta sestavek, krepko sneži. Upamo, da bodo ob branju teh vrstic naše ceste, ulice, trgi očiščeni, kljub temu, da bo pričel odlok veljati šele osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Ormož in Ptuj.

N. D.

ureme

do nedelje, 31. decembra 1978.

Zadnji krajec bo jutri, 22. decembra ob 18.42, mlaj pa v petek 29. decembra ob 25.39.

Napoved: Do 27. decembra pričakujemo suho vreme. Mrzlo bo v jutranjih urah, čez dan pa bo še za ta letni čas kar precej toplo.

Dne 27. in 28. decembra je verjetno izdatnejše sneženje ali tudi dež, če bo temperatura zraka vsaj plus 2.

Za leto 1979 stare knjige napovedujejo še kar dobro letino. Obetajo dosti sadja, žitaric, grozdja in olja.

Alojz Cestnik

ČRNA KRONIKA

V tednu od 11. do vključno 18. decembra so miličniki postaje milice Ptuj in njenih oddelkov posredovali v devetih prometnih nesrečah, ki so zahtevale eno smrtno žrtev, dve osebi sta bili huje, kar deset oseb pa je bilo lažje telesno poškodovanih. Stanje je torej več kot zaskrbljivo, če posebej, če ga primerjamo s stanjem prejšnjega tedna, ko je bila na večini cest hujaša poledica, pa je bilo mnogo manj prometnih nesreč.

Med vzroki nesreč prednjači tokrat neprimerna hitrost glede na stanje cestišč, takoj za tem pa je nepravilno prehitjevanje in izsiljevanje prednosti. Skupna materialna škoda na poškodovanih vozilih znaša preko 67.000 dinarjev.

proti Mariboru. Na ptujskem mostu se je odločil prehitovati v trenutku ko je z leve proti desni začela prečkati cesto pešakinja Marija Rojko iz Šturmovca 14. Zaradi nepravilnega prečkanja in nepravilnega prehitjevanja je prišlo do trčenja v katerem je dobila Rojkova hude poškodbe. Materialne škode ni bilo.

PODRIL PEŠAKINJO

Isti dan, v soboto, 16. decembra

se je zgodila huda nesreča na Potrčevi cesti v Ptuj. Pešakinja Marija Oberčkal iz Ptuja je prečkala Potrčevo cesto iz smeri CMD proti Volkmerjevi ulici. V tem trenutku je po Potrčevi cesti iz smeri Rogoznice pripeljal voznik osebnega avtomobila V. R. iz Ptuja, ki je pešakinjo zadel in jo zbil po cestišču. Oberčkalova je bila hudo poškodovana na vozilu pa je za okoli 1000 din materialne škode. materialne škode. -OM

TRČIL V KOLESARJA

Zelo huda prometna nesreča se je zgodila v sredo 13. decembra v Novi vasi pri Ptuj. Kolesar Mirko Pernat iz Placarja 17 se je okoli 17.30 peljal iz smeri Destrnika proti Ptuj. V Novi vasi je za njim vozil voznik osebnega avtomobila P. F. iz Destrnika, ki je imel zasenčene luči, zaradi nasproti vozečih avtomobilov. Zaradi tega je opazil kolesarja pred seboj v zelo kratki razdalji in ga je zadel s prednjo desno lučjo. Kolesarja je vrglo na pokrov motorja in na streho, od koder je padel na desno bankino. Zaradi hudih poškodb je umrl na kraju nesreče. Na vozilu je za okoli 2.500 din materialne škode.

PREHITEVAL NA MOSTU

Tudi v soboto, 16. decembra je prišlo do hude prometne nesreče na ptujskem mostu čez Dravo. Voznik osebnega avtomobila Milan Mukoski, zač. stanujoč v Ptuj je ob 12.15 peljal iz Ptuja

DOMAČA RAST

PRILOGA TEDNIKA,
PTUJ,
21. DECEMBRA 1978
LETO I.
ŠTEVILKA 9

22. december — Dan JLA

22. decembra 1941 je bila v majhnem bosanskem mestecu Rudu ustanovljena prva proletarska brigada. To je bila prva brigada na našem ozemlju, ki je imela nalogo, da pomaga vsem tistim enotam, ki bodo v najhujši stiski. Pomagala je na severu, na jugu in že je bila na zahodu. Teh hudih dni se vsako leto spomnimo in jo počastimo s praznikom-dnevom JLA.

Ko nas je sovražnik 6. aprila 1941 tako nepričakovano napadel, se nismo mogli braniti, ker nismo imeli vojske. Imeli smo jo že, toda kralj, ki je bil na čelu te vojske, je pobežnil v Veliko Britanijo. Tako je naša vojska ostala brez voditelja in se je razkropila vsepovsod, le tam je ni bilo, kjer bi bila nujno potrebna. Nekateri so že mislili, da se tako močni vojski, kot je nemška, sploh ne bomo mogli upreti. Toda živeli so ljudje z močno zavestjo in ljubeznijo do domovine. In njihov boj ni bil zaman. Leta 1945 nam je zasijala luč svobode.

Vojna nas je izučila, da moras biti nanjo vedno pripravljen. Zato smo do danes zgradili vojsko, ki je močna in z njo bomo, če bo potrebno, branili naše meje do zadnje kaplje krvi. Razvili smo močno kopensko in zračno vojsko ter mornarico. Nihče, prav nihče, nas ne more tako presenetiti kot se je to zgodilo leta 1941.

Naša vojska nam pomaga tudi na druge načine. Prva prihititi na pomoč ob raznih elementarnih nesrečah. Venomer je pripravljena pomagati pri gradnji pomembnejših objektov (cest, železnic, mostov, prekopov). Tudi pri pospravljanju pridelkov je že pomagala. Med pomembnejše naloge pripadnikov JLA pa spada tudi krepitev bratstva in prijateljstva vseh jugoslovanskih narodov in narodnosti.

Prav zaradi takih dejanj, ki jih opravljajo vojaki današnjega časa, smo nanje ponosni. In tudi oni so ponosni, saj vedo, da s tem prispevajo svoj delež k napredku in večji blaginji vseh nas.

Metka Grimšič,
7./razred, OŠ Grajana

Moj brat je bil vojak

Moj starejši brat je bil vojak. Ko se je vrnil domov, mi je pripovedoval:

„Najteže mi je bilo, ko sem prišel v kasarno. Imel sem domotožje. Ko sem se nekoliko navadil na to vojaško življenje, je bilo že bolje. Večkrat smo šli na vojaške vaje. Imeli smo različno orožje, puške, avtomate, strojnice, bombe, topove in tanke. Takrat smo živeli na prostem. Večkrat sem moral tudi na stražo.

Ob nedeljah smo imeli vojaki prost dan. Lahko smo odšli v mesto na sprehod, v kino ali posadat v gostilno. Med služenjem vojaškega roka sem dobil tudi obisk. To je bil zame velik dogodek.

Pri vojakih sem se sprijateljil z mnogimi fanti. Bili smo si kot bratje, pomagali smo si. Se sedaj si z njimi dopisujem.

Bilo je veliko težkih in lepih trenutkov, ki smo jih skupaj preživeli.“

Lepo je biti vojak in živeti z zavestjo, da služiš svoji domovini, da jo čuvaš.

Vinko Ferčec,
3. razred,
OŠ Gruškovje

22. DECEMBER DAN JLA — PRAZNIK VSEH NAS

Kako bi ravnal, če bi prišlo do vojne

Če bi prišlo do vojne, se mi mlajši verjetno ne bi takoj bojevali s puško v roki kje na fronti. Lahko pa bi bili borcev v veliko korist kot kurirji, obveščevalci, bolničarji in če bi bilo potrebno, bi zbirali hrano, obleko, zdravila. Material bi penesali na skrivna mesta. Vsa bi bil po svoje vključen v splošni ljudski odpor.

Če bi nam pretela vojna, bi skušal najprej z razrednim odborom pomiriti in rganizirati svoje sošolce. Po navodilih učiteljev, narodne zaščite in TO bi se umaknil s svojim razredom na skrivno mesto izven Ptuja, kjer bi bil v vojni pouk. Vsa bo moral natančno upoštevati vojaške ukaze. Okrog hiš, kjer bi imeli pouk, bi postavili skrivne opazovalce. Potrebno bi bilo, da se seznanimo z vsemi ljudmi, ki bi tam prebivali. Nujna bi bila tudi zaupna gesla, da bi lahko ugotovili neznanca, ki bi kaj lahko bili

vrinjeni diverzanti.

Sami se bomo morali znajti tudi pri nujenju prve pomoči. Zdej je čas, da se naučimo v tečajih RK, kako pomagamo pri zlomih, ranah, opeklinah, zastrupitvah. Vprašanje je tudi, ali bo delala v vojnih razmerah šolska kuhinja, kot je to danes. Prehrana bo problem. Obdelati bo treba vsa plodna zemljo. Kot pionirji bomo gotovo dosti delali na njivah. Tudi preprosto hrano si bomo morali znati sami pripraviti. Važno bo tudi preskrba s pitno vodo. Izvire, potike, vodnjake bomo stražili, da jih ne bi sovražnik okužil. Vse bomo storili za SVOBODO DOMOVINE. Povsod bodo potrebni zanesljivi in neomahljivi pionirji. To je pomembno tudi danes. V razredu ne bi smelo biti sklepa, ki ga ne bi zanesljivo izvršili.

Saša Sokolič, 7. b
osn. š. F. Osojnik, Ptuj

oborožene sile v borbi in miru

DOMOVINA, NIKOLI TE NE BOM ZATAJILA

Brnenje letal se je oglasilo nekje pod oblaki in preglasilo klepet množice otrok. V pričakovanju so se stiskali pod golimi vejami topolov. Mogočni zrakovlenci so se otrsli sivih oblakov in zapluli pred radovedne oči otrok.

Boščala sem v hladno, megleno jutro in v mislih sem se preselila v vojne čase, v smrt, ki so jo sejali sovražni bombniki.

Jutranjo tišino je prekinil predirljiv zvok sirene. Znak za zračni napad. Rezek zvok je paral sivo jutranjo mego in ponosnih lepotic bele Ljubljane so se vsuli ljudje. Usodno leto 1941. tudi njim ni prizaneslo.

V ozki uličici ljubljanskega jedra je bilo vse živo. Majda je s starši tiho in brez panike zapustila visoko, s freskami okrašeno hišo. Držala se je matere za roko in se preplašeno ozirala v nebo. Sivi jutranji oblaki so se razpršili in ozračje so z značilnim živjajočim glasom preprale prve rušiče.

Majda se je s premraženimi rokami oklepala itkega materinega vratu. Z vlažnih zidov zatohle kleti je venomer padal omet. Ljudje so se prestrašeno stiskali v kotih, z grozo in žalostjo v rcu poslušali bobnenje opek in kamenja. Proti mogočnim jeklenim pticam so bili brez moči.

Brnenje se je počasi oddaljevalo in Majda je spustila materin vrat. Mati si je oddahnila in z Majdo sta zapustili vlažno klet.

Iz globokih misli me je predramil živahen klepet sošolcev. Razdelili smo se na skupine in se razkropili v različne smeri. Hodila sem z Aleksandro, Lišano, Danico in Mirjano.

Čez nekaj časa smo se ustavili na Mestnem vrhu.

Mega se je počasi, a vztrajno dvigala iznad spečih hiš starega Ptuja in na nekaterih mestih so jo prebodli nežni jutranji žarki.

Obetal se je jasan dan. Sonce me je plašno

grela v hrbet, medtem ko sem od daleč pod seboj opazovala prebujajoče mesto. Nekdaj bogate hiše so se nebogljeno stiskale k ponosnemu grajskemu hribu. Stari grad se je pravkar izluščil iz pršeče megle in preko njegove veličastne kape je v daljavo zaplul glas zvona iz starega ptujskega zvonika. Sončni žarek ga je pravkar obliknil z vročim jezikom, tako da se je zableščala kovinska streha in so me zabolele oči.

Pogledala sem vstran in se ozrla k skupinici pred sabo. Najhitreje je že skrila gozdna tišina. Stekla sem za ostalimi. Pred mano so v vrsti stali grčavi hrasti in me spominjali na četo mladih partizanov.

Zadnja sem stopila v toplo zavetje gozda in se z odsotnimi mislimi potopila v senco hrastov. Nisem več čutila sonca, ki me je še vedno peklo v hrbet. Okrog mene se je prepletal glasen vrvež sošolk. Z vrščem so stopale po živopisanem traku gozdne steze.

Zdelo se mi je, da ne hodim več med grčaviimi debli hrastov, da je vse naokrog polno vitkih, temno zelenih smrek, pohorskih lepotic...

Na smolnatem deblu je slonel mlad fant in čelo nabiral v gube. Oči so brez cilja tavalje po prostornem gozdu. Bil je najmlajši izmed Sarhovihih sinov. Misli so e mu odtrgale od skupine, od partizanov. Misli je na mater, na svoj topli dom.

Na majhni jasi je na drhteči smrekovih vejah počivala skupina partizanov. Borci so obkročili Sarha, moža s košato brado. V tistem mrzlem jutru mu jo je vklenilo belo ivje.

Tršata, visoka postava mu je bila sključena in težka, na videz okorna roka mu je tudi med počitkom tesno oklepala puško. Prostovaljno jo je prijel v roko in se s sinovi pridružil borcem, zbranim v obširnih pohorskih gozdovih.

Nihče ni niti slutil, da je prav ta mrzli zimski dan poslednji. V zadnji, veličastni bitki so se morali spoprijeti s tisočkrat močnejšim sovražnikom. Obkolili so jih na jasi, med vitkimi smrekami pri Treh žebjih. Padli so vsi trije Sarhovi sinovi, padel je njihov oče Sarh.

„Valja, Valja, pohiti!“ se je spet zadržal Mirjana in me potegnila za sabo. Zadržila sem se in stekla hitreje. Pred mano so se v travnati dolinici vrstile puške, minometalci in strojnice.

Pogled mi je obstal na vojakih, mladih in krepkih, kot so bili Sarhovi sinovi. Spretno so ravnali z orožjem in poučevali občudojoče otroke o vojaških veščinah.

Stopila sem k mlademu fantu, ki je pravkar odovarjal na eno številnih vprašanj klepetavega Edija. Videla sem, da ima rad otroke, prijazno se jim je smejal in jim kazal puško.

„Ta je prav podoben najmlajšemu Sarhovemu sinu“, sem si rekla v mislih in zdelo se mi je, da me fant razume, saj se je zresnil in se obrnil k meni.

Danes je vse breme na njih, na mladih vojakih, da branijo našo domovino. Nekoč so nam jo hrabro priborili Sarh in mnogo drugih zavednih mož. Vsa domovina je zaupala njihovim močnim rokam, ki bi se takoj oklenile puške in se uprle sovražniku, če bi prestopil našo mejo. Vsi ljudje, ki ljubijo našo domovino, vsi bratski narodi, vsa mladina in pionirji bi vzeli za vzgled hrabrega Sarha in po svojih močeh pomagali pregnati sovražnika.

Naše življenje poteka v miru in svobodi, saj naše meje nenehno varujejo budni graničarji. Ves narod in naša svoboda je zaupana v odločne, a vendar tople in mehke roke naših vojakov.

Vaša Aleksič, 7./d,
OŠ Toneta Žnidariča, Ptuj

Naši vojaki — naš ponos

Naši vojaki čuvajo meje naše domovine na kopnem, na morju in v zraku.

Ko dopolnijo fantje 18 let, gredo k vojakom. Za nekatere, ki niso navajeni na red in disciplino, je to velika prelomnica.

V kasarni dobijo vojaško uniformo in puško. Tako postanejo vojaki. Zanje se začne drugačno življenje. Učijo se korakati, strejati in drugih spretnosti.

Pri vojakih spoznajo tudi mnogo prijateljev iz vse domovine.

Na naše vojake moramo biti ponosni. Ko mi sladko spimo, se učimo,

igramo, oni čuvajo našo domovino.

Valerija Drevenšek,
3. razred, OŠ Gruškovje

Oborožene sile v svobodi in miru

22. december je posvečen Jugoslovanski ljudski armadi. 21. decembra je bila namreč ustanovljena prva proletarska brigada v Rudu, vendar se je morala že drugi dan spoprijeti s sovražnikom. Njen cilj je bil boriti se za enakopravnost, mir in svobodo. Da smo dosegli te cilje, je padlo na stotine borcev in kurirjev, ki so pripomogli h kar najhitrejšemu razvoju revolucionarnega boja, pomagali so pri zbiranju sanitetnega materiala. Poleg poguma je bila za borce pomembna dobra oborožitev. Prva partizanska tovarna orožja je delovala v Užicu, v 67-dnevnem obdobju Užiške republike. Kljub zaslinim prostorom in v kratkem času so delavci v tej tovarni izdelali številne partizanske puške, naboje, popravljali so tanke in topove in vse to pošiljali partizanskim enotam. Lahko bi rekli, da je bila tovarna na osvobojenem ozemlju začetek naše vojne industrije.

V več kot tridesetih letih svobode smo seveda zgradili nove objekte vojne industrije. V okviru Jugoslovanske ljudske armade delujejo tudi številni raziskovalni inštituti in laboratoriji, ki izpopolnjujejo obrambno orožje. Danes je naša armada oborožena z najsodobnejšim obrambnim orožjem in večina tega orožja je narejena doma. Vojaki imajo razne vrste mitraljezov in puškomitraljezov, raketno orožje, vojaška letala, minometalce, topove itd.

Današnja jugoslovanska vojska ne sestavljamo samo pripadniki JLA, pač pa tudi teritorialna obramba, civilna zaščita, pravzaprav vsi. Med njimi so tudi cicibani, ki so bili pred nekaj tedni sprejeti v Zvezo pionirjev, in so dali častno besedo, da se bodo borili za domovino, jo spoštovali in bodo pripravljeno zanjo dati življenje. Na dan Jugoslovanske ljudske armade so v mnogih krajih številne proslave, saj vse njene pripadnike spoštujemo in cenimo, ker pomagajo ne samo v primeru vojne, temveč tudi pri raznih nesrečah, poplavl, potresih, pri izgradnji mostov, cest in železnic.

Zelim, da bi se JLA še dolgo uspešno razvijala pod vodstvom tovariša Tita, ki ima največ zaslug, da se pripravljamo za obrambo domovine vsi, tudi mi najmlajši.

Magdalena Klasič,
7./razred, OŠ Hajdina

Valerija Perger

Vezi

Ti si jezero
jaz slap
in najina ljubezen reka,
Ti si dan
in jaz sem noč
a najina ljubezen mrak.
Živiva dan
in noč
in mrak,
Vendar je
v nama
enako hrepenenje
tvoje sonce
in moja senca
sta brat
in sestra.
Stojiva na obali
razpiti sanj
in srkava vase
piš zahodnega vetra
Tako srečna sva
in sama,
Med nama je most —
tiha ljubezen.
Najine oči iščejo
dobro zvezdo,
da bi dale njej
to strastno hrepenenje.
Najine roke
so nemi tovariši
sredi nemirne
reke strasti.
Svet je najin
in midva sva njegova.
Med nama
je drobni žarek upanja,
ki naju veže
v eno.
Od vekomaj
in na veke

Valerija Perger

Monodija

bledo umiranje nedoživetega ...
v gaze
polne lune
in v ubitem
ritmu vsemirja
v drhtavosti
jasnin
in v tvojem
mračno dehtečem
občutju daljav
je živel
neko hotenje,
samo
a polno spominov
davno zmrčenih
jeseni,
živelo ...
ljubilo ...
kakor da
v marcu
čuti vsemirje
in v revščini
svojih pričakovanj
jasnino,
kalno brezno
je odsevalo
iz njegove praznine
in s injesmaragdno drhtenje,
v oblake,
v park,
v dotik belih trav
in v čredo splačenih sanj
je hitelo
tisto hotenje
in potem
je srečalo
ledeno goro ...

ko je cvetel marec
in v tivoliju rože
se je neko hotenje
poklonilo
drugemu hotenju,
enaintrideseti marec ...

pridi hotenje
v zlatočrne vedrine
domovanja gradov,
pridi v odsvit
davnega hotenja ...

bledo umiranje nedoživetega ...
brez jasnin
in akcij
cvetočih v duši
brez čaščenja
brez kropljenja
in sivih
turobnih molitev.
le včasih,
ko zažarijo tisti smaragdi
se utrne iz praznih globin
solza,
v prazno
v gluho noč
se oglasi krik samotne ptice,
v duši tiho umira ljubezen ...

...
Tvoja hotenja
Iščejo
Bisere z zlatom
Ovenčanih sanj.
Razpotja,
Samo spomini
Aprilskih skrivnosti
Mamijo srce
Oropano
Topline
In s vetlih brezčasij

Valerija Perger

Breda Trinkaus

Komaj življenje

Ko leže čez upognjena
hrbtišča trsov
nebržno once ktobra
in je zrak sladak od vonjev
bakreno zlatih vinogradov,
so k nebu vzpete rebri,
nema daritev
za trudna srca.
V zimi neubrana pesem
je pijana od veselja,
po dolgem čakanju kleti
na živo gladkost ina,
je pijana od drhteče boli
nezavedno ostarelih rok.

Kot kletev trda zemlja,
kot žolč gnanak
vsakdan mozaičnih obrazov
z niansami prsti:
v vsem je nezadržno
valovanje ljubezni.

Ljubezen,
s komaj slutnim vonjem
po smrti ...

SONSIREY

Slutnja

Davi sem v globoki modrini vesolja
uzrla neko čudno zvezdo
in krohot glasni
slišala nad našim mestom.

Valerija Perger

...
nekoč
sva bila
orkan,
danes
sva
maestral,
ti
in
jaz
ki
naju
jemlje
čas
in
spoznanje.

Zvezda se mi bliža,
mislila sem tedaj pa, oh,
grozen prizor pod seboj uzrem
in zavem se — k zvezdi letim.

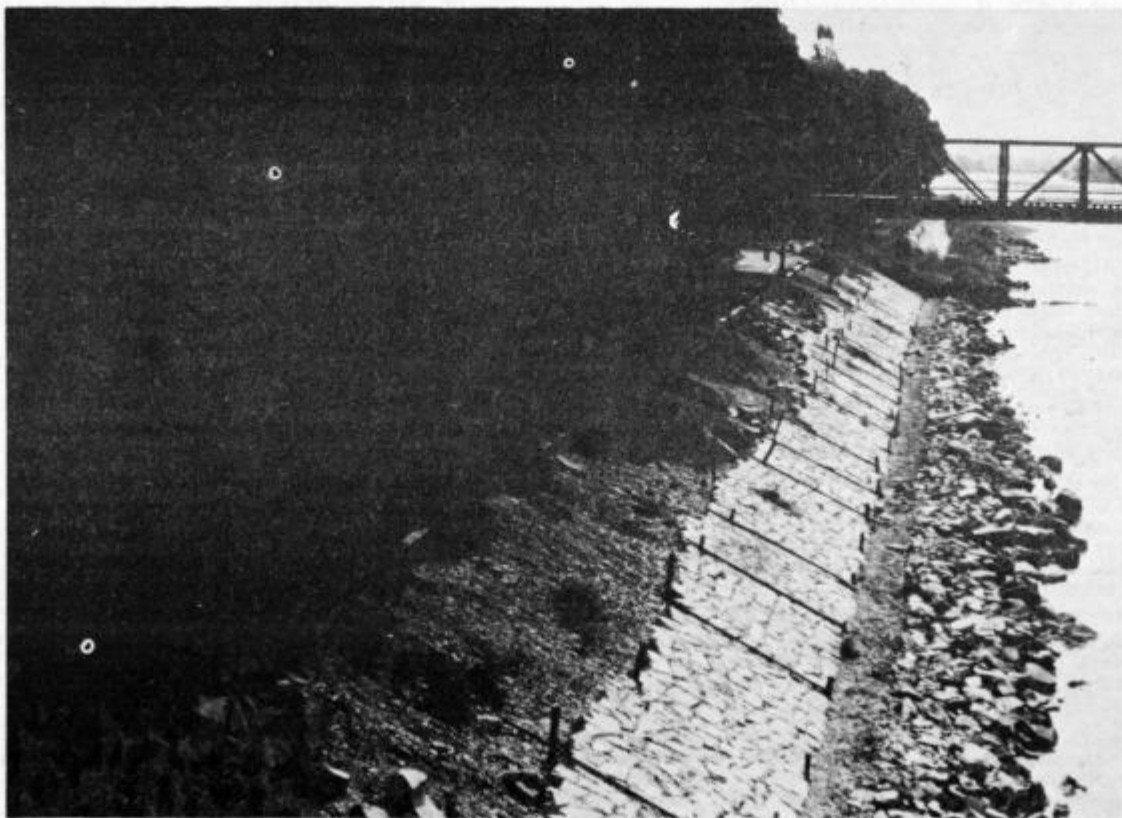
Pod mano tresk, in lom,
ogonj in divji kriki groze,
a jaz nič ne čutim,
le roke stegujem in — iščem.

Beseda

Vedno te imam,
vso čisto, večno in neskončno,
pa te, skrivnostno,
komaj najdem za obraz sebi ...
Ko grata srce in razum
zrelo igro sozvena
in neubranih beganj,
začutim tvojo globoko bližino,
neizrekljivo odrešujoč dotik.
Sred ognja sem ti mati,
in sem čista,
iz tebe rojena,
in vsa prozorna
od tvoje neločljivosti,
beseda,
ko že jasna siješ vame
nasmeh ljubljene.

Skoraj obup

Šla bi med toplino rok,
pa se začutim amotni jok odhajanja
in mrzlo dlan v spominu.
Zagrizla bi v drevo življenja,
pa se splašim, ko vidim za seboj
vse veje brez plodu;
povila bi besede
na mehko dlan papirja,
pa vse preveč ta hip je greha,
premalo vere in ljubezni v meni.

Črno, kje je sneg?

(posnetek Zdenko Kodrič)

Fotografija meseca

Na novemberskem natečaju za Fotografijo meseca so sodelovali štirje člani FKK DOD Svoboda z 12. Fotografijami. Za najboljšo je bila izbrana fotografija Miša Koltaka: Spomin. FKK

SONSIREY

Jutri

Tukaj sem.
Še danes.
Še danes jaz
z vsemi lastnostmi
v vsemirju zgubljenega človeka.
In jutri?
Ali bom vzknila v dehtečo rožo,
ali pa kot lepljiva prst
zavabila k sebi naslednjega mrliča?
Morda se bom pogreznila
globoko v središče zemlje,
ter v neki daljni deželi
postala izvir in pili,
pili me bodo do pijanosti — ljudje,
ki še ne slutijo
kako blizu je konec
ko jih zastrupljam
in pijo, pijo
mojo kri.

MARJAN BERLIČ

Smeh.
Vsi se skrivajo.
Smejijo se.
In so veseli.
Smeh.
Glej ga klovna!
Manjka nam svobode.
Svoboden je in smešen.
Smejmo se.
Zaplešimo, zapojmo.
In snejmo se.
Ker nismo smešni.
Ker nismo klovni.
Nož.
Da nož!
Pa kaj si moreš, pride.
Nož, če ni drugega pride nož.
Če ni, postane, te zakolje.

MILKA VODUŠEK

Moja mati

Moja mati solze toči,
močno srce njo boli,
sanja o slovenski zemlji,
v domače kraje si želi.
Mnogo let je že minilo,
kar v tujino smo došli,
doma prijat'je smo zgubili,
ki v tolažbo so nam b'li.
Reci nam ti zemlja mila,
zakaj zapust'li smo te mi,
res bili smo vsi še mladi,
ko od doma smo odšli.
Saj prišli še bodo časi,
ko mi vsi se vrnemo,
mati več ne bo jokala,
domek naš vesel spet bo.

BRANKO CIGLER

le leti moja ptica
leti in povzdigni želje
leti tja do klica
ki tiho sliši se v praznoti zvezd
mrzloti neznanega in takoželežega časa
— veselja ljubezni
nikar s prsti ne božaj dreves
odpadlo bo listje
nikar ne brodi z rokami po vodi
zbežale bodo ribe
nikar ne steguj rok proti nebu
ptičje petje bo umrlo
nikar ne stopaj po stezah
ne bodo več vodile tja
ne stori več ničesar
preveč je že bilo storjenega

rad bi stopil predte
in te prosil
odprl svoje srce
in ti položil v roko moje želje

pa bi bilo vse zaman
razsule bi se ti po rokah
padle bi pred tvoje noge
ko bi stopila drugam
bi bili ti koščki
še bolj vsak sebi

8. nadaljevanje

Tudi Dušan je pri četvi pridno pomagal. Zdjaj pri tem, zdjaj pri onem stricu ali teti. Pestro kmetiško življenje in delo na soncu v svežem zraku ga je kmalu pritegnilo. Imel je izostreno oko in dar za opazovanje narave. Svojevrsno je delovala nanj velika sprememba, ko je zamenjal kulise mestnega gledališča za naravo krasnih cvetočih travnikov in pisanih polj s temnimi gozdovi v ozadju. Na pamet naučene in mnogokrat nerodno izpovedane vloge bolj ali manj sposobnih igralcev, so se v naravi razvijale mnogo bolj neprisliljeno, sproščeno, naravno in prilagojeno. Vse je bilo, kakor ena sama harmonija pesmi narave. Samo po sebi se mu je vcepilo spoznanje, da ni lepšega življenja, kot je kmetiško...

Mati Ana se je počasi ponovno vraščala v sredino, iz katere je nekoč izšla.

Ona se ni nikdar odtujila svojem rojstnem kraju. Nič se ni pobahatila, četudi je po poroki živela drugačno življenje, kot nekoč v domači hiši. Navidezno jo je odtujil le čas, v svojem bistvu na je ostala ista kot poprej in tako ponovno življenje ni bilo težko. Od trpljenja in žalosti izpita lica so se začela zopet polniti in sonce ji je lepo ožarilo blede obraze. Vedno lažje je sama opravljala vsa gospodinjska in materinska opravila. Še čudno se ji je zdelo, če se ji je kdaj ponudil, da bi pomagal.

Otroci so bili zdravi in lepo so se razvijali. Živeli so mnogo več pri igri na prostem in telesa so se jim vidno krepila. Na mizi je bilo sicer manj mesa, pa zato več solate in mleka. Zjutraj pa zlatorumeni koruzni žganci, zabeljeni s praženo slanino in vročim mlekom.

Posebna mikavnost pa je bila bližnja Trnava, ki je lena tekla tik za hišo. Bila je plitva in nič nevarna, segala je ob levem bregu komaj malo čez gležnje in se je le pod zaraslimi bregovi na desni strani poglabila do kolen. V njej je živelo mnogo rib in zanimivih rakov, ki so ždeli v svojih luknjah med koreninami starih jelš in vrbač. Proti večeru in zgodaj zjutraj so se stari rakci razlezli tudi nekaj dalje proti sredini po produ na široko razlite vode.

Dušan si je kmalu umislil ribolovni pribor. Urezal si je kot sveča ravno leskovo palico, kakršne rastejo na robovih gozdov na Krčevinah. Starejša teta mu je na svojem kolovratu spredla fino vrstico iz ostre kodelje, bratranec Branko pa mu je dal iz svoje zbirke trnek. Sprva ni znal. Pobegnile so vse ribe in ribice, tudi previdni raki so se umaknili v svoje luknje. Še sčasoma pa se je priučil tudi ribiškim spretnostim in tu pa tam je prinesel že kaj manjšega za večerjo.

To je bilo novo veselje in prijetno razvedril, kar je še bolj popestrilo že tako bogato življenje na kmetih.

Kako ničasta je še tako tehnično izpopolnjena lutka, pa četudi zmore zastokati in pomežikniti z očmi, v primeri z majhno ljubko mlado mucko. Ringaraja na mestnem pločniku, ali pa štrencanje na ulici, so le skromne igre v primeri z bogato, življenja polno predstavo, ki jo zna uprizoriti muca, kadar prinaša svoje malčke v novo gnezdo. Kako presenetli koklja, ko naenkrat pripelje iz skritega kota v parni celo procesijo zlatorumenih ključkov, ki živahno čivkajo za kokajočo mamo. Pa telički, žrebički, lastovke in piščiči! Kako bogata in poučna učiteljica je narava! Kdor ni preživel vsaj manjšega dela svojega življenja na kmetih, ta ostane revež v svoji notranjosti.

Nekdaj trden Potokarjev rod je začel poganjati nove mlade korenine v materini zemlji...

Ko so potekli prvi dnevi velikih počitnic, so Smrekarjevi zopet povabili Dušana na obisk. Obe družini je vezalo dolgoletno prijateljstvo in doktor Smrekar si je malo očitil, zakaj ni skušal preprečiti grozeče nevarnosti, ko pa so vendar bili jasno opazni znaki duševnega razkroja zgubljenega prijatelja.

Prav zaradi tega, pa tudi iz obzirnosti do naenkrat tako obubožene, niso prihajali na obiske v novi dom znanci, ki so bili nekoč vajeni videti se v brezskrbnih in uglednejših okolnostih. Ljudem postane nerodno in začno se počasi odtujevati, čim sonce sreče zaide na eni strani.

Glavarjevi so izkoristili Dušanov obisk, da so izvedeli to in ono. Čeprav so pričakovali, jih je vendarle zelo presenetila novica, da resno razmišljajo o prenehanju Dušanovega nadaljnjega šolanja. Nikomur ni ostalo neopazno, da je vest posebno prizadela Bredo, ki se je doslej vselej poskušala prikazati le v prijateljski ravnodušnosti. Ko so bili popoldne zopet na kopanju, je vse njeno obnašanje razkrivalo neželne nitke zblizevanja, ki so pomenila nekaj več, kakor pa zgolj prisrčno prijateljstvo.

Tako srečanje je blagodejno vplivalo na Dušana. Zato pa je bilo razočaranje tem večje, ko je na koncu počitnic nadebudni dijak namesto šole moral v uk v čevljarstvo delavnico. Neradi so se odločili za ta poklic, ki je bil tudi že takrat med manj uglednimi, a

vse druge obrti v domačem kraju so bile prezadene.

Propast Potokarjeve hiše, odselitev in nazadnje uk v čevljarstvo, vse to je dokončno ohladilo nežnejša čustvovanja med mladima prijateljskima. Pa četudi samo platonsko ljubezen, se vendar globoko zasidra v mladem srcu in nenadoma prekinitev prizadene vselej bolj tistega, ki je brez krivde bil odrinjen in pozabljen. V Smrekarjevi družini vse to ni ostalo neopazno in tako so bili veseli, da se je vse izteklo brez težjih pretresov...

Vsi trije bivši Potokarjevi pomočniki Barika, Janko in Lenčka so bili že zdavnaj v novih službah in so posamič čedalje bolj poredko prihajali na obisk k nekdanji gospodinjini.

V mestecu onkraj Slovenskih goric, nekdanjem prebivališču Potokarjevih, je dogodek počasi tonil v pozabo. Uradni akti o izginotju so ostali nezaključeni za zaprašenih policah okrajnega sodišča. Poteklo je že skoraj leto dni od dogodka, a še vedno ni bilo mogoče nikjer zaslediti nikakršne sledi. Nihče ni mogel odgovoriti na vprašanje, ali je Potokar zginil živ ali mrtev. „Kakor da bi ga zemlja

Ko je minevalo prvo poletje v novem domu, se je iztekal tudi za Dušana tisti čas, ki bi ga bilo mogoče še všteti v počitnice. Neko septembrsko jutro, ko so začeli dijaki odhajati v šolo, se je zgrnila cela procesija mladeničev, ki so otovorjeni s kovčki hiteli mimo na postajo. Dušan je zamišljen stal ob oknu in z orosenim pogledom zrl za njimi, s katerimi ni mogel več...

Tudi on se je v tistih dneh odpravil v uk k domačemu čevljarju, ki je imel svojo delavnico na Bregu v ulici nekaj višje nad kapelo. Zjutraj in zvečer pa je vodila pot mimo strica Andreja. Kadar ga je teta Angela opazila, vselej ga je poklicala in mu naložila ob jebaček vseh mogočih kmečkih dobrot. Ob ponedeljkih in po praznikih pa tudi še kak kosček okusne orehove potice.

Leta tečejo enako hitro, četudi se v nesreči dozdeva, da čez polzi po polževo. Prijateljske vezi s starim krajem so se že skoraj popolnoma porazgubile, ko je Dušan po štirih letih končal svoj uk. Med tem časom ni mogel doma bogvekoliko pomagati. Pri šestčlanski družini pa je že mnogo, če ni treba posebej skrbeti za obuvalo. Dušan je imel spretno roke

bujno oprsje. Velikocvetna rdeča krizantema je zapirala trikotni izraz na obleki.

Sedela je tako, da ji je segal pogled čez celo dvorano v smeri proti Dušanovemu kotu. Hitro ga je opazila. Njegova visoka skoka postava je dvigala lepo glavo nad vse ostale. Srečala sta se s pogledi. Zdrznila se je in za hipce obsedela nema in zamišljena. Materini budnosti to ni ušlo. Opazila je, da so trenutno vzplamtele do tedaj pritrjene iskre simpatij, ki pa so očitno že prekipele prek meje ljubezni.

Vse prave matere skušajo pri ljubeznih svojih hčera odigrati glavno vlogo, le da je ta v večini primerov skrita vloga šepetavke pod odrom. Hčerke koketirajo, izbirajo in se končno odločijo, matere pa prišepetavajo in skušajo usmerjati. Nekatere so pri tem bolj ali manj spretno. Vse ne prišepetavajo pravilno, nekatere prepozno, nekatere tudi preveč brutalno, ne meneč se za tankočutnost nežnih ljubeznih nitk, ki jih ni dobro enostavno potrgati, temveč zelo previdno tipaje oblikovati.

Mati glavarka je bila izobrazena in načitana in je vse to z nežnimi najintimnejšimi potezami deloma prestrezala, deloma opazovala. Ves plesni večer je skrbno opazovala hčerko in Dušana, posebno še njuna kratka srečanja med posameznimi plesi. Spoznati je hotela, kako daleč so segla njuna čustvovanja in predvsem, kje so sedaj. Ako je potrebna preusmeriti neko misel, kaj šele vplivati na potek ljubeznega čustvovanja, tedaj je potrebno najopreznije vpletati svojo voljo prav na tistem delu poti, ki je trenutno pod nogami. Nikakor ne začeti predaleč nazaj v zgodovini, ali pa posegati predaleč v bodočnost. Vplivanje ne sme biti svojevoljno, kaj šele vsiljivo, temveč se mora skladno vraščati v trenutno dogajanje. Le, ako je vsejano tako, kakor da izrašča iz misli in čustvovanja prizadetega bitja, je pričakovati dobre sadove.

Dušan je sedel ob mizi z najskromnejšo postrežbo, da bi prištedil nekaj denarja za šopek, ki ga je namenil kupiti v preddverju na cvetlični stojnici.

Ples so začeli s polonezo, ki so si jo dodobra vigrali izbrani partnerji. Bredo je popeljal na plesišče visok mikaven črnolas mladenič. Njegova zunanost je bila dotirana do fine. Smoking z belo pentljo na srajci, bele glazirane rokavice, rdečo vrtnico v gumbnici, z lakastih čevljev v pa odsevi številnih luči v dvorani. Kot sveča vzravnaj se pristopil h glavarjevi mizi in izročil veliki šopek dolgocepljatih baržunastordečih francoskih sčipkov. Vse je pričalo, da je sin premožnih staršev.

Ko so odplesali polonezo, so zadoneli zvoki najlepšega dunajskega valčka „Na valovih Donave“. Strausove melodije so se stapljale z vsem lepim plesnega večera. Zopet je prišel po Bredo isti mladenič. Tudi tretji ples isti kavalir.

Zdaj ali pa nikoli, je prešinila misel Dušanovo srce. Stopil je do stojnice in kupil dvajset temnordečih klinčkov. Enega je zataknil sebi v gumbico, Bredi pa ostale za njenih devetnajst let.

Vzravnano je stopal ob robu dvorane in hitro je zavil proti mizi Smrekarjevih. POhitel je, da bi prehitel tekmece. Odmevale so melodije novega valčka. Dostojno se je priklonil, najprej gospe, potem pa izvoljenki. Bredi je bilo nerodno, pogledala je mamo in vstala. Izročil ji je šopek in zavrtela sta se zdaj v levo, zdaj v desno. Dušan se ni učil v mestni plesni šoli, a bil je gibčen in spreten, zadostovala mu je skromna osnova z vaj iz njihovega trga in dobro odmerjeni takt.

Dušan je plesal kakor v omami. Trenutno se mu je zdelo, kakor da bi se čas ustavil. Vse izpred starih let je kipelo iz njegovih spominov. Pomenila sta se le na kratko. Čas enega valčka je bil mnogo prekratek.

Ko sta se vrnila k mizi, oče Smrekar ni mogel drugače, kakor da je povabil Dušana prisesti. Glavarici to očitno ni bilo najboljši pogodu in taktični oče ji je spretno ustregel. Zapletal je mladega Potokarja v nepretrgan pogovor, da ni mogel izbegniti ko so nove melodije vabile k novemu plesu.

Tekmec je nastavljen priloško izkoristil in odvedel Bredo na plesišče. Ta igra se je ponovila dvakrat, ko je glavar sredi plesa naenkrat pogovor zaključil in Dušan je moral vstati in se preseliti nazaj k svoji mizi v kot.

Tekmec je sedel bliže Smrekarjevim in je bližino spretno izkoriščal za vse nadaljnje plesne, posebno še potem ko je Breda dobila drugi šopek. Ves večer je Dušan zaman lovil poglede svoje izvoljenke. Breda se je izmikala, ni hotela dati povoda za ponoven ples.

Obževallec je zamišljen obsedel, dokler mu nekdanji sošolec ni zaupal, da je tekmece stalni Bredin kavalir in da šušljajo celo, da so zaroke blizu. Udarec, ki ga Dušanovo srce ni moglo prenesti.

Ko so v naslednjem plesu vsi od mize zaplesali in je Dušan obsedel sam, se je dvignil in brez slovesa odšel. Doživel je prvi in najtežji poraz v življenju. Poraza so bile krive socialne prilike, ki jih je zakrivil nesrečni oče.

Dalje prihodnjiki

Franjo Brumen

Zamisljena življenja

(Biografski roman petih rodov)

pregoltnila! Bog ve, če bo še kdaj kdo zvedel kaj več o njem? Umaknil se je sramoti,“ so modrovala žene na trgu, kadar je beseda zbudila spomin na dogodka. V majhnem mestu bledijo podobni dogodki počasneje kakor v velikem.

„Potokar je kot lovec dobro poznal najgloblje tolmune v počasni Murici in Muri, najbrže leži truplo s težkimi kamni obremenjeno v globini in ne bo več prišlo na dan,“ so menili drugi.

„Spremenil je zunanost in utonil živ v neizmerni neznanosti množici Amerike“ so govorili tisti, ki so hoteli pustiti še nekaj upanja na povratek. Ta ali oni je še dodal: „Vrnil se bo z dolarji, poplačal dolgove in znova zagospodaril na Potokarjevini.“

Tako je vse ostalo nejasno in odprto, le čas je tekel nezadržno dalje. Kakor brana zagrne zrno na njivi, tako so se počasi zgubliali spomini, ki so le tu in tam ponovno vzkalili v novo domnevo.

Se najbolj pogosto so se ga spominjali zvesti prijatelji lovci, ki so ob vsaki priliki zapletali njegove navade v nova lovška dogajanja. Mnogokdaj je bilo slišati, češ to bi Potokar ukrenil drugače. Ali pa, tu bi bil bolj uspeh, če bi lov vodil Potokar. Kot nekakšen trajen spomenik v lovišču pa mu je ostala visoka preža pod starim hrastom ob gozdu, ki je nosila njegovo ime.

Ko je umrl farni župnik in je bil doktor Smrekar premeščen na novo službeno mesto, so se vrste njegovih prijateljev močno zredčile in zrahljale. Počasi so prodirale na dan tudi kritične pripombe, ki so obsojale to in ono Potokarjevo dejanje, češ če bi bil mož na mestu in gospodarnejši, bi ne pahnul cele družine v nesrečo. Pa tudi tukaj so se ravnali v glavnem po starem reku. Če ne dobrega, o nrtvem raje ničesar.

Čeprav je bilo od novega do starega bivališča komaj slabe tri zmerne vožnje s konjem, se Ana Potokarjeva nikdar več ni vrnila v kraj svoje nesreče. Le še za kakšno leto se je navidezno razživela, potem pa je vedno bolj zapadala počasnemu hiranju. Ni bilo videti na njej sledov kake resnejše bolezni, le nekakšna življenska utrujenost in izčrpanost sta jo stiskali k tlom.

Niti na bolj oddaljene njive, kamor je poprej tako rada spremljala težake, se ni več podajala. Za njena leta je bilo dovolj dela doma z gospodinjstvom. Pri petih otrocih, četudi že šolarjih, ima mati preveč dela, čeprav bi bilo treba skrbeti samo za jed in čistico. Težko je dočakala, da je najstarejša hčerka stopila v petnajsto leto in končala obvezno šolanje.

Darinka je bila pridna in je polnovredno nadomestila povsod tam, kjer mati ni več zmogla. Opravljala in vodila je glavna dela na polju in odrinila tudi vsa težja dela v hiši. Mlajši sestrici sta pridno skočili na pomoč, kadar je bila sila in so bila opravila za njune moči primerna.

in vsem je ukrotil lično in dobro obutev. Mlajšemu bratu Borisu je pod božično drevo nastavlil nove skornje z mehkiimi sarami.

Dušan je bil mladenič, ki ni bil veseljaške narave. Družbe tudi pogrešal ni; ni se ji izogibal preveč, a tudi iskal je ni. Le redkokdaj, kadar so ga prilike spravile v družbo, se je malo poveselil z vrstniki. Tistega pravega, popolnoma sproščenega veselja pa ni bilo v njem. V njegovih mislih in srcu se je za vedno globoko zasidral spomin na ljubljene očeta, ki je s svojim dejanjem zabrisal sled za seboj in njemu popolnoma spremenil življenje in usodo. Tudi nežna cvetka mladostne ljubezni do lepe Brede v njegovem srcu še vedno ni usahnila. Ni in ni je mogel pozabiti. Zvečer zadnja in zjutraj prva misel je veljala njej. A tudi v sanjah sta ga pogosto spremljala ona in oče.

So v življenju težave in zapleti, ki jih ni mogoče nikdar prebroditi in premagati. Ostanajo trajni in neizbežni spremljevalci človeku, kakor senca, ki je tem bolj izrazita, čim močnejše je bilo sonce.

Breda je opravila veliko maturo, ko je Dušan zaključil pomočniški izpit in prejel prvo plačo. Korajč Valentin na Grabah mu je ukrotil lepo črno obleko: našil ji je na reverje svilen prevleko da je suknič izgledal kot smoking. Zvedel je namreč za maturitetni ples Bredinega razreda, ki so ga pripravljali v obdravskem mestu vselej najbolje in je zelo težko pravilno ovrednotiti stvari, ki izgledajo negativne in krnijo lastne želje in načrte. Redki so odrasli ljudje, ki zmorejo tako prerojo, mlad človek ji nikdar ni povsem kos. Čim globlje v čustvovanja mladega človeka segajo take odločitve, tem težje jih je postaviti na pravo mesto.

V takratni družbi v tistih časih še tako vroča ljubezen ni mogla uresničiti brezizglednih upanj. Socialne razlike so igrale odločilno vlogo. Življenje je bilo vedno in je še neizprosna učiteljica, ki vzgaja s porazi, neuspehi in včasih tudi s krutostmi. Vendar ga mati ni hotela odvracati od namere. Če bi ga odvrnila bi se zgodilo isto, kar se je sicer, le da bi odgovornost padla na njena ramena. V življenju sta pač dva absolutna dejavnika — čas in nedokazljiva alternativa. Zafjbljeno srce ne more verjeti v poraz, dokler ga ne doživi.

Dušan se je pridružil nekdanjim sošolcem v nrtvem kotu velike, bogato okrašene dvorane, odkoder je bil lep razgled po valoveci množici. Od tam je bila dobro vidna tudi miza, pri kateri so sedeli glavarjevi s svojima hčerkama. Oče in mati sta prispela z Gorenjske, kjer je doktor Smrekar imel novo službeno mesto.

Breda je bila oblečena v tesno in dolgo belo svilen obleko, ki je s svojo priloznostjo še posebno poudarila zapeljivo vitkost njenega telesa. Na vrhu lepe pričeske je imela venček iz marjetic, ki so se s svojo rumeno sredico lepo ujemale z njenimi plavimi lasmi. Visok, tanek in lepo oblikovan vrat se je slikovito spuščal v

Kar s krvjo je priborjeno, je dražje kot zlato

Vsak državljan mora braniti domovino. Tudi jaz to čutim in izpolnujem, če ne s puško, pa z dobrimi dejanji.
To, kar je skrivno priborjeno, se ne sme izgubiti, saj je to naše največje bogastvo. Mnogo mater je darovalo svoje hčere in sinove za svobodo. Mnogo jih je padlo pod streli mitraljezov ali pušk, ki so bile takrat vsakdanji glas in trepet. Tisoč ljudi je padlo v jami za vasjo, otroci so jokali za materami in očeti.
Spomin na tako grenko in žalostno preteklost bo za vedno ostal v naših srcih, ta spomin nas obvezuje, da iskreno ljubimo svojo domovino in jo branimo.

Igor Sevshek, 6/c, OŠ Kidričevo

Napad

Jelka Kokol, OŠ Grijana

pero
v rokah
mladih

Mladi literati, mladi likovniki ob prazniku naše armade:

NAŠA JLA

Z napadom Hitlerjeve vojske 6. aprila 1941 na Jugoslavijo se je stara jugoslovanska vojska predala Hitlerjevimi vojakom brez boja. Takoj po okupaciji in azdelitvi Jugoslavije med okupatorje: Nemce, Italijane, Madžare in druge sovražnike, je začel KPJ zbirati okrog sebe ljudi, ki se se zavedali, kaj pomeni okupator. Toda začetek je bil težak, saj so se morali orožje in opremo priboriti. Število borcev se je iz dneva v dan večalo in pokazala se je potreba po čim večji povezanosti in organiziranosti, tako da bi bile naše enote pod vodstvom vrhovnega štaba čim uspešneje v boju proti okupatorju. Tako je bila ustanovljena 22. decembra 1941 v majhnem mestu Rudu Prva proletarska brigada, katera je pozneje prerasla v JLA. Njene enote so se iz dneva v dan večale in vedno bolj organizirale. V borbi proti sovražniku so si zadale enoten cilj: osvoboditi Jugoslavijo izpod sovražnika, ljudstvu pa pridobiti toliko željno in plačano svobodo.

Nashe enote so šle iz boja v boj z manjšimi ali večjimi žrtvami. Osvobojena ozemlja so se iz dneva v dan večala in končno je bil 1945 leta osvobojen še zadnji konec našega ozemlja. Vendar tu se ni končalo poslanstvo JLA. Potrebno je bilo začeti z obnovo domovine ter se tako organizirati, da morebitnega, drugega napadalca, pričakamo pripravljeno ter da se mu zada udarec že ob prehodu meje. Glavni nosilec teh nalog pa naj bi bila JLA. Njena optema se je iz dneva v dan izpopolnjevala. Danes spada naša vojska med najboljše opremljene armade. Tako, da se vsak zaveda, da je naša vojska trd oreh za vsakega napadalca.

Zraven naloge, da budno čuva naše meje in pridobitve NOB, je naša armada pripravljena pomagati ljudstvu ob elementarnih nezgodah, pri spravi poljščin, pri izobraževanju mladih, v glavnem, pomaga tam, kjer je to potrebno.

Polnec Branko, 8/razred,
OŠ Franca Osojnika, podr. Grijana

Povezanost JLA z narodi Jugoslavije

6. aprila 1941 leta je Hitler napadel Jugoslavijo. Kralj je pobegnil v Veliko Britanijo in Jugoslavijo prepustil vojnim strahotam. Komunistična partija je začela spodbujati ljudi k vstaji. Zapokale so prve puške, pričel se je boj naših narodov z dobro oboroženim sovražnikom. Prve skupine naše vojske niso bile dobro oborožene; skupine so se začele združevati v brigade, bataljone, z zmaganji nad sovražnikom so postale vedno bolj oborožene. Združena sila naše vojske, naših narodov, KPJ, tovariša Tita, je pripravljala pot k svo-

bodi. Na drugem zasedanju AVNOJ-a je bila ustanovljena nova Jugoslavija. Boji za osvoboditev naše zemlje so se nadaljevali vse do 15. maja 1945 leta, ko so naši pogumni borci pregnali sovražnika iz Jugoslavije.

Po vojni sta si predsednik Tito in KPJ zadala nalogo, da obnovita porušeno Jugoslavijo. Naša vojska, mladina, vsi ljudje so se izkazali na delovnih akcijah. Nastajale so ceste, proge, rastla so mesta, rastle so hiše... Vsi ljudje so se na moč trudili, da so obnovili porušeno domovino. Pokazali so se uspehi. Zrastla je lepa, mirna Jugoslavija. Storjeni so bili prvi koraki k boljšemu razvoju in napredku.

Tudi danes imamo vsi ljudje v naši domovini svoje naloge. Današnja vloga JLA je, da brani naše meje in je v stalni pripravljenosti, da brani našo svobodo. Je dobro opremljena, oborožena in učena sila v naši državi. V času službenja vojaškega roka se vsi obvezniki učijo ravnanja z orožjem, spoznavajo vojaško tehniko, načine bojevanja, se izobražujejo. Čuvajo nam naše morje, naše nebo in našo zemljo. Vsi pa si želijo, tako kot mi, miru; to se izraža v politiki Jugoslavije. Jugoslavija je neuvrščena država. Tovariš Tito, Nehru, Naser, so bili prvi ustanovitelji sveta neuvrščenih. Prva konferenca neuvrščenih je bila leta 1961 v Beogradu; druga konferenca se je vršila leta 1964 v Kairu, tretja pa leta 1970 v Lusaki... Tako se je zamisel o neuvrščenosti zelo razširila. Jugoslavija z namenom, da bi bil v svetu mir, enakopravnost, svoboda, uživa velik ugled in veliko spoštovanje.

Naša naloga je, da v tem duhu živimo in delamo, to je tudi vloga mladine, ki ima poleg naše armade pomembno mesto v graditvi naše domovine. Njej, vsem ljudem, naši močni armadi so jasni cilji naše socialistične družbe; ohraniti mir, svobodo, gojiti enakopravnost bratstvo, vzgajati mlade rodove v socialističnem duhu; v svetu še nadalje voditi politiko neuvrščenosti, pomagati nerazvitim državam, ponuditi kruh lačnim...

Matjaž Pristovnik, 8/b,
OŠ Majšperk

Naša vojska v svobodi

Naša JLA je sestavljena iz vojne mornarice, kopenske vojske in vojnega letalstva.

Vojno mornarico delimo v dve glavni enoti; podmorniške enote ter vojno ladjevje. Podmorniške enote so izurjene za napade sovražnikovih ladij ter podmornic.

Vojno ladjevje je oboroženo z najsodobnejšim orožjem in je sposobno braniti našo obalo pred vsakim sovražnikom.

Kopenska vojska je najštevilnejši del naše armade. Sestavlja jo več enot. To so pehotne enote, oklopne enote, transportne enote, artiljerijske enote, vezne enote ter protiletalska obramba.

Pehotne enote so pripravljene ter izurjene za napade in obrambo mest ter različnih strateško pomembnih krajev. Vsak vojak je izurjen za umikanje in onemogočanje sovražnikovega zasledovanja ter izurjen za napade. Pehotne enote so razdeljene na manjše dele. Npr. inženirske enote, desantne enote itd. Te enote so izurjene za napade in razne desantne akcije. Oklopne enote sestavljajo večinoma tanki. Te enote so izurjene za napade skupaj s pehotnimi, enotami ter za samostojne napade. Transportne enote sestavljajo transportna letala, helikopteri ter transportni avtomobili. Te enote so nepogrešljive pri bojih daleč od svoje postojanke ter v raznih desantih. Artiljerijske enote so odlične v bojih na daljavo in tudi v bojih proti tankom. Vezne enote vzpostavljajo veze med različnimi četami, bataljoni itd. in so nepogrešljive pri skupnih napadih večjih enot.

Protiletalska obramba je pravzaprav del artiljerije, vendar je oborožena z najrazličnejšimi protiletalskimi raketami ter protiletalskimi topovi.

Vojno letalstvo sestavljajo lovci, bombniki ter izvidniška letala.

Lovci so izurjeni za obrambo bombnikov ter za samostojne napade. Nekateri lovci imajo tudi po nekaj bomb, da so njihovi samostojni napadi bolj učinkoviti.

Bombniki zelo redko, ali skoraj nikoli ne napadajo sami. Spremljajo jih lovci, ki jih branijo pred sovražnikovimi letali.

Izvidniška letala izgublajo svoj pomen, ker jih z radarjem zelo lahko odkrijejo. Vendar pa jih še vedno uporabljajo, ker so zelo pomembni za ugotavljanje sovražnikovih položajev. Prirejena so za nizke poletje, da jih z radarjem ne odkrijejo tako lahko. So zelo tiha letala oborožena le z majhno strojnico, da se lahko obvarujejo manjše skupine sovražnikovih letal. Na podu imajo kamere, ki avtomatsko snemajo področje, nad katerim letala letijo.

Za obrambo mest so primerni lovci ter izvidniška letala, bombniki pa le za napade.

Najbolj učinkoviti so napadi in obramba vseh treh razredov JLA. Vendar to pride v poštev le ob morju v notranjosti pa lahko sodelujeta le kopenska vojska ter vojno letalstvo.

Lahko smo srečni, da imamo tako dobro oboroženo ter izurjeno armado.

Anton Tomanič, 7/a,
OŠ Kidričevo

OB PRAZNIKU NAŠE ARMAD

22. decembra leta 1941 je bila v majhnem bosanskem mestu Rudu ustanovljena prva proletarska brigada. Brigado so sestavljali pripadniki vseh naših narodov in narodnosti. Tega dne se spominimo vso leto in ga proslavljamo kot rojnski dan JLA. Tito je bil zelo sposoben in napreden vojskovodja, zato so ga izvolili za poveljnika in maršala partizanske vojske. Spopadi med okupatorjem in partizani so bili zelo hudi. Padlo je nešteto naših borcev. Bili so slabo oboroženi, a kljub temu niso obupali in omagali.

Mnogo mož je zapustilo svoje družine in odšlo v gozdove, da bi čimprej osvobodili domovino.

Hitler je mislil in tudi poskusil za vsako ceno uničiti našo partizansko vojsko, toda to mu ni uspelo. Z našo zmago se je končala štiriletna borba.

Danes naša armada čuva pridobitve, ki so jih priborili njihovi slavni predniki. Fantje, ki služijo vojaški rok, se učijo, kako braniti domovino, če bi dvignil sovražnik spet svojo glavo. V vojski spoznavajo moderno orožje, učijo se voziti tanke in srtreči težkim topovom. Gorje, če bi nas napadel sovražnik, vedeli bi mu pokazati pot od naših meja!

Ne učijo se samo braniti domovine, jo ljubiti, širiti bratstvo in prijateljstvo med našimi narodi in narodnostmi, ampak pomagajo tudi pri raznih delovnih akcijah in gradnjah. Pomagali so pri izgradnji proge Šamac-Sarajevo. V Vojvodini vsako leto vojak tregajo koruzo in pomagajo pravočasno pospraviti druge poljske pridelke.

Dokler bomo imeli takšno armado, ki čuva, kar so nam priborili dedje in očetje v štiriletni borbi ter pomagali našim narodom in narodnostim, se nam ni treba bati kako bomo živeli v naši domovini. Armada smo mi vsi.

Majda Štumberter, 7/b,
OŠ Maksa Bračiča, Cirkulane

NAŠA ARMADA DANES

Vsako leto 22. decembra slavimo v naši domovini dan JLA. Ustanovljena je bila v majhnem mestecu Rudu med NOB. Od takrat pa do danes je tehnika in oborožitev naše armade zelo napredovala. Imamo vse vrste modernega orožja in vojne tehnike. Tako oborožena je vsak hip pripravljena braniti vsak košček naše domovine. Danes ima naša armada mnogo najrazličnejših pripomočkov, na katerih vadijo fantje, ki se urijo v naši armadi.

Naša armada brani tudi naše morje. Od prvih ladij se je razvila močna vojna mornarica, ki ima danes že na desetino dobro oboroženih in sodobnih ladij ter izurjenih mornarjev.

Naše nebo brani vojno letalstvo, ki je dobilo

danes na stotine sodobnih vojnih letal in pilotov, ki so vedno v pripravljenosti braniti našo svobodno nebo.

Čas, ki ga preživljajo naši fantje v armadi, je zanje velika šola, v kateri se učijo ne samo vojnih sposobnosti, temveč si pridobijo znanje s področja kulture, politike, ... itd.

Naša armada zrastle iz borbe v močno vojsko, ki je danes opremljena z moderno vojno tehniko in je vedno pripravljena braniti vsak del naše domovine do zadnje kaplje krvi.

Simona Meznarič, 6/razred,
OŠ Franca Osojnika, Ptuj
podružnica Grijana

Kolona

Najdihojca OŠ Hajdina

DOMAČA RAST je literarna priloga TEDNIKA in jo izdaja zavod za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik Ptuj, Vošnjakova 5, poštni predal 99. DOMAČO RAST ureja uredniški odbor: Nataša Bejšak, Viktorija Dabič in Zdenko Kodrič.